

Lietuvos Respublikos
Seimo
penktoji sesija

2018 m. spalio 11 d.
217 ir 218 posėdžiai

Stenogramos

119

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

V (RUDENS) SESIJA

2018 m. spalio 11 d.

Rytinis posėdis Nr. 217

*Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Vaclovo Patacko
75-ųjų gimimo metinių paminėjimas*

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Saudargo kalba	9
Signatarų klubo prezidentės Birutės Valionytės kalba	12
Seniūnų sueigos patikslinta 2018 m. spalio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	12
Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIII-2667 pateikimas ir svarstymas (R. Karbauskis)	13
Seimo narės A. Širinskienės kalba	16
Seimo nario R. J. Dagio kalba	16
Seimo nario E. Gentvilo kalba	17
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2443(2) priėmimas	18
Šio įstatymo priėmimas	19
Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1162(2) priėmimas	19
Šio įstatymo priėmimas	20
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1163(2) priėmimas	20
Šio įstatymo priėmimas	21
Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 15, 17, 27, 33, 36, 39, 48, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 65 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIII-2453(2)ES, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2454(2) ir Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 33, 35, 35 ¹ , 59 ¹ , 68 ¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo aštuntuoju ¹ skirsniu įstatymo Nr. XIII-1408 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-2455(2) svarstymas	21
Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 14 ¹ , 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 67 ¹ , 68, 70, 70 ¹ , 71, 71 ¹ , 72, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 6 ¹ ir 6 ² straipsniais ir 57 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIII-1793(2) svarstymas	21
Administracinių nusižengimų kodekso 385 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1794(2) svarstymas	22
Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1795(2) svarstymas	22
Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1796(2) svarstymas	23
Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-1797(2) svarstymas	23
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projekto Nr. XIII-2656 pateikimas	23

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2569(2) svarstymas	23
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2652 pateikimas	24
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 98 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2669 pateikimas (V. Pranckietis)	24
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-796 pateikimas (R. Tamašunienė)	25
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2471(2) svarstymas	26
Seimo nario J. Razmos kalba	26
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projekto Nr. XIIIIP-2656 pateikimo tęsinys (A. Nekrošius)	28
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80 ³ straipsniu“ projekto Nr. XIIIIP-2569(2) svarstymo tęsinys	39
Seimo narės A. Širinskienės kalba	40
Seimo nario A. Gumuliausko kalba	40
Seimo nario R. Šarknicko kalba	40
Seimo nario J. Oleko kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos vardu)	40
Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės kalba	41
Seimo nario J. Sabatausko kalba	42
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projekto Nr. XIIIIP-2656 pateikimo tęsinys	43

Vyriausybės valanda

Ministrą Pirmininką pavaduojančio finansų ministro V. Šapokos, žemės ūkio ministro G. Surplio, užsienio reikalų ministro L. A. Linkevičiaus, susisiekimo ministro R. Masiulio, socialinės apsaugos ir darbo ministro L. Kukuraičio ir aplinkos ministro K. Navicko atsakymai į Seimo narių klausimus	44
--	----

Vakarinis posėdis Nr. 218

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2671 pateikimas (V. Pranckietis)	51
Kandidato į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narius A. Pukso kalba	51
Kandidato į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narius A. Pukso atsakymai į Seimo narių klausimus	51
Kandidato į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narius E. Viskonto kalba	53
Kandidato į Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos narius E. Viskonto atsakymai į Seimo narių klausimus	53
Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2652 pateikimo tęsinys	54
Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2580, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2581, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2582 ir Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 papildymo 16 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2583 pateikimas (L. Antanavičienė)	55

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2652 pateikimo tęsinys (A. Širinskienė)	60
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projekto Nr. XIIIIP-2670 pateikimas	63
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2 straipsnio, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2572, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1412 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2573 ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1413 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2574 pateikimas (G. Surplys)	63
Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2395 pateikimas (G. Surplys)	66
Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-149(3) svarstymas	69
Seimo nario J. Oleko kalba	70
Seimo savaitės (2018-10-15–2018-10-19) – 2018 m. spalio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas	73
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-150(3) svarstymas	74
Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 98 ¹ ir 494 ¹ straipsniais įstatymo projekto Nr. XIIIIP-151(3) svarstymas	74
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-152(3) svarstymas	75
Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-153(3) svarstymas	75
Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-154(2) svarstymas	75
Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-155(2) svarstymas	75
Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-156(3) svarstymas	76
Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-157(3) svarstymas	76
Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-158(3) svarstymas	76
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16 ¹ , 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-394 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1973 svarstymas	76
Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1974(2) svarstymas	76
Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1975 svarstymas	77
Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1976 svarstymas	77
Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1977(2) svarstymas	77
Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1978(2) svarstymas	77
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1979(2) svarstymas	77
Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1980(2) svarstymas	77

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1981(2) svarstymas	78
Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1261 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1982(2) svarstymas	78
Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-728(2) svarstymas	78
Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1388(2) svarstymas	79
Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1255(2) svarstymas	79
Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1279(2) svarstymas	80
Žemės ūkio paskirties žemės išigijimo įstatymo Nr. IX-1314 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2464(2) ir Miškų įstatymo Nr. I-671 4 ¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2539 pateikimas (K. Bacvinka)	80
Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1994 pateikimas (K. Bacvinka)	82
Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-1450 pateikimas (V. Ažuolas)	82
Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2335 ir Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2336 pateikimas (A. Kirkutis)	83
Seimo nutarimo „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių patvirtinimo“ projekto Nr. XIIIIP-2476 pateikimas (D. Kepenis)	84
Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-2563(2) pateikimas (V. Simulik)	90
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-2673 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Gailius)	91
Šio nutarimo priėmimas	91
Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-264 ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-265 pateikimas (V. Gailius)	91

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario N. Puteikio pareiškimas	92
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	93

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDDF – Lietuvos socialdemokratų darbo frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

- A – alternatyvus teisės aktas
- ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
- GR – Respublikos Prezidento gražintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
- VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 217 STENOGRAMA

2018 m. spalio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS,
Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ,
Seimo Pirmininko pavaduotojai G. KIRKILAS ir J. LIESYS*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, gerbiami svečiai. Pradedame Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. spalio 11 d. posėdį. (*Gongas*)

10.00 val.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Vaclovo Patacko 75-ųjų gimimo metinių paminėjimas

Posėdį pradedam minėjimu, kuris yra skirtas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputato, Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Vaclovo Patacko 75-osios gimimo metinėms. Kartu su mumis minėjime dalyvauja signataro artimieji, Nepriklausomybės Akto signatarai, garbingi svečiai.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras Algirdas Vaclovas Patackas buvo ryškus patriotas ir laivės gynėjas, gimęs rezistentų šeimoje, jis visą gyvenimą kovojo už tautinės kultūros išsaugojimą ir puoselėjimą, turėjo savitą ir įdomų kūrybos jausmą. Dėkojame Algirdui Vaclovui Patackui už jo nepailstamą tiesos ir teisingumo paiešką. Pagerbkime jo atminimą tylą.

Tylos minutė

Ačiū. Kviečiu Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo deputatą, Nepriklausomybės Akto signatarą Algirdą Saudargą į tribūną.

Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Saudargo kalba

A. SAUDARGAS. Gerbiamasis Pirmininke, gerbiama ponija Nijole, gerbiamieji!

Prieš dvi savaites Algirdui Patackui būtų sukakę 75-eri metai. Jau treči metai nebegalime paspausti jam rankos, sveikindami su gimtadieniu. Jau treči metai nebegaliu kam nors pasakyti – susipažinkite, tai mano bičiulis Algirdas Patackas.

Vienintelis likęs kelias jį pažinti yra jo kūryba. Norintys ką nors sužinoti, dažniausiai žvelgia į Vikipediją. Ten galima perskaityti, kad Algirdas Patackas buvo Lietuvos politinis bei visuomenės veikėjas, Kovo 11-osios Akto signataras, rezistentas, inžinierius technologas, poetas, dėstytojas. 1986–1987 metais buvo kalinamas už pogrindžio leidinių „Pastogė“, „Lietuvos ateitis“ redagavimą ir leidimą. 1988–1990 metais – Sąjūdžio Kauno miesto tarybos narys, Sąjūdžio Seimų narys. Šiame Seime dirbo ketverias kadencijas.

Apie jo kūrybą parašyta kelis kartus mažiau. Todėl drįstu pakviesti kartu atsiversti jo knygas ir paskaityti. Visi skaitiniai yra iš Algirdo Patacko darbų rinkinių „Pastogės Lietuva“ ir „Litua“.

Turime neužmiršti, kad viskas priklauso nuo perspektyvos. Būnant rūsijoje, kuriame kalėjo Algirdas, muzika sklindanti iš konservatorijos skamba kitaip. Tardomas jis prisiėmė sau visų pogrindžio kūrinių autorystę, kai tik galėjo. Tai įprastas pogrindžio leidinių redaktorių elgesys. Plagiatas normaliam gyvenime tampa bičiulių ir bendražygių apsauga nuo KGB persekiojimo. Jis ir mano vieną autorystę prisiėmė, mane pridengdamas, už ką jam ačiū. Šią perspektyvos kaitą pajuto ir Šventasis Tėvas, nusileidęs į rūsį pagerbti nukankintų vyskupų, kunigų ir visų laisvės kovotojų.

Svarsčiau, koku vardu vadinčiau savo bičiulį, koku vienu žodžiu apibūdinačiau jo kūrybą kaip visumą. Iš Šventojo Tėvo vizito nuotaikos supratau, kad jis buvo tiltininkas. Popiežius Pranciškus kvietė Lietuvą gilintis į savo tautos šaknis ir statyti tiltus. Romos popiežius yra vyriausias tiltininkas – *Pontifex maximus*. Algirdas Patackas rado baltų senovės aprašymuose, kad būta tokių tiltininkų ir pas mus. Čia mums nesvarbu, ar šaltiniai teisingi, ar tokie tiltininkai buvo iš tiesų. Mums svarbu, kaip Algirdas suprato tiltininko esmę: „Tai mums paaiškina paslaptį mūsų tiltininkų, žinomų pas senovės prūsus, jovaro žmonių, paskirtį. Tai – tiltų per virsmo sritį, per bedugnę tarp čia ir anapus statytojai.“

Algirdo Patacko kūryba yra tiltininko kūryba ne savo apimtimi ar filosofinės minties išmone, bet nuolatine žvilgsnio, nukreipta į tai, kas nepažinta, įtampa. Tai virš prarajos kabančio tilto lynų įtampa. Jis nekviečia nusileisti pavojingomis, nors tvirtomis, uolomis ir vėl kopti į kitą krantą siauru akmeningu taku. Jis kviečia rizikuoti palikti tvirtą uolą ir žengti svyruojančiu po kojomis tiltu bei pajusti svaiginantį gelmės tikrumą. Algirdo Patacko mėgstamais žodžiais tariant: „Suvedus į formulę, tai atrodytų šitaip: esmę galima suvokti tik iš jos išėjus; būnant, esant esmėje, susivokti sunku.“ Tas pats tinka ir gelmei – nusileidus gelmėn, jos esmės negalime suvokti. Reikia iš jos išėiti, pakilti ant tilto, o tiltui reikia tvirtų atramų.

Dvi svarbiausios atramos Algirdui Patackui buvo krikščionybė ir baltų kultūra. Retas ryždavosi išbandyti jo tiltą, kabantį virš prarajos. Vieni pasilikdavo ant tvirtos krikščioniško mokymo uolos, kiti sprukdavo į priešingą pusę – išsižadėję krikščionybės, ieškojo dvasinės atgaivos ant saugių etnografinių formų kalnelio. Prieš aštuonerius metus Algirdas rašė: „... iš katalikiškų, ypač intelektualinių, sluoksnių gali pajusti atsainią ar net atlaidžiai ironišką poziciją senosios mūsų religijos atžvilgiu, keistai simetrišką materialistiniam požiūriui ir dažnai slepiančią elementarų dalyko nežinojimą. Dėl šitokios blogai slepiamos arogancijos ir įsitaisėme nuosavą neopagonišką sektą – romuviečius, save pristatančius kaip senojo lietuvių tikėjimo išpažinėjus, su krivių krivaičiais, pretenzijomis į tradicinių religijų statusą ir atvirai antikrikščioniškomis nuostatomis.“

Prieš dešimtmetį radijo laidoje „Mažoji studija“ Algirdas tvirtino: „Jeigu žmogus yra be šaknų, krikščionis būti jis gali – krikščionybė tai pajėgia, bet vis dėlto stipresnis yra tas, kuris remiasi į žemę, į šaknis.“ Tarytum į tai atsakydamas jo sukakties išvakarėse, grįždamas iš vizito Baltijos šalyse, popiežius Pranciškus patvirtino: „Atsigręžti į šaknis – tai svarbu. Tai senas dalykas, bet jį reikia perduoti. Tapatybė yra priklausymo tautai dalis, o priklausymą tautai dera perteikti, šaknis reikia perteikti jaunajai kartai per dialogą, ypač tarp senų ir jaunų. Ir reikia tai daryti, nes jūsų tapatybė yra turtas. Kiekviena tapatybė yra turtas, jeigu suvokiama kaip priklausymas tautai.“ Ta įtampa – pažinti naują ar atpažinti užmaršimą seną, reikalauja tiltininkų. Šiandien reikia tiltų tarp skirtingų pažinimo sričių, tarp visuomenės sluoksnių, tarp kartų. Maitinančios tautą šaknis privalo būti gyvos.

Tautos šaknų gaivinimą aptardamas Algirdas pasitelkia dar kitus senžodžius: „Butšaknis, butšargis privalo žūt būt likti, saugoti protėvių dvasią, ne tik buitį, namus. Jis yra sargas amžinų vertybių, jis vertikaliai surištas su žeme, su gimtaine, jos buitimi ir būtimi, jis yra tas, kurio šaknis yra giliausia, tvirtiausia susieta su protėvių paveldu.“ „Todėl gentis yra gyva butšargių dėka, yra gyva, kol jų yra. Ir čia nieko nereiškia skaičiai arba tai, kas vadinama demografija, nes yra kai kas svarbesnio – tai tęstinumas.“

Būtų turėję apie ką pasikalbėti Algirdas Patackas ir popiežius Pranciškus.

Algirdas Patackas visuomet atsiremdavo į tikrovę, kad ir kokia ji būtų, ir, neprarasdamas ryšio, leisdavosi į gilesnius apmąstymus. Pasiklausykime dviejų ištraukų iš rinkinio „Litua“ įvadininių straipsnelių: „...stengiuosi būti Lietuvos patriotas – ir todėl nemėgstu paradų. Tai yra jais nepasitikiu. Taip, paradas yra gražu – kietas būgnų ritmas, kaitinantis kraują ir pakeliantis į orą kovarnių būrius, vario dūdų spindesys, kostiumuoti, pažvalę valdžios atstovai, susibūrę prie mikrofono, garbės kuopos šūviai, gilzių barškėjimas į grindinį, kur jas akimirksniu surenka berniūkščiai... Tačiau nepalieka įkyri mintis – kas būtų su jais, kas būtų su mumis visais, kokie mes taptume, jei šie šūviai būtų tikri, parako smarsas – tikras, gniaužiantis paširdžius baimės replėmis, o mūsų inscenizacijos metu pralieti raudoni dažai vėl būtų tikras kraujas, kaip tada, devyniasdešimt pirmajais.“

Kitame straipsnelyje, prisiminęs savo mėgstamo Oskaro Milašiaus ištarmę – „Šalis šita nežino prabangos liūdno – subręsti“, jis rašo: „Lietuva yra vaikystė, Europos vaikystė – amžinai žalias rojus, liūdna miglų skraiste apsigaubęs. Niekada nepražysti, niekada nepražysti, amžinai žaliuoti, amžinai žaliuoti – kaip toji Eglė, ant jūros kranto vaikus savuosius apglėbusi. Apsigaubus skara, apsigaubus migla, amžinoj prarasty, amžinam laukime...“

Prisimindamas Baltijos kelią 2009 metais, jis rašo: „Ir vis tiek jausmas, kad štai dalyvauji, esi viename mūsų mėgstamiausių virsmų – minios, žmonių, liaudies virsme į tautą, – tas jausmas liks viena iš tavo gyvenimo egzistencinių viršūnių.“

2010 metais Seime minint Sausio 13-ąją, jis kalbėjo: „Kas mes būtume be Sausio 13-osios? Beveidė minia, klajanti prekybos centrų dykvietėmis, išplėtais vyzdžiais, reginčiais vien savo ego sukurtus mirażus... Kas mes būtume be Kražių skerdynių, 1941-ųjų sukilimo, Romo Kalantos? Žmonių sambūris, uždarytas gimties ir mirties spąstuose, medituojantis vien haliucinuojančią gerovės vaivorykštę... Be Tėvynės, be tėviškės, be namų slenksčio...“

Tik taip, ieškant esmės, įmanoma išvelgti geopolitinių grėsmių priežastis. Amerikiečių diplomatijos patriarchas Henris Kisindžeris neseniai tvirtino, kad, norėdami perprasti Vladimirą Putiną, turime skaityti ne „Mein Kampf“, bet Fiodarą Dostojevskį. Algirdas Patackas aiškina toliau: „Mes gi galėtume prisiminti, kad Dostojevskio kūrybos viršūnė, tiksliau, gelmė yra „Biesy“, Rusijos istorijos stabiliausias, esminis bruožas – smuta, lemianti istorinę asmenybę – samoderžavec, o NKVD savo istorines šaknis veda iš opričninos.“ Dar 1999 metais jis numatė: „Viskas grindžiama sena imperine doktrina: visada patogiau kariauti vieną lokalinį karą periferijoje, kurį pabaigus galima pradėti kitą. Taip armija įgis patirties. Kas po Čėčėnijos? Krymas Ukrainoje, kur gyvena rusų dauguma? Narvos regionas Estijoje? Kaliningradas šalia Lietuvos? Kieno eilė?“ „Meška šiaip labai geraširdė, vaikų pasakų mylima herojė. Tačiau dresiruotojai žino, kad meška bet kada gali virsti pavojingu žvėrimi. Šį bruožą, kuris rusiškai vadinamas *zverinyj lik*, gali patirti tik tiesiogiai susidūręs, jo bijo savyje patys rusai.“ 2008 metais po agresijos prieš Gruziją Algirdas Patackas prieina prie bauginančios išvados: „Dėl Rusijos mes kaltiname Rusijos valdžią. Gal reikėtų peržiūrėti šią nuostatą apie geraširdę tautą ir blogą jos valdžią? Jei esama blogų žmonių, tai ar negali būti blogų tautų? Blogų ta prasme, kad nešioja giliai savyje ontologinį auglį, kurio metastazės nuolat žudo ne tik ją, bet ir aplinkinius. Nešioja, negydo, nes nedrįsta patys sau šito prisipažinti. Patys sau, visų pirma.“

Savo straipsnio apie galindus pabaigoje Algirdas Patackas pridėjo užsklandą, kuri tinka ir mums: „Lietuviškoje savimoneje, gyvuojančioje palyginti laisvos ir viešos humanitarinės minties sąlygomis, jau kurį laiką vis stipriau reiškiasi noras ir poreikis mitologinio proveržio, naujo etnosą orientuojančio vektoriaus, suburiančio ir brandinančio provaizdžio (kuris, tiesą sakant, nebuvo niekada mūsų tautoje užgesęs). Tokio, kuris žmonių, liaudies amorfinę masę paverčia apčiuopiamą, naują kokybę, nauju dariniu, vertu tautos vardo.“

Nepatenkinus jo, šis poreikis išsigimsta, tampa arba akademinėmis nuobodybėmis, arba marginaliniais kliedesiais. Vadinas, veltui eikvojama gyvybinė energija. Tautos pasionarusis sluoksnis metasi į primityvias raiškas – pradedant nuo kontrabandos ir baigiant migracija. Nepadedą ir siūlomi lėkšti receptai, tokie kaip užsakomi įvaizdžiai ar aukštosios technologijos, silicio slėniai ir kiti kompiuterinės civilizacijos blizgučiai, nes jie neužkabina esmės, giliųjų savimonės sluoksnių, ir veda į klystkėlį – į išorę, iš savęs. Kaip sugrįžti į savo vidinį kosmą, iš kurio mus išsviedė istorija, kol kas atsakymo nedavė niekas, nors bandymų būta – iš jų sėkmingiausi gal Daukanto, vėliau Vydūno, Maceinos. Bet istorija, mūsų žiaurioji pamotė, neleido šito įbūtinti, įgyvendinti iki galo, iki tos dermės, kuri užtikrintų stabilią, brandžią ir vaisingą tautos būtį, leidžiančią išpildyti Dievo jai duotą priesaką – idėją. Gal dabar, tokią brangią kainą sumokėjus už laisvę, kuri iš esmės yra laisvė laisvai mąstyti, atėjo laikas lemiamai pastangai, lemtingam proveržiui? Ir vėl pradėti reikia iš pat pradžių pradžios [...], pradėti tuoj pat, nelaukiant, nes pamotė istorija vėl gena mūsų link juodus debesis.“ Ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, dėkojame gerbiamaam signatarui A. Saudargui. Į tribūną kviečiu Signatarų klubo prezidentę B. Valionytę.

B. VALIONYTĖ. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai ir Aukščiausiosios Tarybos deputatai, Seimo nariai ir visi čia susirinkę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro Algirdo Patacko 75-ųjų gimimo metinių. Žinoma, jis galėjo būti šiame gyvenime ir mes su juo galėtume sveikintis ir klausytis jo. Algirdą Patacką buvo galima mylėti arba nemylėti, bet likti jam abejingam buvo neįmanoma. Tai buvo žmogus, kuris priversdavo jį išgirsti. Algirdui Patackui aš esu ypač dėkinga ir manau, kad lietuvių kalba bus dėkinga, kad jis padėjo sugražinti į lietuvių kalbą mūsų prarastus senus žodžius „butšaknis“, „budsargis“. Taigi šiandieną to tikro lietuviško budsargio, butšaknio Algirdo Patacko tęsėjai sėdi šioje salėje kartu su mumis – tai žmona Nijolė ir anūkė Viltė. Aš norėčiau anūkei Viltei nuo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų klubo šia proga padovanoti kitos Viltės, Augūnaitės, gimusios 1990 m. kovo 11 d., balso garso paveikslą, kur ji ištaria žodžius „Kovo 11-oji“. Vilte, tegul šis gražus kūrinys visada būna tavo širdyje ir primena senelį. Ir prisimink vieną dalyką – senelis pačią įpareigojo būti tikra butšakne. (*Plojimai*)

V. BOGATYRIOVAITĖ. Labai ačiū visiems. Senelis tikrai mane nuo pat mažų dienų mokė būti tikra lietuve, mokė šaknų ir stengėsi kiek įmanoma daugiau perteikti apie Lietuvą, apie mūsų tautą. Man labai didelė garbė, kad aš esu ant paskutinės jo knygos viršelio. Toji knyga, aš tikiu, bus pamatas mūsų literatūrai ir ateinančioms kartoms, kurios domėsis mūsų šaknimis. Dar kartą visiems labai ačiū. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjams. Dėkojame Nepriklausomybės Akto signataro A. V. Patacko artimiesiems. Dėkoju visiems dalyvavusiems šiame minėjime. Skelbiu minėjimą baigtą.

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 84 Seimo nariai.

10.21 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2018 m. spalio 11 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės tvirtinimas. Dėl darbotvarkės. J. Razma dėl darbotvarkės? Prašau.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, gerbiami kolegos, frakcijos vardu siūlau du projektus išbraukti iš darbotvarkės, dvi Statuto pataisas, darbotvarkės 1-9, 1-10 klausimai. Pirmasis pataisų projektas yra siūlantis naikinti Laisvės kovų komisiją. Tai yra neįtrauktas žingsnis, neišdiskutuotas su politinių kalinių ir tremtinių bendruomene, todėl siūlau tikrai atsisakyti to žingsnio.

Antras projektas yra šiuurkštus opozicijos teisių siaurinimo atvejais, kai yra apsunkinama ekspertizės užsakymo galimybė. Siūlau abu tuos projektus išbraukti.

PIRMININKAS. A. Gumuliauskas. Prašau.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Aš dėl 1-9 projekto. Neklaidinkite, pone Jurgi, Seimo narių ir visuomenės – niekas nenaikina Laisvės kovų komisijos. Paprasčiausiai tai yra sujungimas ir pakėlimas į aukštesnį lygį, tai yra į nuolatinės komisijos lygį. O aš taip pat asmeniškai buvau susitikęs su visuomenine taryba, kuri veikia prie Laisvės kovų komiteto, ir kalbėjome būtent šituo klausimu.

PIRMININKAS. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Ačiū. Noriu sureaguoti į gerbiamo A. Gumuliausko pasakymą, kad jis jaučiasi aptaręs šį klausimą su visuomenine tremtinių, politinių kalinių organizacijų taryba, tačiau jie užvakar vienbalsiai priėmė sprendimą nebuvus iki pabaigos ponui A. Gumuliauskui, kad jie nesutinka su šitų komisijų jungimu, taip pat kreipėsi į Seimo Pirmininką V. Pranckietį. Iš tikrųjų nereikia irgi klaidinti nei čia salėje sėdinčių kolegų, nei visuomenės.

PIRMININKAS. A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Aš irgi noriu šiuo atveju replikuoti, kad ir kai Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą, irgi sakė, kad jie pakelia į aukštesnį išsivystymo lygį. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Iš esmės kalbame apie darbotvarkės klausimą ir apie darbotvarkę, tai daugiau pasiūlymų dėl darbotvarkės nematau. Kadangi frakcijos vardu buvo prašyta, turime balsuoti ir apsispręsti dėl darbotvarkės 1-9 klausimo – dėl Statuto pakeitimo ir papildymo straipsniu, projekto Nr. XIII P-2569. Balsuojame. Už balsuoja tie, kurie pritaria J. Razmos pasiūlymui, prieš balsuoja tie, kurie mano, kad darbotvarkėje turi likti.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 40, prieš – 38, susilaikė 14. Pasiūlymui nepritarta. Darbotvarkėje lieka.

Kitas J. Razmos pasiūlymas frakcijos vardu – išbraukti darbotvarkės 1-10 klausimą – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektą Nr. XIII P-2652. Balsuojame už pasiūlymą. Tie, kurie balsuoja už J. Razmos pasiūlymą išbraukti iš darbotvarkės, balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 91 Seimo narys: už – 41, prieš – 34, susilaikė 16. Pasiūlymui nepritarta. Darbotvarkės 1-10 klausimas lieka darbotvarkėje.

Daugiau pasiūlymų nebuvo. Balsuojame dėl visos darbotvarkės. Pritariantys darbotvarkei balsuoja už, kiti – kitaip.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 57, prieš – 4, susilaikė 28. Darbotvarkė patvirtinta.

10.27 val.

Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIII P-2667 (pateikimas ir svarstymas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIII P-2667. Pateikimas. R. Karbauskis. Prašau į tribūną.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaracija – pamatinis konstitucinio lygmens okupuotos Lietuvos valstybės dokumentas. Jis kartu su kitais 1949 m. vasario 16 d. Lietuvos partizanų vadų suvažiavime priimtais dokumentais sudarė teisinį Lietuvos ginkluotojo pasipriešinimo pagrindą. Deklaracijoje konstatuojama, kad Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Taryba buvo aukščiausia politinė ir karinė struktūra, veikusi, vadovavusi kovai, vienintelė teisėta valdžia okupuotos Lietuvos teritorijoje.

Seimas 2009 metais yra pripažinęs kad Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininkas J. Žemaitis-Vytautas iki savo mirties (sušaudymo) buvo valstybės vadovas, ėjęs Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas. Nuo 1954 m. lapkričio 26 d. – Prezidiumo pirmininko J. Žemaičio-Vytauto mirties, nužudymo priešų nelaisvėje, iki 1957 m. lapkričio 29 d., kai buvo nužudytas Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos Prezidiumo pirmininko pavaduotojas A. Ramanauskas-Vanagas, reikia pripažinti, jįsai buvo aukščiausias tuo metu likęs gyvas Lietuvos valstybės pareigūnas ir faktinis kovojančios su okupacija Lietuvos vadovas.

Viešojoje erdvėje abejojama, ar jis tai pats pripažino. Tai, jog A. Ramanauskas-Vanagas suvokė save kaip valstybės vadovą, rodo faktai, pateikti dokumentai, jog jis 1956 metais yra pasirašęs dokumentą, kuris patvirtina, kad viena Lietuvos šeima yra garbinga šeima, slėpusi partizanus, ir kai bus laisva Lietuva, nurodau, šią šeimą apdovanoti valstybiniais apdovanojimais. Kitaip saktant, vienas iš teiginių, kad pats A. Ramanauskas-Vanagas nepripažino, jog jis yra šalies vadovas, neturi pagrindo. Kitaip tariant, siūlau, kad ši deklaracija paskatintų istorikų, teisininkų, politikų dialogą, ir mes galėtume iš tikrųjų priimti sprendimą dėl A. Ramanausko-Vanago pripažinimo ėjus Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų paklausti nori keletas Seimo narių. Pirmasis klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Gerbiamas kolegos, dėl šio projekto aš nelabai ką galėčiau prikišti, man irgi atrodo nuoseklu, kad po generolo J. Žemaičio mirties kas nors vis dar tebesitęsiančioje rezistencijoje turėjo atlikti šias pareigas. Dėl to aš klausimo neturiu, tačiau, ar šioje deklaracijoje mes negalėtume spręsti ir kito klausimo? Dabar gi formaliai teigiama, kad po 1990 m. kovo 11 d. valstybė neturėjo vadovo ir to siekiama nepripažinti, arba nesiekama pripažinti. Koks jūsų vertinimas to, kad užpildytume visas spragas, ypač tada, kai Lietuva paskelbė ir vėliau buvo pripažinta kaip nepriklausoma valstybė?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, jūs tikriausiai žinote, kad Konstitucinis Teismas, jeigu neklystu, yra du sykius išsakęs savo nuomonę tuo klausimu. Ir aš šiuo atveju nevysiškai tiksliai pacituosiu, gal kai kurie žodžiai skirsis, ką Konstitucinis Teismas išaiškino: Konstitucija nenumatė galimybės laikyti kurį nors kitą asmenį, nesantį Lietuvos prezidentu ir nerinktą tautos,

prilyginti valstybės vadovui. Taigi, ką aš noriu pasakyti? Arba jūsų, arba kitos politinės grupės vardu reiktų dar sykį prašyti išaiškinti Konstitucinį Teismą tą padėti, nes dabartiniai išaiškinimai neleidžia mums priimti sprendimo dėl to, kad Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo Pirmininkas būtų laikomas ejęs Lietuvos Prezidento pareigas, Lietuvos vadovo pareigas.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų iniciatyva įprasminti ir pripažinti tą istorijos tarpsnį *de facto*, kaip jis buvo, sveikintina. Turime pripažinti ir tai, kad tuo metu, kaip ir kolega E. Gentvilas minėjo, *de facto* Lietuvoje nebuvo kito tokio lygmens aukšto pareigūno, kaip tuo metu pirmininko pavaduotojo pareigas ejęs gerbiamas partizanas Vanagas, kuris vėliau, 1957 metais, tikrai tragiškomis, iš esmės kankinio aplinkybėmis žuvo. Tikrai manyčiau, kad jūsų kvietimas diskutuoti leistų išsklaidyti kai kurių asmenų išsakytas abejones, tai yra sveikintinas dalykas. Tiesiog, kada jūs įsivaizduotumėte tą diskusiją, jos trukmę ir kada mes galėtume tikėtis tos tikrai prasmingos deklaracijos priėmimo?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš manau, kad šiandien mes neturėtume vykdyti svarstymo ir priėmimo procedūrų. Labai viliojosi, kad mūsų pastangos šią procedūrą vykdyti duos rezultatą iki šių metų lapkričio 29 dienos, kai A. Ramanauskas-Vanagas buvo nužudytas. Tai būtų labai simboliška, mes dar turime pakankamai laiko visas procedūras ir pačią diskusiją įvykdyti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Gumuliauskas.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū. Iš tikrųjų labai toks, sakyčiau, tinkamu laiku veiksmas, nes vis dėlto lietuvių historiografijoje apie tai nėra kalbama. Štai kodėl pasigirsta įvairių, sakyčiau, *obalsių*, kai skeptiškai žiūrima į šį pateiktą dokumentą. Aš žiūriu ne skeptiškai, aš žiūriu kaip į kvietimą diskutuoti. Manau, kad tokių šaltinių, kuriuos pacitavo gerbiamasis prelegentas, turbūt rasime ne vieną. Tačiau mano klausimas jums, kaip pateikėjui, yra toks: sakykite, ar jūs sutiktumėte, kad Valstybės istorinės atminties komisija būtų pagrindinė institucija svarstant šį klausimą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Be abejonų, aš įsivaizduoju, kad jūsų komisija galėtų būti tos diskusijos įkvėpėja ir, sakykime, sutelkėja. Bet pagal Statutą tikriausiai jūsų komisija negalėtų būti pagrindinė, tai kviesčiau, prašyčiau net komisiją užsiimti tuo sutelkimu diskutuoti ir ją vykdyti. O atitinkamai mes sprendimus priimsime Statuto nustatyta tvarka.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamas pirmininke, mano klausimas ne iš turinio. Paprasčiausiai mano klausimas, kaip ilgai brandinote tą mintį? Situacija iš principo buvo seniai žinoma. Įvyko vado laidotuvės ir po šito jūs dabar išeiniate su šia iniciatyva. Kodėl jūs neišėjote anksčiau?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Iš tikrųjų kodėl neišėjome, tikriausiai ne man reiktų užduoti šį klausimą. Tai yra Seimo prerogatyva, tikriausiai apie tai buvo galima šnekėti nuo 2009 metų jau daug kartų. Tiesiog taip simboliškai, ta prasme mus ištiko toks džiaugsmas, kad mes turėjome galimybę atrasti palaikus ir mes galėjome juos deramai palaidoti. Praeitą savaitę prieš šį iškilmingą įvykį buvo didelė visuomenės diskusija, kurią bet koku atveju reikėjo... reikia baigti tą diskusiją, nes būtų tikrai labai neteisinga prasidėjusią diskusiją dėl to, ar mes galime laikyti A. Ramanauską-Vanagą ejęs Lietuvos Prezidento pareigas, atidėti dar kažkokiam laikotarpiui, kai ji aktualizavosi tomis laidotuvėmis. Aš manau, kad tos laidotuvės ir yra tas momentas, kuris mūsų šį sprendimą aktualizavo, ir mes turėtume iš tikrųjų padėti tašką. Vienokį ar kitokį tašką.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, jūs paminėjote 2009 metų deklaraciją, kuria „J. Žemaitis-Vytautas buvo pripažintas kovojančios prieš okupaciją Lietuvos valstybės vadovas, faktiškai vykdęs Respublikos Prezidento pareigas.“ Čia citata. Šiame nutarime yra kitoks žodynas ir akivaizdu, kad stengiamasi išvengti žodžio „prezidentas“. Tai noriu paklausti, kodėl tas žodynas yra kitoks. Jeigu A. Ramanauskas-Vanagas yra pavaduotojas, logiška, kad jis turėtų būti vertinamas ir tas žodynas turėtų būti toks pat, koks yra 2009 metų deklaracijoje. Tęsdama pono E. Gentvilo klausimą ir išgirdusi jūsų atsakymą dėl 1990–1992 metų spragos, kuri dabar jau bus visiškai akivaizdi, noriu jūsų paklausti, ar inicijuosite, kad visas Seimas kreiptųsi į Konstitucinį Teismą dar kartą dėl visiškai nelogiškos spragos, kada neva Lietuvos vals-

tybė neturėjo savo vadovo, nes jau dabar pripažintas J. Žemaitis-Vytautas, pripažinsime A. Ramanauską-Vanagą, yra naujų aplinkybių, kurios galėtų leisti Konstituciniam Teismui apsvarstyti iš naujo šią tikrai labai, sakyčiau, gėdingą situaciją, kurioje mes esame atsidūrę. Ar jūs inicijuotumėte, kad visas Seimas kreiptųsi ir tada Konstitucinis Teismas be eilės svarstytų šį klausimą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Iš tikro, kaip jūs teisingai įvardinote, kito kelio nėra – tik dar vienas kreipimasis į Konstitucinį Teismą. Aš įsivaizduoju, kad būtų keista, kad mes inicijuotume tokį kreipimąsi, bet aš tikrai kaip Seimo narys ir, manau, mano kolegos pasirašytų, jei jūs tą kreipimąsi parengtumėte. Bet būtų tik Konstitucinio Teismo išaiškinimas, jei jis skirsis nuo pirmųjų dviejų, tokiu atveju mes galėsime priimti sprendimą. Bet kol kas mes turime tokius išaiškinimus, kokius mes turime. Deja.

Jei šnekėtume apie formuluotes, tai aš manau, kad tas laikotarpis, iki mes priimsime sprendimą, leis mums išgryninti tą nutarimą taip, kad iš tikrųjų nekiltų jokių abejonių dėl jo formuluočių.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Prieš kokius 10 metų Varėnos rajone kalbėjo žmogus apie to laikotarpio partizaninę kovą ir jis tuo metu pasakė, kodėl negali būti atkurta istorinė tiesa, juk A. Ramanauskas-Vanagas yra paskutinis to meto Lietuvos mūsų Prezidentas. Aš tuo metu tik išklausu, bet, kaip ir daugelis mūsų žmonių, įvertinau paprastai. Dabar šis įvykis, kuris yra pristatomas Seime, šis projektas, gal ir yra tas žingsnis, kad laikas jau pradėti diskutuoti. Gal tai yra simboliška, kad šioje salėje šio projekto pristatyme dalyvauja ir profesorius V. Landsbergis. Aš tikiuosi, nežiūrint politinių skirtumų, mes visi galime žygiuoti viena koja ir padaryti bendrą sprendimą dėl vienybės, dėl Lietuvos trispalvės, dėl mūsų Prezidento A. Ramanausko-Vanago. Noriu paklausti, gerbiamas Ramūnai, kiek, tikitės, ši diskusija galėtų tęstis ir kada galima įgyvendinti šį projektą?

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš jau atsakinėjau į tą klausimą. Iš tikro būtų labai simboliška, kad mes galėtume baigti iki lapkričio 29 dienos ir, dar paminėdami žūties metines, galėtume priimti šitą sprendimą. Jeigu šnekėtume apie kitą simboliką, yra valstybės šimtmetis, tai turi labai daug simbolikos, ir plius mes turėjome tą džiaugsmą, kad buvo atrasti palaikai ir galėjome deramai palaidoti. Šiuo atveju, aš manau, tos simbolikos pakanka, kad šiais metais tą sprendimą priimtume ir pabaigtume, padėtume labai svarbų tašką mūsų istoriniame laikotarpyje, kuris mūsų valstybei buvo labai labai skaudus ir labai reikšmingas.

PIRMININKAS. Ir paskutinis klausia Seimo narys J. Narkevičius.

J. NARKEVIČ (LLRA-KŠSF). Ačiū. Į mano klausimą jau atsakėte. Dėkui.

PIRMININKAS. Diskusija. Diskusijoje kalbėti užsirašė Seimo narė A. Širinskienė. Ruošiasi R. J. Dagys. (*Balsai salėje*)

Dėl vedimo tvarkos – R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Aš labai prašau šiandien nedaryti tų procedūrų, kurios įrašytos, nei į svarstymo, nei į priėmimo... nes mes turėtume į tą procesą įtraukti ir mokslininkus, ir istorikus, ir teisininkus. (*Balsai salėje*) Galima, bet aš tiesiog siūlau to dabar nedaryti.

PIRMININKAS. Paprašykite pertraukos.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pertraukos.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. (*Balsai salėje*) Deklaracija yra svarstoma taip, kaip rezoliucija.

Dėl vedimo tvarkos – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš labai atsiprašau, mes neturime balsuoti po pateikimo, nes perėjome į svarstymą nepriėmę sprendimo po pateikimo. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, gal perskaitysiu Statuto 183 straipsnį „Rezoliucijos projekto pateikimas ir svarstymas“: „Rezoliucijos projekto tekstas turi būti įteiktas Seimo nariams ne vėliau kaip prieš dvi valandas iki jos svarstymo.“ 2 punktas: „Svarstymo metu kalba ir į klausimus atsako rezoliucijos projekto iniciatorių atstovas, o po to bendra tvarka vyksta diskusija.“ Statuto 184 straipsnis „Seimo sprendimai po rezoliucijos projekto svarstymo“: „Po rezoliucijos projekto svarstymo Seimas nusprendžia, ar priimti rezoliuciją be pataisų. Šis pasiūlymas negali būti priimtas, jeigu jam prieštarauja daugiau kaip vienas trečdalis visų Seimo narių.“ Kitas punktas gali būti redaguoti rezoliucijos projektą, trečias – atmesti rezoliucijos projektą arba pavesti parengti naują projektą. Taigi mes vieną iš tų... (*Balsai salėje*)

Siūlome surengti diskusiją ir palikti redaguoti šį straipsnį. Ar norėtų dalyvauti diskusijoje Seimo nariai, kurie užsirašė diskutuoti? (*Balsai salėje*) Ar pertrauką darome dabar? Dėl pertraukos dar nebalsavome ir nesusitarėme, yra paprašyta. Ar diskutuojame, ar iš karto balsuojame dėl pertraukos? Diskusija. Gerai. Padarome normaliai teisingai, kaip siūlo R. J. Dagys. Ar, Seimo nare Agne Širinskiene, kalbėsite?

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). 2009 metais, kaip jau buvo minėta, buvo Seimo priimtas sprendimas dėl J. Žemaičio-Vanago pripažinimo faktiniu valstybės vadovu – jis tuo metu ėjo Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas. Šis pripažinimas buvo ne tik istorijos fakto pripažinimas. Taip, tokia istorija buvo. Taip, tokia garbinga praeitis tuo metu buvo, tačiau šiuo atveju J. Žemaičio-Vytauto pripažinimas faktiniu vadovu tuo metu reiškė ir visų partizanų kovų pripažinimą, jų prasmingos mirties pripažinimą. Manau, kad yra labai nuoseklus žingsnis kelti klausimą, o koks gi yra jo pavaduotojo, kuris 1954 metais tiesiog po mirties, kuri įvyko prieš nelaisvėje Rusijoje, turėjo užimti pirmininko pareigas tuo laikotarpiu, kai buvo sušaudytas J. Žemaitis-Vytautas, kito asmens, kuris turėtų tokį statusą, būtų prezidiumo pirmininko pavaduotojas, Lietuvos valstybėje nebuvo... Jisai *de facto* liko valstybės vadovu ir manyčiau, kad tai yra neabejotina tiesa.

Juo labiau tos diskusijos, kurios buvo kilusios pastarosiomis dienomis, ar Vanagas suvokė, ar nesuvokė, kad yra valstybės vadovas, manau, yra tikrai išsklaidomos. Ir per tas diskusijas, kurios vyks vėliau po mūsų diskusijos plenarinio posėdžio salėje, aš net neabejoju, tos abejonės bus išsklaidytos. Taip, panašu į tai, kad istorikai ir paties partizano, Lietuvos vadovo, šeima yra tikrai išlaikiusi dokumentus, kurie liudija, kad 1956 metais, tai yra jau tada, kai laisvės kovos iš esmės buvo užslopintos, kai buvo kritinis laikotarpis, kai partizanai pradėjo slapstytis ir daugelis iš jų slapstėsi, netgi tuo kritiniu laikotarpiu Vanagas suvokė, kad jis yra valstybės vadovas, ir pasirašinėjo, manyčiau, tuos dokumentus, kurie šiandien šitoje salėje buvo cituoti, puikiai suvokdamas, kad jis yra šiuo metu tas asmuo, kuris yra atsakingas už pasipriešinimo kovą.

Beje, besidomint ir rengiant (tikrai prisidėjau prie to dokumento rengimo) teko matyti ir kitų istorikų atsiliepimų, kur yra sakoma, kad yra ir kitų dokumentų, kuriais Vanagas ragina pereiti į kitą kovos etapą, tai yra ne tiek priešintis ginklu. Jis suvokia, kad ginkluotas pasipriešinimas jau tampa pakankamai sudėtingas, ir ragina pereiti į kitą etapą – į tylią rezistenciją. Manyčiau, komisija, kuri tikrai neabejotinai sukvies diskutuoti istorikus, tikrai galės įsitikinti tų dokumentų buvimu ir, manau, mus visus tikrai patikinti, kad abejonių, kurios tikrai neturėtų kilti, šiuo atveju nėra. Mes turime faktinį valstybės vadovą, kuris tuo metu iš tikrųjų labai sunkiomis istorinėmis aplinkybėmis vadovavo Lietuvai. Tikrai kviesčiau pritarti deklaracijai ir, manau, mes šiuo atveju pripažinsime tą istorinę tiesą, kuri yra.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kviečiu diskutuoti Seimo narį R. J. Dagį.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, mes turime puikią kąą nors bendrai padaryti nepriklausomai nuo mūsų politinių... kitokio oponavimo vienas kitam. Turbūt ir popiežius paskatino mus grįžti prie savo šaknų ir sutvarkyti daugelį dalykų, prie kurių mūsų rankos neprieina, vis laiko nerandame sutvarkyti savo istorinę atmintį aiškiai, kad visi suvoktų.

Vienas dalykas. Šiuo atveju mes kalbame apie mūsų partizaninį judėjimą, kuris iki šiol, net ir šitoje salėje, yra vertinamas įvairiai.

Prisiminkime diskusiją dėl Generolo Vėtros neįrodymo neigiant jo nuopelnus mūsų partizaniniam judėjimui. Tai tikrai kelia nerimą. Ir mes patys turėtume tą požiūrį į partizanus labai aiškiai pasakyti, nes tai yra nuolatinio puolimo prieš juos... jie yra taikinyš nuolatinio puolimo. Man, kaip tėvų partizanų palikuoniui, tai yra tikrai labai svarbu. Jeigu mes patys savo didvyrių neapginame, tai mes jų ir neapginsime. Šiuo atveju mes įteisiname tą kovą kaip valstybės tęstinumą, bet iš tikrųjų tai reikia kuo greičiau padaryti. Ir turi būti aiškiai pasakyta, kad tie, kurie kovos ir gins savo valstybę, yra tęsėjai mūsų valstybės, o ne tie, kurie kolaboruoja, yra tęsėjai mūsų valstybės. Tai turėtų būti aiškiai pasakyta.

Kita situacija susijusi su kitais vadovais. Mes dabar papuolame į tokią teisinę kazuistiką: vieną pripažįstame prezidentu ir vadovu, o realiai vykdžiusį tas pačias pareigas ir veikusį kaip demokratinės valstybės vadovą kitaip pripažįstame. Bet tai, žmonių akimis žiūrint, yra visiškai absurdas. Kas sugalvojo tuos visus įstatymus ir surašė tas taisykles? Mes patys. Paskui mes sukūrė-

me mechanizmą, kai mūsų pačių tą surašymą kažkas išaiškina, ir dabar nerandame būdų, kaip pataisyti tai, ką patys parašėme. Vieną kartą sėskime, sukurkime normalią teisinę bazę, kaip mes tuos visus įvykius traktuojame, reikės tai daryti turbūt atskiru įstatymu, kitaip Konstitucinis Teismas iš principo nespręs klausimų, nes jau senesnis kelias parodė tą aklavietę. Ir baikime tuos tuščius svarstymus, kurie absoliučiai nieko gero neduoda, tik sukelia papildomų emocijų, supriešina mūsų visuomenę ir išplauna kitus dalykus – tų žmonių pagerbimą, galimybę apie juos skaityti, dėstyti, mokyti mokyklose ir taip toliau.

Aš turiu visus mūsų vadovus, visus, kokie yra buvę nuo pat pradžių, bet kokiomis sąlygomis, ir tai turėtų būti galbūt atskiro įstatymo klausimas, galbūt trumpo ir labai aiškaus, nes kitaip vargu ar mes vėl... Konstituciniame Teisme vėl atsirasime. Per tokius formalistinius išvedžiojimus mes jau papuolėme į ne vieną aklavietę, pavyzdžiui, kaip dabar atsidūrėme dėl dvigubos pilietybės klausimo, kai išimtis, atskiras atvejis tapo traktuojamas kaip išimtinis atvejis vien dėl to, kad kažkas taip sumąstė. Aš nekvestionuoju Konstitucinio Teismo išaiškinimų, bet, deja, mes dažnai papuolame į tokius spąstus. Turime visi pagalvoti, kaip iš tos aklavietės išeiti, nes niekam iš žmonių mes nepaaiškinsime, kodėl tikrai taip bejėgiškai skėsčiojame rankomis ir negalime išspręsti šios, žmonių akimis, visiškai aiškios problemos.

PIRMININKAS. Kviečiu diskutuoti Seimo narį E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, pateikimo metu girdėjau painiavos: valstybės vadovas, prezidentas. Net ir apie A. Ramanauską-Vanagą pasakyta, kad jis buvo Prezidentas. Pati šiandien pateikta deklaracija kalba apie A. Ramanauską-Vanagą kaip valstybės vadovą, ir man tai abejonių nekelia. Nežinau, ar tyčinė, ar netyčinė ši painiava, kad pripažintume valstybės vadovu, o žodžiais pasakoma – prezidentu. Tokios painiavos buvo ir kreipiantis į Konstitucinį Teismą dėl 1990–1992 metų valstybės vadovo. Konstitucinis Teismas paaiškina, kad jeigu žmogus nebuvo rinktas tautos visuotiniuose rinkimuose, tai jis negalėtų būti prezidentas. Gerai, nesiginčiju. Bet ar mes, Lietuva, turėjome 1990–1992 metais valstybės vadovą? Mano manymu, atsakymas aiškus.

Jeigu A. Ramanausko-Vanago atveju yra sakoma, kad jis pats jautėsi kaip valstybės vadovas, davė nurodymus ir iš jo paliktų įrašų tai galima įvertinti, su tuo sutinku ir balsuosiu už šitą dokumentą.

Tai dabar žiūrėkime, ką veikė 1990–1992 metų laikotarpiu V. Landsbergis, ar jis pasirašinėjo ką nors? Pasirašinėjo. Ar jis pats save laikė valstybės vadovu? Manau, laikė. Ar tautoje jis buvo suprantamas kaip valstybės vadovas? Neabejotinai. Ar valstybių vadovai kitose šalyse manė, kad Lietuva turi valstybės vadovą? Neabejotinai manė, kad turi.

Žiūrėkite, gerbiamieji, čia tik mūsų politinė konjunktūra veda į pelkes, bandydama pasakyti, kas jau buvo kažkada pasakyta, kad, ko gero, 1990–1992 metais Lietuvos Respublika turėjo kolektyvinį vadovą – Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumą. Iki to mes buvome nuėję. Sutinku su kolega R. J. Dagiū, dabar yra gera proga sudėlioti visus Lietuvos laikotarpius ir išsiaiškinti, ar mes netaikome skirtingų kriterijų ir skirtingų standartų tiems, kurie mirė kankinio mirtimi, ir tiems, kurie gyvi ir kurie nelabai kam nors patinka. O aš vertinu visiškai kitaip – patinka ar nepatinka, istorija turi vertinti faktus. Turėjo Lietuva 1990 metais po kovo 11-osios valstybės vadovą ir nekurkime kitų versijų, neieškokime kažkokių pretekstų, kaip čia taip nepadarius.

Štai šita proga, kalbant apie A. Ramanauską-Vanagą, gal ir pavėluotai, tiek to, nenoriu kabinėtis, o kodėl čia vasarą nebuvo tai padaryta, nenoriu smulkintis, aš manau, kad šitas dokumentas yra geras pagrindas pereiti prie diskusijos apskritai, prie tos nišos – 1990 m. kovo 11 d. ir po to sekusio laikotarpio iki 1992 metų lapkričio. Mano manymu, Lietuvos valstybė tuo metu turėjo vadovą ir aš einu jam paspausti rankos.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, dabar turėtume išsakyti motyvus. Yra. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys. Jo nėra. P. Saudargas. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas Pirmininke. Iš tiesų galbūt iš šioje salėje sėdinčių kai kas mano, kad pripažinti ar nepripažinti, suteikti ar nesuteikti vadovo statusą nėra taip svarbu. Yra svarbu. Ir pasakysiu kodėl, vieną aspektą, kuris nebuvo paminėtas.

Kai Lietuva po Kovo 11-osios bandė toliau išsilaikyti nepriklausoma, laisva, gintis nuo Sovietų Sąjungos, kas buvo labai svarbu Lietuvai? Tai pasaulio pripažinimas, diplomatinis pasaulio

pripažinimas. Kaip mes laukėme kiekvienos naujos valstybės, kuri pasakytų – taip, aš pripažįstu, kad Lietuva yra nepriklausoma valstybė, savarankiška. Štai čia mes ieškojome kiekvieno kabliuko, kad, žiūrėkite, kai kurios valstybės, tarp jų Vatikanas, tarp jų Jungtinės Amerikos Valstijos, niekada nebuvo pripažinusios Lietuvos okupacijos, kad Lietuva buvo kažkur išnykusi. Tiesiog laikė, kad Lietuva buvo užgropta. Tokie dalykai, diplomatinės plonybės, yra labai svarbios.

Lygiai taip pat dabar priklauso nuo mūsų požiūrio, kaip mes žiūrėsime į tą laikotarpį, – ar mes pripažįstame, kad Lietuva buvo išnykusi ir buvo Sovietų Sąjungos sudėtyje, ar mes laikome, kad Lietuva buvo užgropta, o mūsų tie, kurie nepasidavė, buvo organizuoti, ir, kol nebuvo sunaikintas partizaninis pasipriešinimas, iš esmės Lietuva gyvavo kaip valstybė. Tie partizanai ne institucijose, ne pastatuose, bet miške, bet bunkeriuose darė, ką galėjo, savo gyvybių sąskaita. Todėl labai daug kas priklauso nuo mūsų požiūrio ir aš tikrai kviečiu neabejotinai pripažinti, kad A. Ramanauskas-Vanagas buvo Lietuvos valstybės vadovas.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – Seimo narys P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (MSNG). Gerbiami Seimo nariai, dėl A. Ramanausko-Vanago niekam nekyla minčių, visi mes žinome jo nuopelnus, šis žmogus paaukojo savo gyvybę už Lietuvą. Man tik labai skaudu, kai buvo perlaidojamas, nesupratau, ar jis pagerbiamas, ar išniekinamas. Kas prie jo kapo garsiausias kalbas šnekėjo? Ogi buvę Komunistų partijos nariai. O Komunistų partija ir okupavo Lietuvą. Komunistų partijos įsakymu ir buvo numalšintas judėjimas. Ar jie bent atsiprašė A. Ramanausko-Vanago? Ar jie turi bent elementariausio padorumo? Gerbiamieji, pažiūrėkime į save. Veidmainystė, prisidengimas žmogumi, kuris kovojo už Lietuvą ir mirė.

Dabar pakalbėkime apie, pypt, profesorių V. Landsbergį. Jis sovietmečiu tikrai gyveno puikiai, vartėsi taukuose, dėstė estetinį marksizmą ir leninizmą, važinėjo po visą pasaulį. Ar galima lyginti su A. Ramanausku-Vanagu, su jo auka Lietuvai? Du skirtingi dalykai, gerbiamieji. Ir nelyginkime. Supriešinta tauta prie profesoriaus V. Landsbergio. 1987 metais stovi jaunas prie paminklo. Kur jis buvo tada? Jis pats sako – aš nežinau. O po 30 metų V. Landsbergis man neleidžia kalbėti 30-mečio proga prie A. Mickevičiaus paminklo. Jis su A. Tučkumi išjungė mikrofonus. Sovietai man neišjungė mikrofonų prieš 30 metų. Jūs tik vieni konservatoriai patriotai, o visi kiti, kaip sako, tautos priešai.

Nelyginkime nesulyginamų dalykų. Tikrai vienbalsiai turime pritarti šitam sprendimui, bet jokių būdu nelyginkime to, kas nėra lyginama.

PIRMININKAS. Daugiau dėl motyvų niekas neužsirašė. Ar galime?.. I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Dėl vedimo tvarkos. Žinai, Petrai, vis dėlto galvok, kai tu ką nors kalbi.

P. GRAŽULIS (MSNG). Manęs nemokyk (...).

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Aš jau nekalbu apie tavo elgesį, bet aš labai susirūpinusi tavo sveikata.

P. GRAŽULIS (MSNG). Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar galime bendru sutarimu sutarti, kad deklaraciją redaguojame nedarydami pertraukos? Jei antru punktu remdamiesi nutariame redaguoti, tada turime sudaryti redakcinę komisiją. Kaip jos pagrindą siūlau Valstybės istorinės atminties komisiją. Iki vakaro, manau, komisija pasiūlys, kas turės tapti redakcinės komisijos nariais, nes komisijoje yra 11 žmonių, o redakcinėje komisijoje turėtų būti 9 žmonės.

Ar galime bendru sutarimu pritarti šiems pasiūlymams? Ačiū.

11.03 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2443(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2443(2). Pranešėjas – Seimo narys Z. Streikus. Priėmimas. Pasiūlymų nėra, todėl nekviečiu pranešėjo į tribūną. Galime priimti pastraipsniui?

1 straipsnis, dėl kurio pasiūlymų nėra. Galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas. Taip pat pasiūlymų nėra. Galime priimti bendru sutarimu.

Dėl motyvų dėl viso neužsirašė Seimo nariai. Kviečiu balsuoti ir priimti visą šį įstatymą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 93, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas (projektas Nr. XIII P-2443) priimtas. (*Gongas*)

11.04 val.

Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-1162(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 4 ir 8 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-1162(2). Priėmimas. Pranešėja – A. Kubilienė. Kviečiu į tribūną. D. Kaminskas pristatys. Prašom.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). 2018 m. spalio 10 d. komitetas...

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, priimkime pastraipsniui. Prie kiekvienos pastabos jūs pasakysite nuomonę, gerai?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKAS. Dėl 1 straipsnio pasiūlymų, pastabų nėra. Mes galime jį priimti bendru sutarimu?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū, pritarta. Dėl 2 straipsnio yra Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymas, kuriam komitetas...

D. KAMINSKAS (LVŽSF). ...pritaria.

PIRMININKAS. ...pritaria. Galime tęsti. Seimo kanceliarijos Teisės departamento kitas pasiūlymas. Komiteto nuomonė?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip pat pritarta.

PIRMININKAS. Taip pat pritarta. Trečiasis Teisės departamento pasiūlymas.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Pritarta.

PIRMININKAS. Komitetas pritarė. Prašau paaiškinti komiteto pasiūlymą.

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Komiteto pasiūlymas pakeisti įstatymo 2 straipsnį, papildyti straipsnį 8 dalimi ir jį išdėstyti taip yra daugiau techniniai dalykai, nes reikėjo priimti pirmojo sąrašo vaistų licencijavimą, kad ir 2, ir 3, todėl buvo pritarta Seimo kanceliarijos Teisės departamentui.

PIRMININKAS. Dėl licencijavimo yra papildomi keli straipsniai, keliais straipsniais papildomas įstatymas?

D. KAMINSKAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ar galime pritarti šiam pasiūlymui, šiai redakcijai, kurią pasiūlė komitetas, bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

3 straipsnis tampa 8 straipsniu, dėl jo pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Motyvai. Ačiū pranešėjui.

Motyvai už – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui, Pirmininke. Pirma tai norėčiau padėkoti onkologiniams ligoniams, jų artimiesiems, asociacijai, kuri atstovauja onkologiniams ligoniams, medikams, mokslininkams, specialistams, kurie skyrė labai daug laiko įtikinti atsakingas institucijas, kad mes turime priimti šį istorinį sprendimą. Jeigu Seimas šiandien apsispręs patvirtinti, tai yra priimti šį įstatymo projektą, mes žengsime labai labai svarbų žingsnį užtikrindami sunkiai sergantiems pacientams galimybę gauti geriausiai įmanomą gydymą.

Ką konkrečiai daro šis įstatymas? Jis užtikrina ne tai, kad kanapės, žolytė, bus prieinama vaistinėse, jos nusipirkęs galėsi parūkyti prieš diskoteką, bet nurodo labai aiškius dalykus, kad vaistai, kurie registruoti Europos Sąjungoje, kurie turi kanapių savo sudėtyje, griežtai gydytojams

prižiūrint, rekomendavus, pagal receptą bus išrašomi lignoniams, kurie serga išsėtine skleroze, vėžiu ir susiduria su labai rimtais po cheminės terapijos simptomais: nemiga, skausmu, pykinimu, taip pat autoimuninėmis ligomis. Pasaulyje žmonėms, kurie serga šiomis ligomis, daugybės ligų simptomai tiek malšinami, tiek yra gydomi vaistais, kurie turi savo sudėtyje medicininių kanapių. Istorinis sprendimas, kurį šis Seimas priima, yra pirmas žingsnis, kuris užtikrins, kad bent jau vaistai, kurie yra registruoti Europos Sąjungoje, būtų prieinami lignoniams, pacientams Lietuvoje. Labai kviečiu palaikyti ir priimti šį sprendimą bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narė A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (LSF). Iš tikrųjų labai reikalingas įstatymo projektas. Jeigu anksčiau žmonės, kuriems buvo reikalinga pagalba ir gydymas, turėjo kreiptis į specialistus Vokietijoje, Lenkijoje, Austrijoje, šiandien tą gydymą galės gauti Lietuvoje. Tai yra labai svarbu.

Antras dalykas – klinikiniai tyrimai. Yra leidžiami klinikiniai tyrimai, kas atveria daugiau galimybių nagrinėti gydomąsias savybes ir kaip efektyviausiai padėti pacientams. Tai yra labai didelis žingsnis į priekį. Aišku, gaila, kad tik 2018 metais, bet, kaip sakoma, geriau vėliau negu niekada. Ačiū visiems, kas prie to prisidėjo, ačiū tiems, kas kėlė šį klausimą viešojoje erdvėje, ačiū ir tiems, kurie pateikė įstatymo projektą. Tikrai kviečiu palaikyti, eime į priekį.

PIRMININKAS. Motyvai už – V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas Pirmininke. Tikrai noriu pasveikinti iniciatorius su tokiu siūlymu, jis iš tiesų atveria kelią pažangai ir galimybę sergantiems žmonėms tiek, kaip kolega minėjo, onkologinėmis, tiek autoimuninėmis ligomis pasirinkti dar vieną būdą, dar vieną gydymo priemonę. Mes iš tikrųjų pagaliau einame pažangos keliu. Pirmas žingsnis gal buvo, kai mes atvėrėme kelius pluoštinėms kanapėms auginti, kai kažkada visiškai buvo uždraustas auginimas. Aš tą prisiimu kaip ir sau vieną iš nuopelnų, esu Pluoštinių kanapių įstatymo rengėja. Dabar mes tikrai atveriamė platesnes galimybes naudoti būtent šiuos produktus gydymo tikslais, mes padėsime tikrai ne vienam žmogui rasti tinkamą būdą, ne vien tikrai cheminius vaistus, bet tuos, kurie padėtų sumažinti ir skausmus, ir simptomus ir padėtų gydyti tiek onkologines, tiek autoimunines, reumatoidines ligas. Taigi kviečiu kolegas palaikyti šitą siūlymą ir atverti kelius pažangai.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys K. Starkevičius.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Čia prieš tai buvo minėtos pluoštinės kanapės. Iš tikrųjų 2010 metais buvo pradėtas teikti šis įstatymas ir priimtas, bet čia mažai kuo siejasi su dabartiniu įstatymu. Tikrai šiandien tiems, kurie dar abejoja, siūlyčiau nueiti į liginines, pamatyti tuos sunkius liginus. Dar galima iš tikrųjų rasti ir žmonių, kurie naudoja šiuos vaistus, bet, deja, nelegaliai įsivežtus, nes Vakarų šalyse, Europos šalyse jų galima nusipirkti. Aš pasakiau Vakarų. Taigi mes irgi esame dabartinė Europos Sąjungos narė, bet vis dar neįveikiame to sienos barjero. Taigi tikrai būkite drąsesni, pasitikėkite mūsų medikais. Visa kontrolės sistema tikrai veiks. Jeigu bus koks pavienis atvejis, tai nedarykime iš to tragedijos, bet eikime į priekį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Liko priėmimo stadija – balsavimas. Kviečiu balsuoti ir priimti šį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 90, prieš nebuvo, susilaikė 3 Seimo nariai. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1162) priimtas. (*Gongas*)

11.13 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1163(2) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5.2 klausimas – Farmacijos įstatymo 10 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1163. Pranešėja – A. Kubilienė, tačiau pasiūlymų, pastabų nėra. Siūlau priimti pakeitimo straipsniui. Į tribūną nekviečiu.

1 straipsniui siūlau pritarti bendru sutarimu. Suprantu, kad pritariame. Ačiū. Ir įstatymo įsigaliojimas – 2 straipsnis, taip pat pasiūlymų nėra. Galime pritarti bendru sutarimu.

Dėl motyvų už, prieš Seimo nariai neužsirašė. Kviečiu balsuoti ir priimti ir šį lydimąjį projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 91, prieš nebuvo, susilaikė 1 Seimo narys. Įstatymas (projektas Nr. XIIIIP-1163) priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 15, 17, 27, 33, 36, 39, 48, 57 straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 65¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2453(2)ES, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo Nr. VIII-602 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2454(2), Farmacijos įstatymo Nr. X-709 2, 8, 19, 33, 35, 35¹, 59¹, 68¹ straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo Nr. XIII-1408 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2455(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-6 klausimas – Farmacijos įstatymo straipsnių ir priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 65¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2453, kartu projektai Nr. XIIIIP-2454 ir Nr. XIIIIP-2455 – Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas ir Farmacijos įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo aštuntuoju¹ skirsniu įstatymo 2 ir 4 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymas.

Pranešėjas – R. Martinėlis. Kviečiu.

R. MARTINĖLIS (LVŽSF). Laba diena. Ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji kolegos, Sveikatos reikalų komitetas, kaip pagrindinis komitetas, svarstė jau minėtą Farmacijos įstatymo, Narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatymo pakeitimo projektus. Pagrindiniam ir lydimiesiems įstatymų pakeitimo projektams pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Diskutuoti Seimo narių neužsirašė. Dėl motyvų? (*Balsai salėje*) Dėl motyvų taip pat neužsirašė. Kolegos, galime pritarti taip, kaip ir komitete, bendru sutarimu ir Seime? (*Balsai salėje*) Galime pritarti. Dėkoju už pritarimą.

11.16 val.

Aviacijos įstatymo Nr. VIII-2066 2, 3, 5, 6, 7, 10, 12, 13, 14, 14¹, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 51, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 65, 66, 67, 67¹, 68, 70, 70¹, 71, 71¹, 72, 73 straipsnių ir priedo pakeitimo, Įstatymo papildymo 6¹ ir 6² straipsniais ir 57 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1793(2) (*svarstymas*)

Darbotvarkės 1-7.1 ir 1-7.2 klausimai. (*Balsai salėje*) Gal nagrinėsime atskirai. 1-7.1 klausimas – Aviacijos įstatymo daugelio straipsnių ir priedo pakeitimo, įstatymo papildymo kai kuriais straipsniais ir 57 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1793. Pranešėjas – E. Gentvilas. Svarstymas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, Seimo Ekonomikos komitetas pritarė komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadai, įvertinęs visus pateiktus pasiūlymus. (*Šurmuly salėje*) Yra pasiūlymų.

PIRMININKAS. Diskutuoti neužsirašė Seimo narių. Svarstome pasiūlymus. Pirmasis pasiūlymas yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėl 3 straipsnio. (*Balsai salėje*) Komiteto nuomonė?

E. GENTVILAS (LSF). Komitetas siūlo pritarti iš dalies. Esminis dalykas yra toks, kad Vyriausybė siūlo, kad prie Transporto kompetencijų agentūros funkcijų sąrašo būtų pridėta frazė, kad atlieka ir kitas funkcijas. Komitetas tam pasiūlymui pritarė iš dalies, nes mano, kad turi būti išdėstytas baigtinis funkcijų sąrašas. Tokią komiteto nuomonę palaiko ir Seimo Teisės departamentas.

PIRMININKAS. Ačiū. Bendru sutarimu galime pritarti siūlomai komiteto redakcijai? Dėkoju, pritarta. Kitas pasiūlymas taip pat yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės, jam komitetas?..

E. GENTVILAS (LSF). Komitetas siūlo nepritarti, nes Vyriausybė teigia, kad Transporto saugos administracijos funkcijos gali būti įvardintos poįstatyminiame teisės akte. Tarkime, Vyriausybės nutarimu. Komitetas tai pozicijai nepitaria, irgi remiasi Seimo Teisės departamento nuomone ir siūlo aiškiai ir tiksliai išdėstyti Transporto saugos administracijos funkcijas, lygiai kaip analogiškai ką tik pritarėme dėl VŠĮ Transporto kompetencijų agentūros funkcijų. Tai yra baigtinis sąrašas, kuris įtvirtinamas įstatyme, o ne poįstatyminiame akte, kaip siūlo Vyriausybė.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu Seimą pritarti bendru sutarimu, kaip buvo pritarta ir anam straipsniui, komiteto siūlomai redakcijai, tai yra komiteto siūlymui. Ačiū. (*Balsai salėje*) Norite balsuoti? (*Balsas salėje: „Konkrečiai Vyriausybė neišdėstė.“*) Norite balsuoti?

E. GENTVILAS (LSF). Tuomet už ką balsuojame?

PIRMININKAS. Tada paskelbsiu taip: už komiteto nuomonę nepritarti balsuoja už, kiti – kitaip.

E. GENTVILAS (LSF). Jeigu baigtinis sąrašas, tai už.

PIRMININKAS. Balsavo 80 Seimo narių: visi pritarė, už balsavo 80, už komiteto nuomonę.

Kitas Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas yra dėl 62 straipsnio. Komiteto nuomonė.

E. GENTVILAS (LSF). Čia esminis dalykas dėl įsigaliojimo datos. Vyriausybė siūlo, kad įsigaliojotų jau lapkričio 1 dieną, tuoj priimsime ir iš karto įsigaliojotų nuo lapkričio 1 dienos. Tai komitetas savo posėdžio metu išklaušė įgyvendinamųjų institucijų nuomonę, jų manymu, reikėtų atšargesnio ir ilgesnio laikotarpio, ir dėl to komitetas siūlo įsigaliojimo datą nuo 2019 m. sausio 1 d. Dviem mėnesiais ilgiau, negu siūlo Vyriausybė.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, galime pritarti komiteto nuomonei bendru sutarimu? Ačiū, pritarė.

Motyvai už ir prieš. Dėl motyvų Seimo nariai neužsirašė. Ar galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo šiam projektui? Galime. Ačiū, pritarta.

11.22 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 385 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1794(2) (svarstymas)

Kaip lydymasis darbotvarkėje 1-7.2 klausimas įrašytas Administracinių nusižengimų kodekso straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1794. Pranešėjas – L. Stacevičius. Prašom.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Teisės ir teisėtvarkos komitetas šių metų rugsėjo 27 dieną svarstė Administracinių nusižengimų kodekso 385 ir 589 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Sprendimas – pritarti komiteto patobulintam įstatymo projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 8, prieš ir susilaikiusių nėra.

PIRMININKAS. Ačiū. Yra Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymas, kuriam komitetas?..

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Pritarė iš dalies.

PIRMININKAS. Pritarė iš dalies ir jau į tą pasiūlymą yra atsižvelgta.

L. STACEVIČIUS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu šiam pasiūlymui, įsigaliojimo datai? Ačiū, pritarta.

Dėl viso įstatymo. Viskas. Dėl viso įstatymo dėl motyvų niekas neužsirašė. Galime pritarti bendru sutarimu po svarstymo šiam projektui. Pritarta.

11.23 val.

Branduolinės saugos įstatymo Nr. XI-1539 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1795(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7.3 klausimas – Branduolinės saugos įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1795. Pranešėjas – Seimo narys E. Gentvilas. Svarstymas.

E. GENTVILAS (LSF). Lydimasis Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo projektas. Komitetas balsavo, tiksliau, ne balsavo, o bendru sutarimu pritarė pateiktam projektui, jo įsigaliojimo data nukeliama vėlesniam laikui.

PIRMININKĖ. Ačiū, ar niekas neužsirašė dėl diskusijų ir motyvų? Galime pritarti bendru sutarimu šiam projektui po svarstymo? Galime. Ačiū.

11.24 val.

Triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1796(2) (svarstymas)

Kitas – Triukšmo valdymo įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1796. Prašau.

E. GENTVILAS (LSF). Lygiai tokia pat situacija. Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėl motyvų ir diskutuoti Seimo nariai neužsirašė. Galime po svarstymo pritarti šiam lydimajam projektui? Pritarta.

11.25 val.

Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1797(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7.5 klausimas – Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1797. Svarstymas. Prašom pristatyti. Taip pat lydimasis.

E. GENTVILAS (LSF). Lygiai tokia pati situacija, kaip su kitais lydimaisiais, tai yra bendru sutarimu buvo pritarta.

PIRMININKAS. Galime po svarstymo pritarti bendru sutarimu čia, Seimo salėje? Ačiū, pritarta. Dėkoju pranešėjui.

11.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projektas Nr. XIIIIP-2656 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-8 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projektas Nr. XIIIIP-2656. Pranešėjas – Seimo narys A. Nekrošius. A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiamas Pirmininke, tiesiog frakcijos vardu norėčiau paprašyti 30 minučių pertraukos.

PIRMININKAS. Dėkui. Nuomonės, atrodo, išsiskiria. Prašom balsuoti dėl pertraukos. Kas už pasiūlymą, balsuoja už.

Užsiregistravo 90 Seimo narių, balsavo 89: už – 53, prieš – 25, susilaikė 11 Seimo narių. Pusės valandos pertrauka.

11.27 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2569(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIIP-2569. Pranešėjas – A. Nekrošius. Svarstymas. G. Burokienė – dėl vedimo tvarkos.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau pusės valandos pertraukos.

PIRMININKAS. Pusės valandos pertraukos frakcijos vardu paprašė G. Burokienė. Kviečiu balsuoti ir apsispręsti dėl pertraukos. (Balsai salėje)

Užsiregistravo 86 Seimo nariai, balsavo 86: už – 58, prieš – 19, susilaikė 9 Seimo nariai. Pasiūlymui pritarta. Taip pat pusės valandos pertrauka.

11.28 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2652 (pateikimas)

Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2652. Pranešėja – A. Širinskienė. (*Balsai salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Prašom, kolega.

PIRMININKAS. J. Razma – dėl vedimo tvarkos.

J. RAZMA (TS-LKDF). Frakcijos vardu dėl to jautraus klausimo tikrai mes norime pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKAS. Gerai, balsuojame. Kviečiu G. Kirkilą padėti pirmininkauti.

Užsiregistravo 93 Seimo nariai, balsavo 93: už – 38, prieš – 23, susilaikė 32. Pertrauka iki kito posėdžio.

11.30 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 98 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2669 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas. Jį pristatys G. Kirkilas... Klausimas 1-11 – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 98 ir 208 straipsnių pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2669. Pranešėjas – V. Pranckietis.

PIRMININKAS (G. KIRKILAS, LSDDF). Pašom, Pirmininke.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, siūlome 98 straipsnio 1 dalį išdėstyti taip: „Rytinis Seimo posėdis paprastai rengiamas nuo 10 valandos, vakarinis – nuo 14 valandos.“ Turėčiau pasakyti, kad atskirai tarėmės su seniūnais, frakcijos aptarė ir Vyriausybė taip pat pritarė tokiai mūsų darbo tvarkai, kuri, manau, daugeliui mūsų būtų ir priimtinesnė, ir labiau atitiktų mūsų biologinius poreikius.

PIRMININKAS. Ir 2 straipsnį, Pirmininke, pristatykite.

V. PRANCKIETIS. 2 straipsnis. 208 straipsnis: „Seimo sesijos metu, kiekvieno ketvirtadienio Seimo paprastai rytinio posėdžio pabaigoje, Vyriausybės valandos metu, Vyriausybės nariai 60 minučių atsakinėja į Seimo narių žodžiu užduodamus klausimus.“ Tiesiog perkelta Vyriausybės valanda, priderinant prie naujos pietų pertraukos. Suderinami du Statuto straipsniai.

PIRMININKAS. Paklausti norėjo I. Rozova. Prašom.

I. ROZOVA (LLRA-KŠSF). Gerbiamas Pirmininke, aš norėjau patikslinti. Jeigu rytinis posėdis prasideda 10 valandą, vakarinis 14 valandą, tai kelintą valandą dabar bus Vyriausybės valanda?

V. PRANCKIETIS. Rytinio posėdžio pabaigoje, tai yra 12 valandą.

I. ROZOVA (LLRA-KŠSF). 12? Ačiū.

V. PRANCKIETIS. Taip, vieną valandą prieš pietus.

PIRMININKAS. Niekas daugiau neturi klausimų. Ar yra norinčių dalyvauti diskusijoje? Motyvai. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū. Gerbiami kolegos, kviečiu pritari, Aš manau, kad, vienas dalykas, tai bus fiziologiškiau kiekvienam dirbančiam, o antra, aš manau, kad tai bus labai didelis teisingumo atkūrimas mūsų Seimo darbuotojams, kurie pagal mūsų dabartinę grafiką turi dirbti viršvalandžius, ir ne visada, mano žiniomis, jiems už tai yra atlyginama. Aš siūlau, kad žmonės dirbtų normalią darbo dieną kaip ir visi kiti Lietuvos piliečiai. Siūlau pritari pateiktam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, balsuojame po pateikimo. Kas pritaria įstatymo projektui Nr. XIIIIP-2669, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsuojam.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 87, prieš nėra, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta.

Teisės ir teisėtvarkos komitetas siūlomas pagrindiniu komitetu. Ar reikia kitų? Nereikia. Siūloma svarstyti lapkričio 22 dieną. Galime pritari? Ačiū, pritarta.

Toliau Seimo posėdžiui vadovaus Seimo Pirmininkas V. Pranckietis.

11.34 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-796 (pateikimas)

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Darbotvarkės 1-12 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 208 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-7096. Pranešėja – R. Tamašunienė. Pateikimas.

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiamas Etikos ir procedūrų komisijos pasiūlymas siekiant suvienodinti Statuto straipsnių nuostatas, nes Seimo statuto 97 straipsnis ir Seimo statuto 208 straipsnis skirtingai nustato Vyriausybės valandos laiką. Seimo Pirmininkas prieš tai atsakė į klausimą ir iš esmės atsakė. Kai bus rengiami Vyriausybės valandos posėdžiai mūsų Seimo plenarinių posėdžių metu, siūloma, kad Statute neliktų skirtingai traktuojamų valandų, ir rengti siūloma Seimo sesijos metu kiekvieną ketvirtadienį Seimo rytinio plenarinio posėdžio pabaigoje. Vyriausybės valandos metu Vyriausybės nariai 60 minučių atsakinėja į Seimo narių žodžiu užduodamus klausimus.

Etikos ir procedūrų komisija išnagrinėjo ir, atsižvelgusi į daugelio Seimo narių skirtingų frakcijų pasiūlymus, siūlo nustatyti būtent tokį laiką. Taip, kaip dirbame dabar iš esmės.

PIRMININKAS. Paklausti nori Seimo narys J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiama pranešėja, sveikinu jus su iniciatyva dėl Statuto norminimo. Tik noriu pasitikslinti vieną dalyką. Net ir girdėjau, šiandien yra planuojama, kad Vyriausybės valanda bus tik 30 minučių. Mes tą kažkaip laisvai vis traktuojame. Taip parašę Statute, kad atsakinėja 60 minučių, ar mes ateityje negalėsime trumpinti Vyriausybės valandos, kai pozicija neklausinėja, o klausinėja 30 minučių tik opozicija. Kaip atrodys jūsų pateiktas variantas, kuriame labai aiškiai parašyta – atsakinėja 60 minučių? Tai dar maždaug 30 minučių yra paklausti, nes klausti yra minutė, o atsakyti – dvi minutės. Ačiū už jūsų paaiškinimą. Bet man dėl to sutrumpinimo labiausiai būtų...

R. TAMAŠUNIENĖ (LLRA-KŠSF). Etikos ir procedūrų komisija pagrindinį dėmesį skyrė laikui organizuoti, bet ne Vyriausybės valandos trukmei. Ta nuostata ir yra įrašyta šiuo metu galiojančiame Statute, bet, kaip žinome, Seniūnų sueigos metu yra tariamasi dėl Vyriausybės valandos trukmės. Jeigu Seniūnų sueiga iš esmės neprieštarauja, kad būtų sutrumpinta ir tas pusvalandis skirtas tik opozicijos nariams klausti, tokiu atveju Vyriausybės valandos būna organizuojamos trumpiau. Bet jeigu Seniūnų sueigos metu būtų prieštaraujama, vis dėlto reikėtų laikytis Statuto normos ir organizuoti valandos trukmės Vyriausybės valandą.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančiųjų nėra. Aš galėčiau irgi prisidėti prie komentaro, kad jeigu mes dabar bendru sutarimu pritariame šiam projektui po pateikimo... Ar pritariame? Ačiū, pritarta.

J. OLEKAS (LSDPF). Žodį! Buvau užsirašęs kalbėti.

PIRMININKAS. Jūs dar ir dėl motyvų užsirašėte?

J. OLEKAS (LSDPF). Taip.

PIRMININKAS. O! Prašau.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Aš irgi kviečiu pritarti, kaip ir jūs kvietėte mus pritarti, tik galvoju, kad jeigu taisome, galbūt galima patikslinti ir tą galimybę dėl 30 minučių, kad ji būtų įrašyta tame pačiame Statuto straipsnyje, kad kada nors kam nors nekiltų abejonų, ar mes galime sutrumpinti Vyriausybės valandą. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Daugiau Seimo narių neužsirašė dėl motyvų. Dabar kviečiu pritarti bendru sutarimu šiam projektui po pateikimo. Tada kviečiu pritarti nuomonei, kad būtų skirtas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kuris galėtų abu projektus sujungti ir papildyti visais išsakytais motyvais, kuriuos jūs dabar pasakėte, kad tiesiog būtų išspręsta logiškai. Svarstyti siūloma lapkričio 22 dieną. Pritariame? Ačiū, pritarta.

11.39 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2471(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-13 klausimas – Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2471. Svarstymas. Pranešėjas – G. Kindurys, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas spalio 8 dieną svarstė Vyriausybės įstatymo 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, pritarė komiteto išvadoms ir patobulintam projektui. Jis jums yra pateiktas su ženkliuku „2“. Patikslinta labai nedaug. 2 straipsnio pavadinime įrašytas žodelis „ir įgyvendinimas“ ir 2 straipsnis papildytas 3 punktu, kur nurodyta, kad Vyriausybė ir švietimo ir mokslo ministras iki 2018 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus. Už išvadą balsavo 4, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Ačiū. Ekonomikos komiteto – R. Sinkevičius. Kas galėtų iš Ekonomikos komiteto pristatyti? Jurgi Razma, galėtumėte? A. Baura. Prašau, prašau, nepastebėjau.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas, kaip papildomas komitetas, šių metų rugsėjo 26 dieną svarstė minimą įstatymo projektą ir bendru sutarimu priėmė tokį verdiktą: siūlyti pagrindiniam Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetui tobulinti įstatymo projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, kuriems pritarė komitetas.

PIRMININKAS. Ačiū. Kviečiu J. Razmą diskutuoti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš vis dėlto kviečiu neskubėti pritari ti dėl tų ministerijų pavadinimų pakeitimo. Jeigu tai būtų tik pakeitimai, čia galėtume, žinoma, lenktyniauti, kuriai ministerijai sugalvosime gražesnę pavadinimą, kuo tiksliau išreiškiantį jos visas atsakomybės sritis, bet turbūt niekada taip ir nepavyktų surasti tų geriausių variantų. Aš manau, kad ne pavadinimas lemia realų ministerijos ir ministrų darbą. Ar, sakykim, dabartinio ūkio ministro veikla kaip nors pasikeis, kai mes jo ministeriją pavadinsime Ekonomikos ir inovacijų? Žinome ir taip, kad dabartinis ūkio ministras yra dėmesingas inovacijoms ir skiria tam daug dėmesio. Manau, kad niekas nuo to nepasikeis, kai pakeisime ministerijos pavadinimą. Ministerijos pavadinimo keitimas kiekvienu atveju – tai nemaži kaštai: visų iškabų, aktų keitimas, ir nemažas sutrikdymas ministerijos darbuotojų, nes, pakeitus ministerijos pavadinimą, visi ministerijos darbuotojai gaus atleidimo lapelius. Suprantama, kad gali ministras norėti persitvarkyti ministeriją, bet, nekeičiant pavadinimo, tą pertvarkymą galima daryti racionaliai, reformuoti tuos padalinius ir tuos lapelius dalinti ten, kur tikrai to reikia. Dabar tai daroma visa apimtimi.

Ir dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Pridedame sportą, suprantu, čia sporto bendruomenė džiūgauja, bet aš nesiūlyčiau pasiduoti tokioms primityvioms iliuzijoms, kad štai įrašysime tai į pavadinimą ir sporto situacija čia iš karto nušvis. Štai ir šiandien girdime, žymūs plaukikai rašo jau peticijas ir reiškia nepasitikėjimą premjeru ir Vilniaus meru, kad Vilniuje nėra nė vieno normalaus plaukimo baseino. Gal, kai pakeisime ministerijos pavadinimą, jis atsiras? Ar tikrai nuo mūsų sprendimo keisti pavadinimą priklauso, kiek pinigų bus pagal kitų metų biudžeto projektą? Aš manau, kad kaip tik, kai neturime ką pasiūlyti sporto bendruomenei, bandoma taip apgaulingai pavadinimo keitimu rodyti tą tariamą dėmesį. Gal geriau, gerbiami valdantieji, jūs iš tikrųjų realiais veiksmais rodykite, kiek svarbios inovacijos, kiek svarbus didesnis sporto srities finansavimas, ir nereikės čia jokių pavadinimų pakeitimų, kad tam tikros bendruomenės tai įvertintų ir jus už tai pagirtų? (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Yra gautas pasiūlymas Seimo narių A. Armonaitės, A. Gelūno. Kas norite komentuoti? A. Armonaitė. Pranešėją prašysiu į tribūną komentuoti.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, suprantu, kad yra Vyriausybės ir valdančiosios daugumos pozicija kelti sporto klausimus į Švietimo ir mokslo ministeriją, bet aš noriu pasakyti šiek tiek kitokius argumentus. Visų pirma, Švietimo ir mokslo ministerija turi labai aiškiai apibrėžtą savo tikslinę grupę, tai yra moksleiviai, ikimokyklinio amžiaus vaikai, studentai, švietimo darbuotojai, taip pat ir mokslo darbuotojai. Jeigu mes ten įkelsime sportą ir ministrė taps

atsakinga ne tik už etatinį mokytojų apmokėjimą ar universitetų jungimą, bet ir už R. Meilutytės medalius, aš bijau, kad galime šiek tiek savo pasiekimus profesionaliame sporte net ir sumažinti.

O Sveikatos apsaugos ministerijos viena iš funkcijų yra visuomenės sveikatos politika, sveika gyvensena, sveikatinimas. Labai dažnai girdime šituos žodžius ir Seimo koridoriuose. Bet sveikatinimo politika apsiriboja iki šiol tik draudimais, alkoholio draudimais, ateinančiais tabako draudimais. Moksliniai tyrimai rodo, kad vienintelė efektyviausia ilgojo laikotarpio prevencija yra būtent sveika gyvensena. Ir sportas juk nėra vien profesionalusis sportas, sporto svarbiausia funkcija, ko gero, yra, sporto politikos svarbiausia funkcija yra jos plėtra visuomenėje, žmonių, įvairaus amžiaus žmonių, aktyvi, sveika gyvensena. Būtent ji mažina priklausomybę nuo alkoholio ir tabako.

Taigi kviečiu pritarti pasiūlymui. Taip pat galbūt dar pridursiu, jog tokia politika, tokia ministerija yra Olandijoje ir puikiai veikia. Kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū. Formaliai turėtume paklausti, ar galime pritarti, kad 10 žmonių yra balsuojančių už tai, kad būtų svarstoma. Tikiu, kad yra. Pritariame. Komiteto nuomonė. Paprašysiu G. Kindurį, jūsų mikrofonas įjungtas.

G. KINDURYS (LVŽSF). Komitetas svarstė ir pasiliko prie savo pirminės nuomonės pritarti pateiktam projektui. Nepritarė gerbiamosios A. Armonaitės siūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai. Motyvai už – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Duokite Rimantui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos ir mūsų daugumos atstovai. Jūs turėtumėte vis dėlto apsispręsti, kur tą sportą norite padėti. Dabar turite projektą sujungti du Kauno universitetus – Kūno kultūros universitetą su Sveikatos universitetu. Kaip tas darinys dabar bus? Skirtingos politikos? Sportas bus iš dalies atskirai, kita pusė, švietimas, atskirai, sveikatos dar atskirai. Tai yra visiškai nelogiškas sprendimas.

Dar noriu atkreipti visų dėmesį, kad kai mes prijungiame sportą prie švietimo, tai pagal Biudžeto sandaros įstatymą, kokį mes čia biudžetą nustatytume, ministras, kuruojantis šitą sritį, gali laisvai, pabrėžiu – laisvai, savo nuožiūra finansiniais metais perkelti lėšas iš vienos eilutės į kitą. Taip yra mūsų įstatyme. Vadinasi, švietimo lėšas atiduoti sportui, sporto lėšas atiduoti švietimui. Tai ką mes čia norime padaryti? Toliau priešinti šitas bendruomenes tarpusavyje, kai jos norės pasisemti vienos iš kitų eilučių. Čia visiškai sujaukiama sistema. Visiškai nelogiška. Sportas, profesionalusis sportas, vis tiek turėtų būti arčiau medicinos negu prie švietimo sistemos. Švietimo sistema turėtų domėtis kūno kultūra, o ne profesionaliuoju sportu kaip tokiu. Siūlau paremti šitą kolegės siūlymą.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Mano kolega Rimantas jau turbūt senokai ministravo. Kaip ministras galėjo laisvai iš vienos eilutės kiloti į kitas. Man irgi teko, atrodo, ministru padirbėti šiek tiek ilgiau, bet taip niekada nekilnojome iš vienos eilutės į kitą. Vis tiek Seimo sprendimai yra svarbesni.

Iš esmės, kolegos, aš manau, kad gana logiška yra priskirti švietimui ir sporto sritį, nes mes daugiausia kalbame apie jauną žmogų, įgūdžių suformavimą. Mes ne kartą esame diskutavę, kad mūsų jauni žmonės, vaikai nepakankamai saugo savo fizinę ir psichinę sveikatą. Prijungimas sporto ir to dėmesio skyrimas būtent per Švietimo ir mokslo ministeriją yra logiškas, nes mokykloje jaunas žmogus praleidžia didesnę dalį savo gyvenimo laiko.

Jeigu pažiūrėtume į tą patirtį, kurią sukaupė jau šiais metais Švietimo ir mokslo ministerija, aš sakyčiau, kad sporto srityje ji yra gana pozityvi dar nepriėmus įstatymo. Mes matome įvairias programas renovuoti mokyklų sporto aikštynus, kitas iniciatyvas. Todėl galvoju, kad, suteikę įstatyminį pagrindą Švietimo ir mokslo ministerijai kuruoti ir sporto sritį, turint tą savo ministerijos pavadinimą, tikrai mes čia nieko nepadarysime. Taip, gal vienas kitas euras bus panaudotas pavadinimo keitimui ar kam, bet dabar daug kas elektroninėje erdvėje, tie pakeitimai irgi nebrangiai kainuoja. Todėl aš kviečiu pritarti originaliam projektui ir nepritarti gerbiamos A. Armonaitės teikiamam siūlymui. Atsiprašau, Aušrine.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl pasiūlymo. Buvo motyvuojama dėl pasiūlymo. Kalbėjo po vieną, vienas – prieš, vienas – už. Dabar kviečiu balsuoti dėl šio pasiūlymo. Nuomonės neišsiskiria. Tie, kurie pritaria pasiūlymui, balsuoja už, tie, kurie pritaria komiteto nuomonei nepritarti ir likti prie originalaus varianto, balsuoja prieš.

Balsavo 92 Seimo nariai: už balsavo 19, prieš – 29, susilaikė 44. Pasiūlymui nepritarta.

R. J. Dagys – po balsavimo.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Aš norėčiau kolegai J. Olekui pasakyti, kad tokia nelaisvė permetinėti lėšas iš vienos eilutės į kitą buvo aname tūkstantmetyje ir šio tūkstantmečio pradžioje. Po to buvo pataisyti įstatymai ir dabar iš principo ministras gali ką nori daryti. Keista, kai toks senas parlamentaras nežino mūsų biudžetinės sandaros tvarkos.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai dėl viso po svarstymo. Motyvai už – K. Smirnovas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gyvenimas vietoje nestovi, viskas keičiasi. Manau, ministerijoms pavadinimus keisti irgi nėra didelės problemos.

Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos. Sportas jau nuo seno yra Švietimo ministerijoje – tiek ikimokykliniame ugdyme, tiek mokykliniame ugdyme, tiek ir aukštajame. Profesionalus sportas be fizinio aktyvumo irgi negali būti, nes pirmiausia visi pradeda nuo fizinio aktyvumo užsiėmimų, o paskui gal iš jų kas nors ir tampa profesionaliais sportininkais. Tai kviečiu, kolegos, palaikyti ir balsuoti už.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties tie visi pavadinimų keitimai yra labiau reformų imitacija, negu tikras kokios nors naudos atnešimas. Buvo pakeistas Užimtumo tarnybos pavadinimas iš Darbo biržos, pakeista N visokių įstatymų. Dabar keičiami dviejų ministerijų pavadinimai, o realiai kas nuo to išties pasikeis? Pasikeis tai, kad žmonės, kurie dirba toje ministerijoje, gaus atleidimo lapelius, turės persirašyti naujas darbo sutartis, turėsime pakeisti daugybę įstatymų, bet realiai Lietuvos žmonėms nuo visų šitų pakeitimų nei šilta, nei šalta, galite vadinti ir taip, ir kitaip. Jeigu norime kokių nors postūmių, pasikeitimų, turbūt visai ne čia reikėtų ieškoti sprendimų. Kalbant apie Švietimo ir mokslo ministeriją, kyla klausimas, ar keisdami pavadinimą norime pasakyti, kad bus pakeista ir ministrė kartu?

PIRMININKAS. Nuomonės išsakytos. Jos buvo skirtingos, todėl kviečiu balsuoti po svarstymo dėl šio įstatymo projekto.

Užsiregistravo 89 Seimo nariai, balsavo 89: už – 66, prieš – 7, susilaikė 16 Seimo narių. Po svarstymo projektui Nr. XIII P-2471 pritarta.

Replika po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Dabar balsavau prieš, bet jeigu valdantieji pripažintų, kad tas Švietimo ir mokslo ministerijos pavadinimo keitimas yra toks elegantiškas būdas pakeisti dabartinę ministrę, kuri nesusitvarko ir su dabartinėmis sritimis, o pridėjus dar vieną tikrai nesusitvarkys, per priėmimą, ko gero, ir aš balsuočiau už. *(Balsai salėje)*

PIRMININKAS. Daugiau dėl replikų nematau. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

11.58 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projektas Nr. XIII P-2656 (pateikimo tęsinys)

PIRMININKĖ (R. BAŠKIENĖ, LVŽSF). Gerbiami kolegos, grįžtame prie darbotvarkės 1-8 klausimo – projekto Nr. XIII P-2656, buvo pertrauka. Pertraukos nustatytas laikas baigėsi. Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo finansinės ir ūkinės veiklos išvados“. A. Nekrošius. Prašau. Pateikimas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, Seimas laikinajai komisijai pavedė atsakyti į 12 klausimų, susijusių su LRT valdymu, ūkine ir finansine veikla. Komi-

sija dirbo nuo 2018 m. sausio 12 d. iki spalio 8 dienos. Komisijos posėdžiuose dalyvavo buvę ir esami LRT vadovai, LRT tarybos pirmininkai, padalinių vadovai, Specialiųjų tyrimų tarnybos darbuotojai, Viešųjų pirkimų tarnybos vadovė, Seimo komitetų pirmininkai. Buvo kreiptasi ekspertinės pagalbos į Specialiųjų tyrimų tarnybą, kitas institucijas, Darbo inspekciją bei Seimo padalinius. Komisijai Seimo suformuluotas užduotis jūs matote savo darbo vietų ekranuose, taip pat išvadas bei rekomendacijas, todėl čia pristatysiu tik pagrindines mintis.

Taigi tyrimo metu komisija nustatė: pirma, pasirinkta LRT struktūra, valdymo organų funkcijų pasidalijimas, kompetencija, atsakomybės pasiskirstymo nebuvimas, kontrolės mechanizmų stoka sudaro prielaidą kilti rizikai, kad valstybės lėšos gali būti naudojamos neracionaliai. Ypač išskirtini šie racionaliam valstybės lėšų naudojimui galintys sukelti pavojų veiksniai. Šiuo metu LRT taryba atlieka įprastines dalininkų, susirinkimų tarybos ir iš dalies valdybos, generalinio direktoriaus bei reguliavimo institucijos funkcijas. Toks tarpusavyje nesuderinamų funkcijų sutelkimas į vieną organą silpnina visą LRT įstaigos valdyseną, vidaus kontrolės ir atsakomybės sistemą. LRT taryba nesugebėjo užtikrinti esminių LRT funkcijų atlikimo.

LRT taryba neturėjo ir profesinės kompetencijos daliai jai pavestų funkcijų atlikti. Pavyzdžiui, klausiamas apie biudžeto valdymą, sąmatų, viešųjų pirkimų klausimus tuometinis LRT tarybos pirmininkas Ž. Pečiulis liudijo, kad taryboje yra humanitarai ir negeba vertinti su finansais susijusių klausimų.

Vykdamas tyrimą paaiškėjo ir kad dar daugiau savo funkcijų, priskirtų įstatymu, nevykdė ištiesi LRT padaliniai. Pavyzdžiui, LRT įstatymas numato Administracinę komisiją ir priskiria jai funkciją teikti išvadas dėl investicinių projektų, kurių vertė per 29 tūkst. eurų. Tačiau realybė tokia, kad per laikotarpį, kurį apima tyrimas, tai yra nuo 2013 metų iki 2017 metų, Administracinė komisija šios įstatyme numatytos svarbios biudžetinės funkcijos nevykdė ir išvadų neteikė. Kaip liudijo Administracinės komisijos vienas iš buvusių pirmininkų, niekas – nei taryba, nei direktorius, nesikreipė, o pati komisija poreikio vykdyti šią funkciją nejuto. Tuo tarpu per tą laikotarpį buvo padaryta investicijų, dėl kurių viešuosiuose pirkimuose Viešųjų pirkimų tarnyba nustatė daug pažeidimų, pavyzdžiui, konkurencijos ribojimą – buvo sustabdytas 23 mln. eurų kainavęs LRT pastato renovacijos konkursas. LRT iki šiol bylinėjasi teismuose dėl Viešųjų pirkimų tarnybos skirtų baudų.

Kadangi buvo nustatyta įvykusių viešųjų pirkimų pažeidimų ir Administracinės komisijos neveiklumas prižiūrint investicijas, komisija įvertino galimą žalą valstybės biudžetui bei valstybės interesams ir kreipėsi į prokuratūrą klausdama, ar tokiu atveju prokuratūra neturėtų spręsti klausimo dėl viešojo intereso gynimo galimybes. O sumos, kurias investuojant padaryta pažeidimų, yra gana didelės. Pavyzdžiui, filmavimui skirtų vežimėlių pirkimo suma siekia apie 300 tūkst. eurų.

Komisija nustatė ir kitų problemų LRT vykdytų viešųjų pirkimų bei programų pirkimų srityse. Daugiau kaip pusė, apie 62 %, 2013–2017 metų laikotarpiu LRT vykdytų tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų buvo vykdyti nesant konkurencijos ir pirkime dalyvaujant tik vienam tiekėjui. Daugiausia tokių pirkimų, net 17, buvo įvykdyta 2017 metais – vieno tiekėjo su LRT sudarytų sutarčių vertė sudarė 83 % visų tiekėjo sudarytų viešųjų pirkimų sutarčių vertės.

Remdamasi Viešųjų pirkimų tarnybos pateiktais duomenimis, komisija nustatė atvejų, kai pirkimų sąlygos buvo rengiamos nesiekiant pritraukti kitų tiekėjų dalyvauti pirkimuose, kad būtų užtikrinta konkurencija, taip pat tiksliai ir aiškiai neaprašant pirkimo objekto ir, darytina prielaida, galimai sudarant sąlygas, kad tik konkretus tiekėjas laimėtų pirkimus.

Komisija nustatė atvejį, kai už LRT viešuosius pirkimus atsakingas asmuo, nesulaukęs atšalimo laikotarpio pabaigos, ėmė dirbti LRT viešuosius pirkimus laiminčioje organizacijoje. Nors VTEK ir konstatavo teisės aktų pažeidimą, LRT neįvedė jokių papildomų korupcijos prevencijos priemonių, o įmonė, kuri įdarbino minėtą LRT darbuotoją, ilgainiui tapo vyraujančiu tiekėju LRT.

LRT pasitaiko aplaidaus su viešaisiais pirkimais susijusių dokumentų tvarkymo atvejų. Komisija nustatė atvejį, kai LRT nesugebėjo kontroliuojančioms institucijoms pateikti darbuotojų dalyvavimą, kontroliuojant sudarytų sutarčių vykdymą, liudijančių dokumentų, nes pastarieji buvo sudaryti... arba nebuvo išlikę. LRT padaryti viešųjų pirkimų pažeidimai kartojasi, Viešųjų pirkimų tarnyba juos nuolat fiksuoja nuo 2005 metų, nors VTEK 2013 m. gegužės 14 d. priimtame

sprendime Nr. KS-43 pateikė rekomendacijas LRT generaliniam direktoriui ir nurodė, kokie LRT vidiniai teisės aktų pakeitimai turėtų būti padaryti.

Komisijai nepavyko nustatyti, kad LRT administracija 2013–2017 metais ar kada nors anksčiau būtų ėmusi sistemingų priemonių siekdama išvengti besikartojančių viešųjų pirkimų pažeidimų LRT atliekant viešuosius pirkimus. Analizuojant LRT tarybos posėdžių protokolus, komisijai taip ir nepavyko nustatyti, kad LRT taryba per 2013–2017 metų laikotarpį nagrinėjo viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus LRT ir inicijavo priemones, kad būtų išvengta pažeidimų.

Su Specialiųjų tyrimų tarnybos ekspertų pagalba komisija nustatė, kad LRT yra nustatyta atveju, kai penki darbuotojai, galintys dalyvauti priimant sprendimus dėl LRT vykdomų viešųjų pirkimų, turi galimybes, atsiprašau, turi giminystės, santuokos, svainystės ryšių su LRT viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančiose ir (ar) paslaugas teikiančiose įmonėse dirbančiais asmenimis. Tai gali sudaryti prielaidas nepotizmu pagrįstiems LRT ir kitų įmonių ryšiams.

LRT 2013–2017 metais faktiškai neveikė vidaus audito sistema. LRT yra atlikti tik du specifiniai su viešųjų pirkimų kontrole susiję auditai, abu 2009 metais. Vėliau su viešaisiais pirkimais susiję auditai iš viso nebuvo atliekami. LRT vidaus auditai, susiję su programų kūrimo paslaugų pirkimo kontrole, taip pat vykdyti retai. Vienas auditas atliktas 2008 metais, kitas 2012 metais. Apskritai vidinio audito apimtys 2016–2017 metais drastiškai mažėjo, lyginant su ankstesniais laikotarpiais, net du kartus. LRT buvo atveju, kai LRT vadovybė sprendimus dėl paslaugų pirkimų būtinumo ir pirkimų paslaugų pobūdžio priimdavo nepasitarusi su LRT padalinių vadovais, jiems nežinant ar net prieštaraujant, ar abejojant dėl tokių paslaugų pirkimo tikslingumo, nors planuojamas pirkti paslaugas galėjo atlikti patys LRT darbuotojai darbo metu arba asmenys, įdarbinti specialiai tam darbui, nes paslaugos pagal jų pobūdį buvo reikalingos nuolat ir būtinos su LRT veikla tiesiogiai susijusioms funkcijoms atlikti, pavyzdžiui, LRT Naujienų portalui informacinių technologijų specialistas ar fotografas.

LRT susidūrė ir su viešųjų bei privačių interesų deklaravimo problemomis. LRT tarybos nariai sistemingai nedeklaruodavo savo interesų, dėl ko po komisijos kreipimosi Vyriausioji tarnybinės etikos komisija 2018 metais atliko patikrinimus ir nustatė pažeidimus net devynių LRT tarybos narių. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos vertinimu, jie padarė privačių interesų deklaravimo pažeidimų.

Komisija taip pat buvo priversta kreiptis į Generalinę prokuratūrą, prašyti įvertinti, ar nėra nusikaltimo sudėties dėl vieno iš Eurovizijos konkursų, nes kilo klausimų dėl to, kaip buvo apskaitytos LRT lėšos, kurias ji gavo teikdama Eurovizijos finalinio koncerto paslaugas vienai iš savivaldybių. Kadangi buvo nustatyta, kad Seimo narių grupei ir Seimo komisijai teiktos tos pačios sutartys skiriasi, pavyzdžiui, ant dokumentų atsiradę įrašai apie jų registravimą Sutarčių registre, prokuratūros buvo paprašyta įvertinti ir tai, ar nėra dokumentų klastojimo požymių.

Apibendrinant, konstatuotina, kad LRT generalinis direktorius bei LRT taryba neužtikrino tinkamo LRT administracinės sistemos funkcionavimo, vidinio audito ir kitų kontrolės mechanizmų adekvataus veikimo; toleravo situacijas, kai LRT biudžetas buvo naudojamas neracionaliai, o viešieji pirkimai organizuoti pažeidžiant teisės aktus. Būtent tai ir lėmė pasiūlymus pertvarkyti LRT valdymo sistemą. Taip pat, atsakydami į mums užduotus tyrimo klausimus ir teikdami rekomendacijas, prašėme, kad LRT pakeistų vidinius teisės aktus užtikrindama skaidrumo, atskaitomumo visuotinių principų įgyvendinimą. Kai kurios problemos, susijusios su LRT valdymo ir veiklos skaidrumu, buvo sprendžiamos jau tyrimo eigoje ir dabar jau yra praktiškai išspręstos. Dalis pokyčių jau yra įvykę, pavyzdžiui, pagal Specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas pataisytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas, kuris reguliuoja programų pirkimus. LRT daugiausia dėmesio skiria lėšoms, kurios būtinos asmenims su regėjimo negalia.

Gerbiami kolegos, tiek būtų trumpai. Išvados tikrai išsamios ir gausios, turėjote laiko su jomis susipažinti. Laukiu klausimų. Baigiau savo pristatymą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis kolega. Jūsų nori paklausti ištis daug Seimo narių, tam skirta 10 minučių. Klausiti – minutė, atsakyti – iki dviejų. M. Majauskas klausia pirmasis. Ruošiasi J. Olekas.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Mielas kolega, jūs, turbūt kaip ir visi kiti Seimo nariai, gavote Lietuvos radijo ir televizijos darbuotojų kreipimąsi. Aš norėčiau pacituoti kelis dalykus ir išgirsti jūsų nuomonę.

Sako, mes, LRT darbuotojai, esame sunerimę dėl grėsmės Lietuvos visuomeninio transliuotojo nepriklausomumui. Ją kelia ne bet kas, o Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos išvados ir pasiūlymai, kurių pagrindu bus galimai keičiami LRT veiklą reglamentuojantys teisės aktai. Siūloma menkinti LRT tarybą, įsteigiant valdybą, tačiau neaišku, kiek jos nariai būtų nepriklausomi. Nегana to, siūloma, kad daugelį galių LRT atžvilgiu turėtų Seimui atskaitingos institucijos.

Norėjau paklausti, kaip jūs vertinate tokį kreipimąsi? Ar jūs nemanote, kad iš tikrųjų buvo klaida inicijuoti šią komisiją, žinant, kokią dabar reakciją mes matome darbuotojų, kurie iš tiesų gynė laisvą žodį Sausio 13-ąją, daugelis jų tą kruviną naktį ir dirbo iš tikrųjų?

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už klausimą. Tikrai tą laišką, ko gero, visi Seimo nariai yra gavę, taip pat ir aš. Lieka tik apgailestauti, kad ši iniciatyva pasirodė gerokai vėliau, nes mes išvadas, savo projektą, esame pristatę ir dabartinei vadovybei, kuri galėjo reaguoti į mūsų siūlymus, teikti kokias nors pastabas ir taip toliau. Mes tikrai būtume atsižvelgę, tačiau dabar jau yra pateiktos išvados Seimui. Seimo nariai turėtų apsispręsti.

Išvados nėra įstatymas, tai yra tik rekomendacinio pobūdžio siūlymai, kuriais remiantis komisija siūlo komitetams parengti ir Seimui iki gruodžio 1 dienos pateikti įstatymų projektus. Mes iš karto neangažuojame tos temos, dar vyks tikrai nemažai diskusijų tais klausimais. Galbūt bus kitokia nuomonė, galiausiai Seimas dėl to apsispręs.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Klausia J. Olekas. Ruošiasi B. Matelis.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš irgi noriu sugrįžti prie tos temos. Iš tikrųjų žodžio laisvė ir komisijos išvados. Kaip jūs sakote, dabar susidarė tokia situacija. Gal komisija galėtų stabtelėti ir paprašyti išvadų svarstymo pertraukos, nes, kaip jūs sakote, pozicija, išreikšta žurnalistų, asocijuotų struktūrų, kelia susirūpinimą. Mūsų laisvas žodis buvo visada gerai vertinamas. Čia kolega priminė ir to laisvo žodžio nuopelnus mūsų valstybei, bet tie pasiūlymai ypač dėl valdymo keitimo... Turbūt niekas neprieštaraus, kad kai kurie patikslinimai, ypač dėl pirkimų, finansinės dalies, galėtų būti, jie reikalingi. Bet dėl paties valdymo ir politizavimo, įtakos politikų, ypač...

PIRMININKĖ. Laikas! Klauskite, kolega.

J. OLEKAS (*LSDPF*). ...susiję su kadencijomis. Mano klausimas, ar tikrai negalvojate, kad būtų prasminga atsiimti ir pagalvoti apie patikslinimą? Ačiū.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Labai dėkoju už klausimą. Norėčiau tiesiog informuoti, kad komisijos darbo laikas buvo pratęstas iki 8 dienos, ir mano, kaip komisijos pirmininko, įgaliojimai jau yra pasibaigę. Aš esu tik atstovas, įpareigotas pristatyti išvadas. Aš tokio sprendimo padaryti kaip ir negalėčiau.

Dėl pačios idėjos. Tikrai sveikintina diskusija tuo klausimu ir, aš manau, ta diskusija tikrai ateityje dar bus. Manau, ji bus vienokia ar kitokia, dabar sunku prognozuoti. Tačiau tai yra tik mūsų komisijos siūlymas Seimui ateityje apsispręsti, kaip tai turėtų būti reglamentuojama.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia B. Matelis. Ruošiasi L. Balsys.

B. MATELIS (*MSNG*). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, pradžioje kalbėjote apie tai, kad iš tiesų tai bus ūkinės ir finansinės veiklos tyrimas. Dabar bent jau man susidaro įspūdis, kad, rašant tas išvadas, kažkas stovėjo jums už nugaros ir diktavo, todėl tos išvados akivaizdžiai yra politinės ir kišamosi į žiniasklaidos laisvę. Aš manau, tai supranta ir jūsų frakcijos žmonės. Aš jus gerbiu kaip žmogų, mokslo žmogų, kaip jauną, bet sakykite, ar jums nekyla tokios minties, kad, nenorint teršti savo vardo, galbūt jums verta atsisakyti tokias išvadas pristatyti? Arba pritarčiau pono J. Oleko pasiūlymui, kad galbūt iš naujo reikėtų grįžti prie išvadų rašymo. Iš tiesų nesinori, kad jaunas žmogus suterštų savo vardą. Ačiū.

A. NEKROŠIUS (*LVŽSF*). Dėkoju už išreikštą pasitikėjimą ir tokį pasiūlymą. Deja, bet išvadas aš jau esu pristatęs ir grįžti atgal nelabai įmanoma pagal Statutą, nebent atsirastų kokia nors Seimo narių iniciatyva sukurti naują komisiją, kuri nagrinėtų kokius nors kitus klausimus ir galbūt iš naujo persvarstytų pateiktas išvadas.

Dėl komisijos darbo. Aš norėčiau įvardinti patį pavadinimą, kur yra žodis „valdymo“. Kai balsavome praeitą kartą dėl šios komisijos sukūrimo, tai „valdymas“, „finansai“ ir „ūkinė veikla“ buvo paties projekto pavadinime. Mes turėjome taip pat 12 klausimų, kur dėl valdymo buvo taip pat vienas iš klausimų. Leiskite perskaityti. Tai Seimo laikinoji tyrimo komisija LRT valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos parlamentiniam tyrimui atlikti. Taip skambėjo komisijos pavadinimas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia L. Balsys. Ruošiasi A. Armonaitė.

L. BALSYS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, perskaičius jūsų komisijos išvadas ir visą medžiagą matyti, kad jūs labai daug dėmesio skyrėte ir skiriate Lietuvos radijo ir televizijos tarybos darbui, tačiau... viešiesiems pirkimams, visokioms sutartims, tokiems labai techniniams dalykams, nors LRT įstatyme parašyta, kad tarybos pagrindinė funkcija – formuoti transliavimo strategiją, vykdyti transliavimo misiją, tai yra formuoti laidų turinį, gaires, tiksliau, pagal kurias tas turinys būtų kuriamas. Ar jums neatrodo, kad jūsų vadovaujama komisija ėmėsi vykdyti Viešųjų pirkimų tarnybos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, valstybės audito ir kontrolės funkcijas, tačiau jūs nė vieno karto nepaklausėte ir nepasvarstėte ir jūsų išvadose nėra jokių minčių apie tai, ar nacionalinis transliuotojas – Lietuvos radijas ir televizija – vykdo savo misiją ir ar taryba yra suformavus tas gaires taip, kaip įstatymai jiems numato ir kas parašyta LRT įstatyme?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai džiaugiuosi, kad perskaitėte visas išvadas, nes tikrai nemažai ten yra puslapių, per šimtą. Labai džiugu. Norėčiau tiesiog akcentuoti, kad jūsų minėtai valdymo temai yra skiriama kokie 2 % viso teksto. Iš esmės yra konstatuojami pažeidimai, kurie įvyko tuometiniu, mūsų tiriamuoju, laikotarpiu. Tačiau apie patį valdymą yra labai trumpai pasakyta, ten yra tik siūlymas, toks variantas, kad tai būtų pagal Europos transliuotojų sąjungos išsakytas tam tikras pozicijas, kurios taikytinos visai Europos Sąjungai, o mūsų siūlymas yra būtent toks. Tai tik tiek.

PIRMININKĖ. A. Armonaitė. Ruošiasi P. Urbšys.

A. ARMONAITĖ (LSF). Gerbiamas kolega, man iš tikrųjų yra kraupu klausyti jūsų ir jūsų kolegų pagrindimo dėl LRT tarybos naujo formavimo. Jūs matote problemą, kad šiuo metu ne vienos kadencijos Prezidentas ar Seimas formuoja LRT tarybą. Jūs sakote, kad reikia jos narius keisti dažniau. Bet ką jūs siūlote? Tai, kad tos pačios kadencijos Prezidentas ir parlamentas pakeistų tarybos narius. Ar jūs suprantate, kad jūs galite keisti LRT tarybos narius nors ir kasdieną, kas savaitę, bet jeigu tai darys tas pats Prezidentas ar tos pačios kadencijos parlamentas, tai yra politizavimas, tai yra pats tikriausias valdymo politizavimas?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už tokią griežtą poziciją. Ji visą laiką yra sveikintina, tačiau norėčiau pasakyti, kokia atsirado problema ir kaip mes prie to atėjome. Visų pirma, kai nustatomos LRT tarybos funkcijos, mes siūlome atsisakyti valdymo organams būdingų funkcijų. Tai kokia problema? Kai pati taryba formuoja uždavinius, pati juos įgyvendina ir paskui dar tvirtina rezultatus, tai nėra normalu, todėl mes siūlome įterpti papildomai valdybą, kuri būtų pavaldi tarybai, kuri įgyvendintų tarybos užduotis.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiami kolegos, norėčiau su jumis pasitarti. Vienas trečdalis norinčių paklausti. Klausiu, ar galime bendru sutarimu pratęsti klausimų laiką bent jau penkias minutes? (*Balsai salėje*) Skubėkime greičiau paklausti. Kaip ir minėjau, klausia P. Urbšys. Ruošiasi A. Gelūnas.

P. URBŠYS (MSNG). 2018 m. sausio 23 d. Seimo narys R. Karbauskis organizavo spaudos konferenciją ir ten jis paminėjo keletą faktų. Kaip aš suprantu, tie faktai turėjo tapti komisijos tyrimo objektu. Pirmas faktas tas, kad nacionalinis transliuotojas perka kilnojamąją stotį panaudodamas 10 % visų lėšų neskelbiamų derybų būdu. Antras faktas. Neaišku, kodėl kai kurie LRT darbuotojai gauna ir darbo užmokestį, ir...

PIRMININKĖ. Atsiprašau, kodėl kolegai išjungėte ir neleidote paklausti? Atsiprašome.

P. URBŠYS (MSNG). Antras klausimas. Neaišku, kodėl kai kurie LRT darbuotojai gauna ir darbo užmokestį, ir autorinius atlyginimus, kurie yra didesni už darbo užmokestį? Ir trečias. R. Karbauskį nustebino 360 tūkst. vertės sutartis už 9 laidas, o paskui priedas už vieną laidą 140 tūkst. Čia yra Eurovizijos transliacija. Tai ką pagal tuos tris faktus konkrečiai nustatė komisija?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju. Aš šiek tiek buvau minėjęs apie tai, apie viešuosius pirkimus. Galiu tik pakartoti, kad daugiau kaip pusė, apie 62 %, 2013–2017 metų laikotarpiu LRT vykdytų tarptautinių ir supaprastintų viešųjų pirkimų buvo vykdyti nesant konkurencijos ir pirkime

dalyvaujant tik vienam tiekėjui. Mes būtent tai ir nustatėme. Jūsų minėti atvejai yra išvadosse pateikti. Kaip minėjau, daugelis tų pirkimų, tokių keistų pirkimų esame nustatę, pavyzdžiui, šimtalapių pirkimas už 29 tūkst., kaip tai susiję su transliacijomis, aš neišsivaizduoju, bet turbūt kas nors turi fantazijos ir kur nors tai panaudojo. Aš manau, tų atvejų yra begalė. Visi yra pateikti išvadosse, ir manau, kad Seimo nariai jas perskaitė ir žino.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia A. Gelūnas. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. GELŪNAS (LSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, tikrai net juodžiausiam sapne nesapnavau. Kažkada teko dirbti UNESCO organizacijoje, kalbėdavome apie nedemokratinę valstybę, apie Kiniją, apie Vidurio Ameriką, kur persekioja žurnalistus, kišasi į jų transliuojamą turinį, daro įvairų spaudimą. Rusijoje labai populiaru finansiniai dalykai, išvelgti pažeidimus, ieškoti vagysčių, ieškoti korupcijos apraiškų. Tikrai negalvoju, kad turėsiu klausytis, kad nacionalinis transliuotojas, kuris atlieka tikrai šventą misiją, kuris vienintelis domisi ir palaiko Lietuvoje aukštąją kultūrą, transliuoja dainų šventes, kur dirba tikrai atsidavę žurnalistai, ilgą laiką uždirbdavę tikrai kuklias algas, ir nemanau, kad tos algos dabar yra...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega.

A. GELŪNAS (LSF). ...labai prabangios... Noriu paklausti, ar jūs, vertindami visus tuos pirkimus kūrybinėje organizacijoje, jaučiatės pakankamai turį kompetencijos, nes čia neseniai ir po Valdovų rūmus lakstė politikai, kėlė klausimus dėl palangių kainų, dėl restauravimo kainų. Ar jaučiatės turį kompetencijos įvertinti profesionaliai visus pirkimus? O gal geriau Valstybės kontrolė visa tai atliktų vis dėlto?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Labai dėkoju už tokį nuoširdų klausimą. Aš, kaip komisijos pirmininkas, negalėjau komentuoti turinio, bet kadangi komisijos darbo laikas baigėsi, tai aš galėčiau jūsų žodžiams tik pritarti, kad yra tikrai gerų laidų, tikrai kokybiškų laidų, kurios šviečia visuomenę. Man tikrai labai svarbu, kad tos laidos būtų, kaip čia pasakyti, sukuriamos ir įgyvendinamos skaidriai ir pakankamai viešai. Mūsų komisijos darbo pačioje pradžioje ir konstatavome, kad į turinį visiškai nesikišame. Mes žiūrime tiktai ūkinę dalį. Mūsų išvadosse taip pat yra siūlymų, kaip formuodami komisiją mes konstatavome, kad surinksime informaciją ir, jeigu bent ką nors užtiksim, atiduosime specialistams. Mes kreipėmės į Valstybės kontrolę, prokuratūrą ir kitas įstaigas, kurios įvertintų mūsų gautus rezultatus.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiamas pirmininke, kalbu ne apie jus asmeniškai, nes nelabai pažįstu ir ne tiek daug žinau jūsų nuostatų. Tačiau man akivaizdu, kad valstiečiai tai tikrai neturi supratimo apie demokratinių mechanizmų veikimą arba gal ir turi supratimą, bet jis jiems nepatinka ir bando jį keisti. Gerai, pripažinkime, kad nežinote, tai tada mano klausimas jau jums. Ar jūs komisijoje išanalizavote Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo nuostatas ir doktriną LRT klausimu? Aš atsiprašau, tikrai ne viską spėjau peržiūrėti, ne visą medžiagą ir galbūt nepastebėjau. Konkretus klausimas: žinote, ką yra pasakęs Konstitucinis Teismas ir ar analizavote tai?

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju už klausimą. Mes prieš pradėdami darbą tikrai susipažinome su daugeliu dokumentų, taip pat ir Konstitucinio Teismo sprendimais. Taip pat peržiūrėjome Vyriausybės ir kitų nutarimų, visokių projektų šūsnį. Tikrai esame pasiruošę ir atlikome tikrai nemažai namų darbų. Manau, kad mūsų atliktas tyrimas yra pirminis, vadinkim taip. Mes visus duomenis paskui ne interpretavome, o perdavėme specialistams, kurie tai įvertins galutinai. Mes patys nesprendėme, ar tai yra gerai, ar blogai, ar dar kažkaip. Mes radome ką nors – atidavėme specialistams. Radome, kad pažeidimų yra, atidavėme Viešųjų pirkimų tarnybai. Radome pažeidimų – atidavėme prokuratūrai ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, klausimams skirtas laikas... Iš viso dabar jau 16 minučių, 17. Tad dėkojame už atsakytus klausimus. Prašom. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš manau, kad tai vienas iš svarbiausių klausimų ir laiko tam turi būti skirta ne tiek, kiek įrašėte į darbotvarkę, o tiek, kiek yra norinčių paklausti.

PIRMININKĖ. Ačiū už pasiūlymą. Balsuosime.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, ne, balsuosite jūs su savo dauguma visada taip pat. Aš manau, kas čia buvo daroma ir ką mes išgirdome, tai aš tokią komisiją siųsčiau šieno pjauti, nes yra pagrininis klausimas, kuris buvo suformuluotas, – valdymas. Valdymo tikslai yra apibrėžiami labai

paprastai ir aiškiai – ar pasiekti tos organizacijos misijos ir strateginiai tikslai. Ką mes išgirdome iš komisijos pirmininko? Tenkina televizijos darbas ar netenkina? Kažką mums aiškina apie viešuosius pirkimus ir taip toliau, ir taip toliau. Jūs atsakykite žmogiškai – jūsų netenkina televizijos darbas, jis nerodo tenai R. Karbauskio ar dar ko. Koks čia jūsų tyrimas dabar? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Gerbiamieji, buvo skirta 10 minučių. Klausinėjo 17 minučių. Pasiūlymas pratęsti klausimus. Balsuojame. Kas už tai, kad pratęstume, kad galėtų paklausti visi užsirašę Seimo nariai.

Balsavo 92 Seimo nariai: už pasiūlymą pratęsti klausinėti – 45, prieš – 23, susilaikė 24. Deja, klausimus baigėme.

Po pateikimo prašom išsakyti nuomones. Kolega B. Matelis. Prašau.

B. MATELIS (MSNG). Mes žinome, kad keli šimtai LRT darbuotojų pasirašė kreipimąsi į mus ir prašė į tą situaciją tikrai pasižiūrėti labai giliai ir atsakingai. Dabar išaiškėjo, kad valdančioji dauguma net klausimų bijo. Bijo klausimų. Gėda!

PIRMININKĖ. Seimas apsisprendė, kolegos, balsuodami jūs tai išreiškėte, o dabar dėl motyvų. (*Balsai salėje*) Už – A. Širinskienė. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mes, aš manau, šiuo metu kalbame apie biudžetą, kurį LRT administruoja, tai yra 40 mln. vertės biudžetas. Lietuvoje už tokį biudžetą pragyvena dvi komercinės televizijos, kad įsivaizduotumėte, ką tai reiškia ir televizijos transliuotojų sektoriuje. Ką komisija nustatė ir ką mes girdėjome? Neveikė ištisi LRT padaliniai, kurie buvo atsakingi už biudžeto priežiūrą. Buvo apgailėtina matyti, kai komisijoje apklausiamas Administracinės komisijos pirmininkas mėtėsi ir bandė aiškinti, kodėl jie 2013–2017 metų laikotarpiu nė karto nevykdė įstatymo normos, kuri reikalauja, kad visi didesni nei 30 tūkst. eurų investiciniai projektai būtų įvertinti pagal jų tikslingumą. Nevykdė dėl to, kad direktoriui buvo neįdomu gauti tokią informaciją, taryba nesidomėjo, o Administracinei komisijai atrodė, kad jeigu niekas nesidomi, vadinasi, taip reikia gyventi.

Viešųjų pirkimų tarnyba, vertindama viešuosius pirkimus per mūsų tyrimo laikotarpį ir mūsų komisijos prašymu, sustabdė ir 23 mln. vertės pastato renovacijos pirkimą. Dabar bylinėjosi LRT dėl baudų, kur buvo pažeista konkurencija. Kitas pirkimas – vėl 300 tūkst. vertės, ir bylinėsis dar, manytina, ilgai. „Eurovizijos“ konkursą, kuris čia buvo paminėtas, mes buvome priversti taip pat perduoti prokuratūrai, nes nebuvo aišku, kaip apskaitytos gautos pajamos. Dabar lyg ir tą tyrimą perėmė Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba.

Kaip buvo administruojamas biudžetas per tuos metus? Jis buvo administruojamas tragiškai. Ir aš tikrai džiaugiuosi, kad komisija turėjo politinės valios tai pripažinti, ir tikrai kviečiu priartinti jos išvados.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Mieli kolegos, aš noriu priminti, jog mes turėjome šią diskusiją šiek tiek daugiau nei prieš devynis mėnesius, kai tokia komisija buvo kuriama. Ir tuomet viena dalyką sakėme, kad toks veiksmas yra politizuotas ir politizuotas kišimasis į visuomeninio transliuotojo veiklą. Jūs teigėte, kad ne, ne. Žiūrėkite, mes bandysime aiškintis ūkinius reikalus, bet iš tikrųjų juos tiesiog atidavėte teisėsaugai, ką, matyt, iš karto reikėjo ir padaryti. O kuo užsiėmėte, tai užsiėmėte peržiūrėjimu, kaip reikėtų skirti tarybos narius, kaip tai turėtų sutapti su politiniais ciklais, kaip būtų galima daryti įtaką visuomeniniam transliuotojui, ir šiandien mes kaip to rezultata matome ir darbuotojų kreipimąsi. Aš kviečiu neskubėti, atsitokėti, gal netgi galėtume palaukti ir Konstitucinio Teismo sprendimo dėl šio kreipimosi, kuris išaiškintų, ar apskritai tokia Seimo komisijos veikla yra teisėta ir ar neprieštarauja Konstitucijai. Tuo labiau šiandien matome kreipimąsi darbuotojų, kurie labai aiškiai pasako, kas yra negerai su išvadomis, kokių problemų yra.

Man atrodo, kad šiandien, matyt, reikėtų daryti pertrauką, atsisėsti, įsigilinti į tai, ką kalba daugiamėčiai LRT darbuotojai, ir pasižiūrėti, kaip mes galėtume kartu sutarti, kad ši įstaiga būtų nepriklausoma, kad jiniai būtų tikras nacionalinis visuomeninis transliuotojas ir nepriklausomas nuo kadencijų, nepriklausomas nuo naujos į valdžią atėjusios partijos, kad užtikrintų savo kokybišką veiklą ir transliuotų tikrai nuo politikų įtakos nepriklausomą informaciją visuomenei.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, motyvai išsakyti. Balsuojame po pateikimo dėl išvadų, kurias pateikė laikinosios tyrimo komisijos vadovas A. Nekrošius.

Skelbiu balsavimo rezultatus: balsavo 98 Seimo nariai: už – 53, prieš – 37, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta. Ar Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą? (*Balsai salėje*) Pirmininke, prašom. (*Balsai salėje*) Seimo Pirmininkas siūlo ypatingą skubą. Jūs norite kvosti Pirmininką? Pirmininkas turi tokią teisę tiesiog pasakyti savo nuomonę. (*Balsai salėje*)

Gerbiamieji kolegos, pagal Statutą po pasiūlymo balsuojama. Ar pritariate Seimo Pirmininko siūlymui dėl ypatingos skubos?

Dėl vedimo tvarkos. Nutraukiame balsavimą. Viską tvarkingai. E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Atsiprašau, kad nutraukiu. Kokios čia tradicijos? Aš mačiau, kad Seimo Pirmininkas dėl kažko linksėjo galvą. Jo nuomonės mes negirdėjome. Tegu ateina prie mikrofono ir pasako. (*Triukšmas salėje*) Gerai, paprašykime. Įjungiamo mikrofoną Seimo Pirmininkui, po to įjungsime A. Kubiliui. Ramybės! Seimo Pirmininke, prašom.

V. PRANCKIETIS. Girdite mane?

PIRMININKĖ. Girdime.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, aš siūlau ypatingą skubą todėl, kad šita tema nebūtų ilgai nešiojama, ir prašau už ją balsuoti.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, dabar apsisprendžiame dėl ypatingos skubos. Pone Kubiliau, jūs dėl vedimo tvarkos? Prieš apsisprendžiant ir balsuojant dėl ypatingos skubos, ponas A. Kubilius dėl vedimo tvarkos. Prašom.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Pirmininkas turėjo pateikti aiškių argumentų, kodėl reikia taikyti ypatingą skubą. Jis nepasakė jokio argumento, išskyrus tai, kad tema nebūtų valkiojama. Aš suprantu, kad yra labai skubama prieš rinkimus pasitvarkyti dėl Nacionalinio radijo ir televizijos. Kitaip sakant, užimti. Čia yra senas geras bolševikų principas iš pradžių užimti televiziją. Manęs toks argumentas neįtikina. Labai svarbi tema. Pažiūrėkite, kiek britų parlamentas svarstė neseniai BBC reikalus. Todėl aš tikrai dar sykį raginu nebalsuoti už tokį neargumentuotą pasiūlymą, nes jis net neatitinka Statuto. Pirmininkas turi pateikti aiškių argumentų, kodėl šitą klausimą reikia svarstyti ypatingos skubos tvarka.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tai jūsų nuomonė. Pirmininkas pasakė taip, kaip pasakė. Dėl vedimo tvarkos – T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Lygiai dėl to paties, bet kitaip argumentuodamas negu gerbiama opozicija. Aš iš tikrųjų neturėjau galimybės užduoti klausimą, nes baigėsi laikas, ir tikrai nematau...

PIRMININKĖ. Jūsų valia.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). ...reikalo dėl skubos. Aš balsavau už, nes gerbiu išvadas dėl ūkinės dalies, kur iš tikrųjų konstatuoti labai svarbūs pažeidimai ir pokyčių poreikis. Bet dėl skubos aš tikrai nematau jokio poreikio. Tiesiog nesuprantu...

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, puiku, mūsų valia priimti sprendimą, ar taikoma ypatinga skuba, ar ne. Balsuojame ir apsisprendžiame dėl ypatingos skubos. Balsuojantieji už pasisako už ypatingą skubą, turintys kitą nuomonę spaudžia mygtuką „prieš“ arba susilaiko.

Balsavo 98 Seimo nariai: už ypatingą skubą – 47, prieš – 43, susilaikė 8. Ypatingos skubos nėra.

A. Kubilius. Replika.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Antras dalykas, man keista, kad buvo pasiūlyta ypatinga skuba. Bet taip pat aš labai nustebęs, kad nepasiūlyta net komitetams svarstyti. Tai yra iš tikrųjų labai svarbus dalykas, labai svarbus klausimas. Kodėl tos išvados nėra aptariamoms komitetuose? Aš suprantu, kad komitetų pirmininkai, pavyzdžiui, S. Jakeliūnas, dabar turi visai kitų užsiėmimų: tirti, organizuoti apkaltas, ir taip toliau. Bet kodėl, pavyzdžiui, Biudžeto ir finansų komitetas be S. Jakeliūno negalėtų apsvarstyti tokių klausimų, kurie tikrai yra svarbūs, aš nesuprantu. Arba, pavyzdžiui, aš įsitikinęs, kad Kultūros komitetas, kuriam tikrai rūpi kultūra, tikrai nepritaris tokioms išvadoms, nes visiškai nebuvo aptartas misijos klausimas, ar LRT vykdo savo misiją. Mano manymu, vykdo. Strateginių tikslų siekia ir pasiekia, o buhalterinius ir visus kitus dalykus palikite Biudžeto ir finansų komitetui, mes tuos dalykus tikrai aptarsime ir išspręsime. Aš siūlau duoti bent dviem komitetams, Biudžeto ir finansų komitetui bei Kultūros komitetui, galimybę iš esmės apsvarstyti šitą klausimą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas kolega. Jūs tiesiog paskubėjote daryti tai, ką ir būtume nuosekliai padarę. Kadangi Seimas nepritarė ypatingai skubai, o dėl ypatingos skubos priėmimas

būtų buvęs po trijų valandų, dabar priimtas sprendimas nedaryti ypatingos skubos – jūsų valia. Po pateikimo pritarėme. Siūlomi komitetai. Gerbiamas A. Kubiliau, jūs konkrečiai jau įvardinote Biudžeto ir finansų ir Kultūros komitetus. A. Širinskienė, prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tiesiog išvados persvarstyti ir pakeisti joks komitetas negali.

PIRMININKĖ. Taip, negali. (*Šurmulyš salėje*)

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Ką gali svarstyti, tai nutarimo projektą, kuriam Teisės departamentas neturėjo jokių pastabų. Nutarimo projektas yra formalus tvirtinimas. Nei jūs su jo tekstu, pūikiai žinote praktika, negalėsite pakeisti išvados... nieko nepadaryti. (*Triukšmas salėje*)

Aš suprantu natūralų opozicijos norą dangstyti ankstesnės LRT vadovybės klaidas ir galimus teisės aktų pažeidimus, kuriuos tiria faktiškai vos ne visos teisėsaugos institucijos, nes buvome priversti kreiptis, tačiau techniniu požiūriu nieko pakeisti su komiteto išvada jūs nebegalite.

Kitas dalykas, išvadoje yra rekomendacijos LRT ir su LRT vadovybe buvo susitarta dėl jiems patogaus laiko, tai yra kovo mėnesio, LRT pati pasiūlė terminą, jie peržiūrės vidinius aktus. Kuo jūs ilgiau tempiate, tuo jūs LRT padėtį apsunkinate ir jiems paliksime neįmanomai mažai laiko pakeisti teisės aktams. Aš nesuprantu tokios pozicijos.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, jūsų valioje apsispręsti žinant, kad išvadų pakeisti komitetui negali, ką teisingai pasakė kolegė A. Širinskienė, tačiau yra nutarimas ir nutarimo straipsniai, todėl viskas yra teisėta. Jeigu jūs dabar nekalbėsite per šoninį mikrofoną, mes priimsime sprendimus, kokie komitetai bus paskirti.

Prašom, kolege Bilotaite.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, pirmiausia aš nesuprantu, kodėl yra bijoma, kad pasvarstysime komitetuose. Tai yra labai svarbus klausimas, tai duokime pasižiūrėti. Mano siūlymas yra įtraukti Audito komitetą, nes tai yra finansiniai klausimai, viešieji finansai. Tegul pasižiūri ir mūsų komitetas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. B. Matelis. Prašom.

B. MATELIS (MSNG). Tos komisijos sudarymo preambuleje parašyta, kad yra tiriama ūkinė veikla. Ūkinė veikla yra Ekonomikos komitetas, kuris iš tiesų gali irgi pasižiūrėti labai kompetentingai, netgi pasikvietęs LRT vadovus. Aš siūlyčiau ir tą komitetą. (*Šurmulyš salėje*)

PIRMININKĖ. Minutėlę, iš eilės. Matau, J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Mane labai nustebino, kad net galima daryti prielaidą dėl komitetų svarstymo. Gal tada komitetai išvis nereikalingi, kam tada Seime komitetai, jeigu nieko pakeisti negalima, jeigu pritarsime aksiomai, kad mažuma turi klausyti daugumos ir jokių svarstymų būti negali.

PIRMININKĖ. Seimo nutarimą svarstyti galima.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Aš siūlyčiau, kad šią išvadą pasvarstyti (ir pritariu) Ekonomikos komitetas, Biudžeto ir finansų, Audito ir, žinoma Kultūros, be to, ir Švietimo komitetui, manau, taip pat ne pro šalį pasvarstyti.

PIRMININKĖ. Šie komitetai buvo paminėti. Gerbiamoji V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiami kolegos, taip pat norėčiau pasiūlyti, nes kalbame apie žiniasklaidos laisvę, apie žodžio laisvę, kad kaip papildomas svarstyti Žmogaus teisių komitetas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. A. Širinskienė, prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Kad visi komitetai būtų paminėti, tai greičiausiai turėčiau siūlyti Kaimo ir dar Aplinkos liko komitetas, tačiau ne juokaujant, o tiesiog prisimenant, kai mes svarstėme Seimo nutarimą dėl šitos komisijos sudarymo, tai jis buvo svarstomas Teisės ir teisėtvarkos komitete. Tiesiog prašyčiau pagrindiniu komitetu paskirti šį komitetą ir dėl kiekvieno papildomo komiteto paskyrimo balsuoti atskirai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. E. Gentvilas. Prašom. Kokį jūs siūlote komitetą?

E. GENTVILAS (LSF). Tikrai ne dėl komiteto, o reaguodamas į ankstesnį ponios A. Širinskienės pasakymą. Ponia Širinskienė, be jokių išlygų, mane ir kitus opozicijos narius kaltinate dangstymu ankstesnės vadovybės padarytų nusižengimų ar nusikaltimų. Ar jūs baigusi teisės mokslus? Bent pridėtumėte mano nuomone, galimai ir taip toliau, jūsų pasisakyme to neskambėjo.

Mes nedangstome. Mes iš pat pradžių, prieš tyrimo pradžią sakėme, kreipkimės į teisėsaugą, kad būtų nustatyta, ką tuometiniai vadovai daro netinkamai. Dabar jūs čia paleidžiate *pletkus*, apkaltinate opoziciją kažkokių nusižengimų dangstymu. Gerai, tirkime tuos dalykus, seniai buvo galima iširti, jeigu būtume iš anksto kreipęsi.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolegos. Aišku, aš dabar turiu suteikti žodį A. Širinskienei. Prašau.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Galimų pažeidimų iš tiesų ten buvo tiek, kad būtų sunku juos visus vertinti. Kai mes STT perdavėme nustatyti ryšius, tai perdavėme tas keistas sutartis arba keistus sandorius, kurie viršijo 100 tūkst. eurų, tai yra rinkomės maksimalią ribą, ir tai užteko surasti vos ne 50 giminaičių, iš kurių penki buvo dirbantys toje pačioje LRT ir priimančios sprendimus. Taigi problemų yra nenuneigiamai daug ir tikrai man tas bandomas sukelti chaosas su siūlymais vos ne Kaimo reikalų komiteto, kad kuo daugiau komitetų...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolege.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). ...svarstyty, kad kuo ilgiau procesas būtų tęsiamas...

PIRMININKĖ. Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). ...yra keistas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėkoju. Mes labai audringi, bet aš manau, kad G. Landsbergis mus nuramins.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Vienareikšmiškai. Aš tikrai esu pasirengęs tai padaryti. Aš išties esu šokiruotas, nes išgirdau, ką gerbiama Agnė pasakė, kad ji nesugeba visų išvadų pristatyti, apsvarstyti, nes jų yra tiesiog per daug. Man kyla pagrįstas klausimas, ar čia nėra kas nors dangstoma? Jeigu buvo sužinota informacija tyrimo metu ir šiandien pripažįstama, kad negalima jos apsvarstyti, tai gal čia tikrai yra koks nors išskirtinis selektyvus teisingumas. Bet kadangi gerbiama Agnė pasirinko pajuokauti apie TTK, aš tada irgi tokia pačia humoro forma siūlau tiesiog visuose komitetuose svarstyti išvadas, nes mes kalbame apie visuomeninį transliuotoją, vadinasi, visuomenė, visi turi teisę apie tai padiskutuoti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, kolegos. Mes tikrai įsisiautėjome. V. Gailius kalba paskutinis, daugiau niekam nesuteiksiu.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, nežeidinėjame vieni kitų, nežeminkime ir nežeminkime kompetencijos. Kaimo reikalų komitete dirba aukštos kvalifikacijos ir iš tikrųjų prisiekę Lietuvai žmonės. Nereikia šito komiteto laikyti kažkoku komitetu, negebančiu spręsti sudėtingų valstybei klausimų. (...) Kaimo reikalų komitetas.

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, kaip ir sakiau, daugiau replikuoti žodžio nesuteiksiu niekam. (*Balsai salėje*) Nesuteiksiu žodžio niekam. Mums reikia apsispręsti dėl komiteto. Buvo pasiūlymų ir jūs jau įvardijote, kad ir Žmogaus teisių komitetas, ir Kultūros komitetas, ir Audito komitetas galėtų būti papildomi komitetai. Dabar mums reikia apsispręsti dėl pagrindinio klausimo – Biudžeto ir finansų komitetas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Balsuojame. (*Balsai salėje*) Minutėlę, gal ko nors neišgirdau, prašom pasakyti ramiai.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Pirmininke, aš iš pat pradžių siūliau, kad Kultūros komitetas turėtų apsvarstyti, ar televizija įvykdė misiją, viziją, strategiją ir taip toliau.

PIRMININKĖ. Ir vėl iš pradžių.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tikrai nenoriu nuvertinti, kaip A. Širinskiene nuvertina, Kultūros komiteto darbo. Tai labai svarbus komitetas, labai svarbus pirmininkas. Tikrai manau, kad gali užsiimti ne tik Kalėdų klausimu. Čia yra vienas iš pagrindinių klausimų, turėtų būti pagrindinis komitetas ir mes visi tikrai su didžiausiu suinteresuotumu atiduosime savo komitetų išvadas.

PIRMININKĖ. Gerai, kolegos. Išgirdome pasiūlymus ir dėl Kultūros komiteto. Daugiau komitetų neišgirdome. (*Balsai salėje*) Sutariame. Balsuojame. S. Jakeliūnas. Prašom.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Aš nežinau...

PIRMININKĖ. Komiteto pirmininkui privalau suteikti.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Nežinau, ar A. Kubilius gali atstovauti visiems komitetams ir visam Seimui. Biudžeto ir finansų komiteto, bent jau kol aš pirmininkauju, aš nesiūlau. (*Balsai salėje*: „*Neilgai dar tęsis.*“) Ir su rinkimų, partijų finansavimu – mes ėmėmės ir supratome, kad ne tą paėmėme, ne mūsų sritis. Šitie dalykai nepriklauso mums. Aš noriu informuoti, kad komiteto pirmininko vardu tokio siūlymo neteikiu.

PIRMININKĖ. Kolegos...

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Pirmininke!

PIRMININKĖ. ...visi siūlymai yra gerbtini. Apsisprendžia Seimas. Viskas, taškas, balsuojame.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke!

PIRMININKĖ. Sutarkime dėl balsavimo tvarkos.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Gerbiama pirmininke, aš labai atsiprašau, koks Statuto straipsnis nurodo, kad tik komitetų pirmininkai gali kalbėti, o gal ir pavaduotojams galima suteikti žodį?

PIRMININKĖ. Aš maniau, kad tai yra siūlymas dėl komiteto, vieno ar kito komiteto. Pasiūlymų buvo labai daug, išgirdome visus. Ar jūs dar norite siūlyti daugiau? Sutarkime – baigiame.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Aš nenoriu siūlyti. Aš noriu pritarti A. Kubiliui ir priminti Seimui, kad Kultūros komitetas yra kuruojantis šią sritį komitetas ir jis pernai taip ir neišklausė LRT ataskaitos. Todėl jam dabar yra priedermė tą padaryti ir tikrai ne kas nors kitas, o būtent Kultūros komitetas turėtų apsvarstyti ir šias išvadas.

Aš noriu priminti, kad ne be reikalo manęs Kultūros komiteto pirmininkas neleido į Kaimo reikalų komitetą, nes žinojo, kad Kaimo reikalų komitetas yra taip pat labai svarbus ir...

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū, kolegos. Mes jau nukrypstame į daugelį kitų temų. A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš grįšiu prie Kaimo reikalų komiteto. Manau, kad tai yra tikrai svarbus ir reikšmingas komitetas, o ypač šiuo klausimu, dėl tos priežasties, kad tikrai LRT vykde daugelį žemės ūkio produkcijos pirkimų. Pavyzdžiui, buvo perkama šimtalapių tokia partija (čia duonos gaminys) už 26 ar 23 tūkst. eurų. Aš manau, tikrai...

PIRMININKĖ. Gerbiamoji kolege!

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). ...galima panagrinėti ir tokius dalykus.

PIRMININKĖ. Gerai. Dabar kaip pagrindiniai siūlomi du komitetai: Kultūros komitetas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) Nesiūlė niekas Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Biudžeto ir finansų komitetas, taip. (*Balsai salėje*) Alternatyvus balsavimas. Palaukite! Triukšmas salėje. (*Balsai salėje*) Tada balsuojame dėl kiekvieno komiteto ir skaičiuojame, kuris komitetas surinks daugiausia balsų. Pirmas pasiūlymas – Biudžeto ir finansų komitetas yra siūlomas pagrindiniu komitetu. Biudžeto ir finansų komitetas siūlomas kaip pagrindinis. Balsuojate, kas manote... Tada balsuosime dėl kitų komitetų. O dar pasiūlyti kaip pagrindiniai yra Kultūros komitetas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) Kad pagrindinis būtų Biudžeto ir finansų komitetas. (*Balsai salėje*)

Balsavo 102 Seimo nariai iš viso: už – 48, prieš – 42, susilaikė 12.

Dabar balsuojame, kad pagrindinis būtų antrasis, pasiūlytas pagal eilę, Kultūros komitetas. (*Balsai salėje*)

Už balsavo 41, prieš – 44, susilaikė 18.

Trečiasis balsavimas. Aš suprantu, kad gali kas nors nepatikti, bet Seimo balsavimas yra Seimo balsavimas. Trečiasis pasiūlymas, kad pagrindinis būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas. (*Balsai salėje*) Balsuojame.

Balsavo 99: už – 52, prieš – 40, susilaikė 7. Teisės ir teisėtvarkos komitetas – 52 Seimo nariai.

Dabar perskaitau. Teisės ir teisėtvarkos komitetą siūlė 52 Seimo nariai, Biudžeto ir finansų komitetą – 48 ir Kultūros komitetą – 41. Taip ir buvome sutarę, kad bus tas pagrindinis, kuris surinks daugiausia balsų. Visi kiti komitetai – Žmogaus teisių, Audito, dabar jau Kultūros, Biudžeto yra pagrindiniai komitetai. (*Balsai salėje*) Papildomi komitetai! Atsiprašau, matote, įtampa daro savo.

Mielieji kolegos, replika po balsavimo – R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Išties, kolegos, atrodo, toks klausimas, o tiek batalijų, tiek ginčų, tiek konfliktų. Tiesiog elementarus Seimo nutarimas, kur nėra vienas komitetas niekaip negalės įsikišti, nebent kablelį, klausuką ar kokias nors gramatines klaidas galės pataisyti. Viskas gerai. Jurgi, aš supratau vieną paprastą dalyką: konfliktas kyla dėl kai kurių straipsnių išvadų. Tai yra mes nekalbame apie ūkinę dalį, kur turi tirti teisėsauga. Aš įsivaizduoju, kad čia didžioji dalis Seimo narių iškėlė klausimą dėl galimo valdymo proceso ir siūly-

mų dėl teisės aktų. Aš, kaip valdybos narys, kreipiuosi į mus, į valdybos narius, kitą trečiadienį valdyboje svarstyti klausimą, gal reiktų sudaryti iš Seimo narių darbo grupę dėl tų siūlymų, kurie susiję su pačiu valdymu, ne su ūkine dalimi, bet su valdymu. Sudaryti Seimo narių grupę ir pateikti įstatymų projektus, pasiūlymus. (*Balsai salėje*) Užbaigsime tą konfliktą, aš puikiai girdžiu, kas vyksta. Dėl vienu straipsnių niekas nesiginčija. Ginčijasi, bus valdyba, ne valdyba...

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega.

R. ŽEMAITAITIS (TTF). ...kas bus, koks valdymo modelis ir panašiai, ir panašiai, ir bus išspręsti visi ginčai. Kaip mes...

PIRMININKĖ. Dėkoju už pasiūlymus. Replikos. A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, man čia rūpestis jau ne dėl televizijos, nes, man atrodo, televizija savo misiją ir strateginius tikslus gerai supranta ir jų siekia. Man kyla klausimas dėl Kultūros komiteto ir jo pirmininko, ar jis supranta Kultūros komiteto misiją ir ar jis pasiruošęs ją vykdyti? Dabar aš mačiau, kaip Kultūros komiteto pirmininkas ragino nebalsuoti už tai, kad Kultūros komitetas būtų pagrindinis tuo klausimu, dėl kurio tiesiogiai komitetas ir atsakingas – už Lietuvos radijo ir televizijos veiklą. Aš siūlau svarstyti, ar komiteto pirmininkas realiai gali toliau eiti komiteto pirmininko pareigas, nes aiškiai Kultūros komitetas negali vykdyti savo misijos dėl to, kad komiteto pirmininkas elgiasi visiškai priešingai. Siūlau sudaryti komisiją, A. Širinskienė turėtų vadovauti ir ištirsime, ar komitetas gali toliau dirbti tokiomis sąlygomis.

PIRMININKĖ. Štai kokie mes visi išmaningi. Ponia kolegė I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, iš tikrųjų šitas Seimas yra ypatingo įdomumo. Apibendrinama pasakysiu tik vieną sakinį. Be A. Širinskienės šitas Seimas neturi ateities!

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ir R. Karbauskio.

PIRMININKĖ. Mielieji, galbūt nutraukiame. R. Karbauskis.

R. KARBAUSKIS (LVŽSF). Kolegos, turėkite truputį savigarbos ir visi sprendimai turi turėti tam tikrą logiką. Mes laukiame Kultūros komitete šitos komisijos išvadų, bus dirbama prie įstatymų projektų ir taip toliau. Klausimas yra, kai ateis laikas, mes gausime tuos dokumentus ir dirbsime pagal tą tvarką. Dabar, suprantu, kyla klausimas dėl to, ar nutarimas pats savo forma ar kokia nors kita prasme yra probleminis? Tai yra teisinis klausimas. Klausimas turinio. Jūs pradodate kalbėti apie turinį. Komisija priėmė sprendimą. Mes galime pritarti arba nepritarti. Apie ką mes šnekame dabar? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Mielieji kolegos, mūsų laikas seniai baigėsi šiuo klausimu. Jau leidome visiems kalbėti, ir labai daug, Seniūnų sueigoje, aš nebesuteiksiu žodžio replikuoti, Seniūnų sueigoje buvome nutarę, kad prašysime ir sutiksime, kad vyktų tik Vyriausybės pusvalandis ir klaus opozicija. (*Šurmuly salėje*)

12.58 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIP-2569(2) (svarstymo tęsinys)

O dabar mes norime tęsti mūsų darbą ir grįžti prie Statuto. 1-9 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 25 straipsnio pakeitimo ir Statuto papildymo 80³ straipsniu“ projektas Nr. XIIIP-2569(2). Buvo pertrauka. Svarstymas. A. Nekrošius. Išvada. A. Nekrošius, Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada. Vyriausybės valanda 13 val. 30 min.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komiteto sprendimai ir siūlymai – pritarti komiteto patobulintam projektui ir komiteto išvadoms. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš – 2, susilaikė 2.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Kolegos, susitarkime, užsirašę diskutuoti yra šeši. Susitarkime, kad skiriame diskusijai pusę valandos? Iki Vyriausybės, taip? 25 minutės. Siūlymas – 25 minutės. (*Balsai salėje*) 25 minutės. Bus motyvai, kad galėtume šį klausimą pabaigti.

Pirmoji A. Širinskienė. Jeigu, kolegos, galite kalbėti trumpiau, būsime pamaloninti jūsų supratimo. (*Šurmuly salėje*) Dėl Statuto, kur yra A. Gumuliausko teikimas.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, tiesiog norėčiau pritarti gerbiamojo kolegos A. Gumuliausko idėjai sujungti dvi egzistuojančias komisijas, kurios Statute tikrai turėjo kur kas menkesnę vietą, jos iš esmės buvo ne Statuto nurodytos komisijos. Manychiau, kad tas jo sprendimas, ir mes jį tikrai labai išsamiai diskutavome Teisės ir teisėtvarkos komitete, pakelti į aukštesnį lygį komisijas, jau Statute numatyti komisiją vieną, sujungti kartu jų funkcijas, yra pakankamai išmintingas.

Tikrai manychiau, kad nereiktų bijoti, arba sakyti, manipuluoti, kad viena komisija yra naikinama, kita paliekama. Tiesiog šitos komisijos, mano manymu, yra sujungiamos, jos nedubliuos viena kitos funkcijos, kaip kartais atsitikdavo anksčiau, ir tikrai tiek veiklos darnumas ir efektyvumas bus užtikrintas, tiek kartu turėsime komisiją, pakeltą į aukštesnį lygmenį, Statutą. Po mūsų kiti seimai turės tą komisiją suburti ir turės tą pareigą, kad komisija egzistuotų. Tikrai kviečiu pritarti iniciatyvai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėkoju už supratimą kalbėti trumpai ir aiškiai. Mes sutaupysime laiko ir leisime visiems kalbėti, kurie užsirašė. A. Gumuliauskas. Prašome.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Norėčiau patikslinti, kad nesu visiškai tos iniciatyvos autorius, kadangi šitai idėjai pritaria ir Seimo valdyba. Iš tikrųjų ta idėja yra visiškai logiška, nes faktiškai didžiąją dalį klausimų Valstybės istorinės atminties komisija, kaip ir Laisvės kovų, sprendžia istorinės atminties lauke ir tai, be abejonės, tas komisijas tapatina. Kita vertus, Laisvės kovų komisija sprendžia maždaug 60 tūkst. žmonių socialinius klausimus, tai yra tremtinių, politinių kalinių ir panašiai. Ir egzistuoja visuomeninė taryba prie tos komisijos. Sujungus šias komisijas ir, be abejonės, užtikrinus visuomeninės tarybos prie komisijos veiklą toliau, manau, nenukentėtų ir tų 60 tūkst. Lietuvos piliečių reikalai.

Dažnai sako, kodėl iš viso reikia jungti? Aš manau, kad, įrašius į Seimo statutą kaip nuolatinę šią komisiją, būtų tam tikras užtikrinimas, kad ir ateityje Seime bus nagrinėjami istorinės atminties klausimai. Mes puikiai žinome tokią karčią patirtį, kad kadenciją Istorinės atminties komisija neveikė vien dėl to, kad jos pastovumo teisės nebuvo užtikrintos Seimo statute. Todėl aš tikrai kviečiu vis dėlto žengti logišką žingsnį ir pritarti šio Statuto pakeitimo projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Šarknicką. Ruošiasi J. Olekas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena. Labai trumpai. Aš tiesiog noriu vieną tokių akcentų pasakyti. Pabandykime atskirti lietuvių kalbos ir literatūros pamoką atskirai. Kas tada išeis? Mes seniai kalbame apie tai, nuo pat pradžių komisijos atsiradimo, kad dubliuojasi dvi komisijos. Ir tą kalba ne tik Seimo nariai, bet ir už sienų, ir tie, kurie ateina į komisijas. Aš siūlyčiau nepolitikuoti, sujungti tas komisijas, padaryti kaip pagrindą ir baigsis ta eskalacija ir painiava tarp žmonių. Čia esmė yra plėsti pačią tą komisijos sąvoką. Ir visi išsitenka toje dėžutėje, kuri faktiškai sprendžia vienas ir tas pačias problemas. Neatskirkime, ir tegu būna pamokų tvarkaraštyje vienas dalykas, viena komisija, bendra komisija.

PIRMININKĖ. Prašom, J. Olekas. Kviečiu kalbėti frakcijos vardu. Ruošiasi R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

J. OLEKAS (LSDPF). Gerbiama pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų prieš svarstydami ir balsuodami dėl šio klausimo turėtume labai aiškiai atsakyti sau į klausimą, kodėl tas komisijas mes kuriame. Valstybės atminties komisija buvo sukurta, kad įamžintų valstybės svarbias datas, o Laisvės kovų komisija, kuri anksčiau buvo vadinama Nukentėjusių nuo okupacinių režimų reikalų komisija, buvo sukurta tam, kad mes galėtume spręsti tas problemas, kurios išlikusios. Na, mano kolegai 60 tūkst. pasirodė nedaug. Mums per visas kadencijas atrodė, kad tai ganėtinai didelis skaičius žmonių, nukentėjusių per vienokius ar kitokius okupacinio režimo agresijos atvejus, – ar tai būtų tremtys, ar tai būtų politiniai kaliniai, ar tai būtų Sausio 13-osios žmonės, ar Černobylio avarijos prievartiniai likvidatoriai, ar siūsti į pražūtį, į Afganistaną, okupacinės kariuomenės mūsų jauni vyrai.

Per visas tas kadencijas mano atmintyje nebuvo nė vieno atvejo, kad viena ar kita komisija susiginčytų, kurios jurisdikcijai priklauso svarstomi klausimai. Mes bendraudami... Kai kurie iš mūsų dirbo abiejose komisijose, taip, turėjome savo požiūrį, stengėmės pritarti, padėti ar pasiūlyti

kai kuriuos sprendimus. Šiandien kokio nors racionalaus grūdo sujungti priežasties asmeniškai aš nematau. Tas klausimas buvo svarstytas ir pačioje mūsų komisijoje, ir buvo svarstytas visuomeninėje komisijoje, kurios žmonėms mes atstovaujame, tiems keliasdešimčiai tūkstančių. Ir nė vienas nesiūlė sujungti komisijas. Iš kur gimė ta idėja, kad mes sujungsimė, ir bus geriau?

Man atrodo, kad jeigu mes turime kokių nors paslėptų kėslų, negerai, kad ta Laisvės reikalų komisija per daug dirba, per daug siūlo, gal jūs norite uždėti kokį nors apynasrį. Aš žinau dar vieną komisiją – Savižudybių ir skurdo reikalų komisiją, kuri galbūt panašiai ar net kiek aktyviau dirba. Bet jeigu pažiūrėtumėte kurią nors kitą komisiją, ko gero, ši Laisvės kovų komisija viena iš aktyvesnių. Ji turėjo 32 komisijos posėdžius, 19 visuomeninės tarybos posėdžių, vedė įvairiausių konferencijų, parodų, minėjimų – 40. Tai iš tikrųjų aktyvus darbas, kurį gerai vertino visuomenė. Atsirado toks artimas bendravimas su tomis atskiromis asocijuotomis struktūromis ir niekur mes tų pretenzijų neišgirdome.

Dabar siūlymas, kad tai būtų Statute įteisinta komisija, yra kitas reikalas. Nors, kaip sakiau, per visas kadencijas ši komisija egzistavo ir neįteisinta kaip statutinė komisija. Jeigu mes norime įrašyti ją į Statutą, svarstykime tada. Čia yra visai kitas klausimas, ir tada nebus, man atrodo, jokio visuomenės, žmonių, kurie tikisi mūsų palaikymo, o mes tikimės jų palaikymo, pasipriešinimo. Dabar, kai jūs suplakate į vieną vietą, kad galima įteisinti Statute tik sujungus su Istorinės atminties komisija, gauname pliūpsnį pasipriešinimo, net laiškų, žmonių kreipimūsi. Tai ar jūs šito tikrai norite?

Ar jūs norite visiems primesti savo nuomonę, kurios niekas jūsų neprašo šiuo atveju? Atvirksčiai, žmonės, patyrę skriaudą vienokiomis ar kitokiomis aplinkybėmis, mato iš dirbančios komisijos dėmesį jiems ir dėl to yra patenkinti. Jūs sakote, ne, tos komisijos turi nebelikti. Aš tikrai apeliuoju į racionalų protą, kad mes ir toliau galėtume normaliai dirbti be šitų pakeitimų. Kaip sakau, šitie pakeitimai nieko kito... ar bus geriau, ar nebus geriau, mes nežinome, bet žmonės nori turėti labai aiškia vietą, kur jie gali ateiti, gali kreiptis.

Ir šioje sesijoje mes vėl esame įregistravę naujų įstatymų pataisų dėl kitų kuruojamų grupių, perkeltųjų Sūduvos krašto žmonių reikalų sprendimų ir kitų, bet jūsų siūlymai, kad šios komisijos nebeliktų, man atrodo, prasilenkia su tų žmonių lūkesčiais. Aš dar kartą kviečiu teikėjus ir valdančiosios pusės atstovus to nedaryti, nes manau, kad tai yra didelė klaida. Mes tiesiog padarome juos tokiais eiliniaisiais, gal ateisite į komisiją, tarp kitų reikalų pasvarstysime ir jūsų reikalus. Manau, tai būtų didelis žingsnis atgal ir skriauda tiems žmonėms, kurie patyrė pakankamai skriaudų, kad mes galėtume juos šiandien taip lengvai nurašyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Prašom.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į šį konkretų klausimą, kuris turbūt atspindi apskritai šios valdančiosios daugumos stilių ir požiūrį į aplinkui esančius. Tai, kad šias komisijas buvo nuspręsta sujungti prieš keletą savaičių... paaiškėjo iš karto, kad su tremtinių organizacijomis, su tais žmonėmis, kurių tiesioginė veiklos sritis yra Laisvės kovų komisija, niekas nebuvo derinta. Su jais nebuvo susitikta iki pat užvakar, kai pati visuomeninė taryba inicijavo posėdį šiam klausimui aptarti. Mes galime kalbėti apie turinį, ką ta naujoji, galimai naujoji, komisija spręs, kokios bus jos veiklos sritys, bet neatsižvelgti į nuomonę žmonių, kurie yra susiję su Laisvės kovų komisijos veiklos lauku, yra mažų mažiausiai begėdiška. Ir visos šitos manipuliacijos, skambėjusios iš valdančiųjų atstovų, kad čia bus pakelta į aukštesnį lygmenį, dabar jau nesidubliuos funkcijos – visa tai blefas. Kaip gerbiamas kolega prieš tai kalbėjo, reikia iškelti sau klausimą, kodėl tai yra daroma ir kodėl yra toks didžiulis užsispyrimas?

Užvakar visuomeninė taryba prie Laisvės kovų komisijos, kurią sudaro tremtinių, politinių kalinių ir partizanų organizacijos, vienbalsiai pasisakė, kad jie yra prieš tokį sujungimą. Kai šią dieną mes vėl girdime kažkokius paaiškinimus, neva tai su kažkuo yra sutarta, tai vėlgi yra melas. Lygiai taip pat pasisakė didžiausia politinių kalinių ir tremtinių organizacija Lietuvoje. Aš žinau, buvo kreiptasi ir į Seimo Pirmininką poną V. Pranckietį, kad jie yra kategoriškai prieš šitų komisijų sujungimą.

Dėl tokios manipuliacijos, kad dabar bus pakelta į aukštesnį lygmenį. Laisvės kovų komisija, kuri iki praeitų metų turėjo kitokį pavadinimą, veikia nuo 1997 metų ir nėra sykiu per visas kadencijas nebuvo jos darbas sustabdytas. Jeigu šito projekto iniciatoriai įsivaizduoja, kad ateis dar kitokia dauguma, galbūt praplėtus jų daugumą, ir panaikins šią komisiją, tai taip reikia atvirai ir sakyti.

Aš suprantu, kad galios centras perkeliamas dirbtinai į Istorinės atminties komisiją, kurios atkūrimą, kad ji veiktų, aš asmeniškai palaikiau. Tikrai yra nuveikta gražių darbų, jeigu kalbėtume apie jubiliejinių metų įprasminimą, tikrai mūsų valstybei svarbių datų įprasminimą – čia dėl to nėra ko ginčytis. Bet tokie klausimai, kurie susiję su Genocido centru, klausimai, susiję su tremtinių pensijomis, kurie yra tiesiai valdybos sprendimu ir siūlymu, kai pateikiami projektai plenarinėje sesijoje, iš karto yra siūloma Istorinės atminties komisija. Aš suprantu, kad gali susidaryti komisijos nariams tokia iliuzija arba vaizdas, kad jie yra labai reikšmingi ir sprendžia visus klausimus.

Dar sykį pakartosiu, kad Laisvės komisija yra specialioji komisija, tai nėra vien su istoriniais dalykais susijęs dalykas – ar su paminklais, ar su kitu įamžinimu. Tai yra žmonių socialinio statuso klausimas. Šita komisija, kuri veikia nuo 1997 metų be pertraukos, aš manau, turi išlaikyti savo specialųjį statusą ir dabar, dar sykį pabrėžiant, kad nėra viena tremtinių, politinių kalinių, laisvės kovotojų organizacija nepasisako už sujungimą ir yra prieš. Kviečiu kolegas atsižvelgti į tai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis diskusijoje dalyvauja J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, visi susirinkusieji, keistai man atrodo šis svarstymas, tai yra šio klausimo svarstymas. Kaip minėjo ką tik kolegė, Laisvės kovų komisija iki pernai balandžio mėnesio vadinosi Pasipriešinimo okupaciniams režimams dalyvių ir nuo okupacinių nukentėjusių asmenų teisių ir reikalų komisija, jos pavadinimas buvo pakeistas į Laisvės kovų. Ankstesnis pavadinimas visiškai atspindėjo jos paskirtį, jos funkcijas ir klausimus, kuriuos svarsto ta komisija. Sujungimas su Istorinės atminties komisija, kuri iš esmės buvo šios kadencijos pradžioje atkurta teigiant, kad nedubliuos jokių kitų komisijų ar komitetų funkcijų... Deja, dabar, siūlant šį sprendimą, kaip tik pasakyta – tam, kad nesidubliuotų svarstymai... Palaukite! Klausimas toks: kas kieno funkcijas dubliuoja – ar Laisvės kovų komisija dubliuoja Istorinės atminties komisijos funkcijas, ar Istorinės atminties komisija Kovų komisijos funkcijas? Ką tik girdėjome faktą, kad, svarstant įvairius projektus, nejučiom paskiriama Istorinės atminties komisija, svarstant dėl tų asmenų teisių ir pareigų, nors tai yra Laisvės kovų komisijos funkcijos, ne Istorinės atminties. Susidaro įspūdis, kad vyksta užvaldymas ir funkcijų, ir tų žmonių teisių ir pareigų klausimo svarstymo uzurpavimas nustumiant nuo to Laisvės kovų komisiją.

Dabar sujungimas. Vienoje komisijoje yra 11 Seimo narių, kitoje yra 8. Tiesa, vienas yra abiejose komisijose, tai Istorinės atminties komisijos pirmininkas A. Gumuliauskas. Gal klausimas kitas, gal ponas Arūnas nesusėpė dalyvauti abiejose komisijose ir todėl žymiai patogiau turėti vieną komisiją, kad nereikėtų lakstyti per dvi. Kiek suprantu, dar yra ir komitetas, kuriame esi narys. Taigi iš tikrųjų yra problema, bet problema gal ne Seimo, o konkretaus žmogaus. Tegul jis tiesiog susidėlioja prioritetus ir nusprendžia, kur jam yra svarbiau, todėl toks sujungimas, mano manymu, prieštarauja ir sveikai logikai.

Iš kitos pusės, nepaisymas žmonių, kurių teises sprendžia Laisvės kovų komisija, yra nedovanotinas. Ką tik girdėjome, kad tie žmonės prieš, ta visuomeninė taryba, kuri yra prie tos komisijos, jos sprendimas – prieš tokį Statuto pakeitimą, tai yra prieš šių dviejų komisijų sujungimą. Jums visuomenės nuomonė nesvarbi, gerbiamieji daugumos atstovai?

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kiekvienas išsakėme savo nuomonę, dalyvavome diskusijoje.

Dabar, kolegos, aptariame jau pateiktus pasiūlymus. Dėl 1 straipsnio yra Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pasiūlymas. Manau, kolegos neprieštarauja, kad mes suteiktume galimybę pateikti. Gerbiamoji Radvilė, žodis jums.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš atėjau į pagalbą iniciatoriams, nes jie kalbėjo apie pakėlimą į aukštesnį lygmenį, kad komisija būtų statutinė. Tai jau beveik prilygsta komiteto, kaip suprantu, statusui. Jeigu yra tikrai nuoširdžiai svarbi laisvės kovų laikotarpio tematika, aš siūlau statutinę daryti ne Istorinės atminties komisiją, bet Laisvės kovų komisiją. Taip valdantieji galėtų išreikšti tikrai nuoširdų savo palaikymą ir poziciją, aš tikiuosi, labai palaikyti tas iniciatyvas, kurias opozicija teikia dėl atlyginimų pakėlimo Genocido centro darbuotojams, tremtinių pen-

sijoms ir kitiems dalykams... Tai tikrai būtų nuoširdus veikimas, o ne šiaip dirbtinės pastangos sujungti dvi komisijas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Aš nepakviečiau komiteto. Gal galite iš vietos pasakyti komiteto nuomonę šiuo klausimu? A. Nekrošius, komiteto pranešėjas. Komitetas.

A. NEKROŠIUS (LVŽSF). Komitetas balsavo prieš.

PIRMININKĖ. Nepritarė ir daugiau motyvų nėra. Motyvai už pasiūlymą – J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiami kolegos, aš iš dalies tą poziciją išreiškiau kalbėdamas svarstymo metu. Manau, jeigu mes norime parodyti deramą dėmesį tiems žmonėms, kurie yra nukentėję, neužtenka vien ateiti tik metinių metu prie paminklo ar laužo, bet būtų gerai, kad tai būtų ir čia, Seime, mūsų darbais parodyta. Mes turime tradiciją susitikti su Sausio 13-osios žmonėmis po laužų.

Jeigu valdantieji galvoja, kad tas dėmesys, kuris dabar yra reiškiamas, komisijai būnant specialiajai, bet neįrašytai į Statutą, yra per mažas, tikrai pritarčiau, kad galima pakelti (nežinau, ar čia yra tokia gradacija), kad jinai būtų Statuto lygmeniu įteisinta. Nors, kaip minėjo kolegė, visus tuos 21 metus nuo pat komisijos įkūrimo, ar ji buvo įrašyta į Statutą, ar nebuvo įrašyta į Statutą, ji egzistavo, dirbo ir po truputį žmonių problemas, kiek leido finansinės galimybės, sprendė. Jeigu yra valia, kad jinai būtų įrašyta į Statutą, aš kviečiu pritari Radvilės teiktam pasiūlymui, kad jinai būtų įrašyta kaip tokia komisija ir mūsų Statute. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, daugiau norinčių kalbėti ir išsakyti motyvus nėra. Prašome balsuoti dėl Seimo narės R. Morkūnaitės-Mikulėnienės pasiūlymo.

Balsavo 85 Seimo nariai: už – 36, prieš – 27, susilaikė 22. Pasiūlymui nepritarta.

2 straipsnis. Kadangi tai susijusi tema, nesūčiau svarstyti pasiūlymo. Gerbiami kolegos, dėl viso Statuto pakeitimo už – V. Rinkevičius. Kolega, prašau.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Jeigu pasižiūrėtume mūsų šalies istoriją nuo pat Lietuvos valstybingumo pradžios, visą laiką mes kovojome už laisvę. Pradėkime: vikingai, kryžiuočiai, prūsai, rusai ir kiti, ir tai šimtmečiais, todėl mūsų istorija ir kova už laisvę yra neatskiriami dalykai, mes negalime atskirai nagrinėti tų dalykų. Aš manau, tai yra vientisas procesas, vientisa mūsų istorija ir vientisa kova už laisvę. Sujungimas šitų komisijų į vieną dar papildytų ir mes brandžiau galėtume atspindėti tą visą procesą, mūsų visą kovą ir mūsų visą nueitą kelią, todėl pritariu šitam siūlymui ir siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. J. Razma. Prašome, nuomonė prieš.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, jeigu iš tikrųjų mes kiek nors gerbiame tokių organizacijų, kaip Politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, poziciją, tai bent stabtelkime, nepulkime čia dabar greitomis priimti tų komisijų sujungimo. Galbūt išdiskutavus, pasiaiškinus, kokį nors sutarimą pavyktų pasiekti. Argi čia tas atvejis, kai ponui A. Gumuliauskui, taip turbūt parodžius tam tikras ambicijas vadovauti visiems reikalams, kurie susiję su istorija, mes turime nieko nepaisydami tenkinti tuos įgeidžius? Tai dėl to aš kviečiu pagalvoti ir neįautrinti tokių organizacijų, kokia yra politinių kalinių ir tremtinių bendruomenė, kurios nariai gyvenime ir taip yra patyrę daug sunkių sukrėtimų.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, nuomonės išsakytos, balsuojame dėl Seimo statuto pakeitimo. Dėl to ką tik vyko diskusijos ir buvo išsakytos nuomonės.

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 56, prieš – 31, susilaikė 2. Pritarta po svarstymo.

13.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo laikinosios tyrimo komisijos atlikto parlamentinio tyrimo dėl Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos valdymo, finansinės ir ūkinės veiklos išvados“ projektas Nr. XIIIIP-2656 (pateikimo tęsinys)

Gerbiamieji kolegos, dėl prieš tai svarstyto Seimo nutarimo projekto Nr. XIIIIP-2656 nepaskelbėme svarstymo datos. Siūloma ją skelbti spalio 18 dieną.

Toliau pagal darbotvarkę Vyriausybės valanda. Toks buvo pasiūlymas. Prieštaraujančių yra? Gerbiamas A. Kubilius mano, kad reikia siūlyti kitą datą. Balsuosime.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Tiesą sakant, jūs taip viską pasakėte, jūs manote, kad mes atmintinai žinome numerius? Galite drąsiau įvardinti, kad tai liečia tą patį klausimą...

PIRMININKĖ. Anksčiau svarstyta, manau, kad nepamiršote.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). ...kaip greičiau užimti radiją ir televiziją. Taip reikia formuluoti. Aš siūlau neskubėti su tuo užėmimu. Daug papildomų komitetų, niekas per savaitę neapsvarstys. Jeigu iš tikrųjų čia toks didelis darbas padarytas...

PIRMININKĖ. Pasiūlykite datą.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš siūlau ne anksčiau kaip po biudžeto svarstymo. Dabar prasidės biudžeto svarstymas, tai nepainiokime dviejų svarbių dalykų. Aš siūlau gruodžio 24 dieną.

PIRMININKĖ. Gerai. 23 dieną, patikslinu, nes 24 dieną posėdžio jau nebus. Pagal Statutą Seimas posėdžius baigia... Pasiūlyta buvo spalio 18 dieną ir pasiūlyta gruodžio 23 dieną. Kolegos, balsuojame, komitetai aptarti, dėl datos. Skelbiu balsavimą dėl Seimo nutarimo, kurį svarstėme anksčiau, dėl Televizijos ir radijo išvados. Prašome paleisti balsavimą. Pirmasis pasiūlymas – spalio 18 dieną, antrasis pasiūlymas – gruodžio 23 dieną. Apsisprendžiame balsuodami. Alternatyvus balsavimas. Normaliai ir suformulavome tiems, kurie girdėjo. Už spalio 18 dieną spaudžia mygtuką „už“, alternatyvus balsavimas, gruodžio 23 dieną – mygtukas „prieš“.

Balsavo 69 Seimo nariai: už spalio 18 dieną – 41, už gruodžio 23 dieną – 28 Seimo nariai. Gerbiami kolegos, A. Gumuliauskas nori replikuoti. Minutėlę, aš noriu pristatyti, kad toliau posėdžiui pirmininkaus vicepirmininkas J. Liesys. Jis pradės Vyriausybės valandą. (*Plojimai*)

Dabar A. Gumuliauskui leisime išsakyti trumpą repliką ir pradėsime Vyriausybės valandą. Ir gerbiame Jonui...

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke.

PIRMININKĖ. Atsiprašau, dar prieš tai visi likę darbotvarkės klausimai keliami į vakarinį posėdį ir nuosekliai dirbsime.

A. GUMULIAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Aš tik norėčiau atsakyti Jurgiui, nes jis mane paminėjo. Aš labai mėgstu chronologiją. Jurgi, pirmiausia valdyboje buvo priimtas sprendimas ir tik po to pasirodė mano projektas. Taigi nereikėtų čia šiek tiek painioti.

13.29 val.

Vyriausybės valanda

PIRMININKAS (J. LIESYS, LSF). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, Vyriausybė susirinkusi, pradėdame Vyriausybės pusvalandį. Kaip ir užsiregistravęs, pirmą klausimą Vyriausybei turi G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Žiūriu, kad Vyriausybė atostogų pasiėmė. Japonijoje, matyt, geresnis oras. Su tuo sveikindamas kreipiuosi į finansų ministrą ganėtinai paprastu klausimu. Ministrė, neišsigąškite, tiesiog pasidarė įdomu. Jūs valdote biudžetą ir žinote, dabar čia skolinimaisi visokie gynybai, *socdarbiečiams*, visokie dalykai vyksta. Šalia to nuskambėjo labai įdomi žinia. Švietimo ministrė, reaguodama į situaciją, susiklosčiusią švietimo sektoriuje, ir mokytojų nepasitenkinimą visa situacija, nekylančiais atlyginimais, net kai kur krentančiais atlyginimais, gal tai siejasi su etatiniu apmokėjimu ir taip toliau, ministrė pasakė, kad bus rasta dar papildomai 10 mln., šalia tų 17 mln., dar papildomai 10 mln., ir niekaip mums nepavyksta iš jos išgauti, iš kur tie 10 mln.? Skola papildomai negalima dabar, neįtraukta didinti. Tai iš kur tie pinigai bus paimti? Kokios programos yra nutraukiamos šiais metais, kad tie 10 mln. būtų skirti mokytojams? Gal jūs žinote, jei nežinote, gal galite mums atsakyti, nežinau, raštu, frakcijai, kaip nors? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Švietimo ministrė šiuo metu komandiruotėje Lietuvoje, taip, manau, ji detalai atsakytų. Tikrai pasidomėsime, kur pavyko sutaupyti, ir nemanau, kad tai yra blogas dalykas, jei yra efektyviai panaudojamos lėšos. Jei ministrė jums neatsakys, tai tikrai mes tą informaciją gausime ir pateiksime. Bet aš tikiu, kad ministrė pateiks.

PIRMININKAS. Ačiū. Per šoninį mikrofoną. (*Balsai salėje*) Prašom. Gerbiamas A. Kubilius.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ne, tai reikia išbandyti. Gerbiamas, Jonai, pasveikinti norėjau. Bet aš vieną esminį klausimą. Aš suprantu, ponas V. Šapoka dabar eina premjero pareigas turbūt? Ar

galima būtų dabar čia pat priimti paprastą sprendimą, kad ministrai Vyriausybės valandos metu, jei nėra išvykę į užsienį, privalo dalyvauti Vyriausybės valandoje. Jokių komandiruočių Lietuvos mastu negali būti po mokyklas ar kur nors kitur. Vyriausybės valanda yra Vyriausybės valanda. T. Bleras savo atsiminimų knygoje rašo, kaip jis skubėjo skristi iš Amerikos, kad spėtų į tą Vyriausybės valandą Vestminsterio rūmuose, nes tai jam pati svarbiausia pareiga. Aš matau, kad ministrai yra visiškai atsipalaidavę ir bijodami opozicijos klausimų susigalvoja, kad jie gali tuo metu kur nors pasivažinėti.

V. ŠAPOKA. Švietimo ministrė šiuo metu yra Zarasų rajone, visi kiti ministrai yra užsienyje. Manau, kad nepuoselėkime draudimų kultūros, o su ministre aš pakalbėsiu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi klausia opozicija, tai gerbiamieji, kitas klausimas bus E. Gentvilo. Ruošiasi J. Olekas. Bet kadangi Eugenijus perduoda balsą Kęstučiui, tai prašom K. Glavecką. Tada...

K. GLAVECKAS (LSF). Labai ačiū, kad perdavėte balsą, aš esu sujaudintas. Klausimas bus finansų ministrui. Iš tikro mes čia labai linksmi posėdžiaujame ir tokie klausimai pusiau svarbūs, pusiau mažai svarbūs. O ekonomikoje, finansuose ši savaitė yra gana nerami. Jei mes pažiūrėsime į visas pagrindines biržas, į kapitalo rinką, į Europos, Amerikos, Kinijos, tai ten kritimas yra 5–7 %. Tarp jų ir Europoje, Vokietijos biržoje DAX, visi labai krenta. Tai tam tikra prasme varpeliai, tos prognozės apie krizę dar nėra varpai, bet jau varpeliai skamba. Sakykite, mes visą laiką kalbame apie kokius nors rezervus. Ar dabartiniu metu Vyriausybė nežada padidinti visais įmanomais būdais atsargų, finansinių, aš turiu omeny, nes visai tikėtina, kad nuo kitų metų, duok Dieve, gal to nebus, bet finansinių sunkumų tikrai Lietuvos ekonomikai gali būti, juo labiau kad ir mūsų kaimynai mus labai puola, kaip žinome, ir Rusija visą laiką, ir Baltarusija, kuri taip pat gali pridaryti mums papildomų negatyvių įtakų. Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Pradėsiu nuo to, nuo ko, profesoriau, pradėjote jūs, tai nuo akcijų rinkų korekcijos, kuri vyksta šiuo metu. Iš vienos dienos toli siekiančių išvadų daryti negalima. Mes panašią situaciją turėjome pavasarį. Tikrai reikia būti apdairiems ir sekti šį svarbų indikatorių. O kalbant apie rezervus, tai bendroje rezervų sistemoje metų pabaigoje turėsime apie milijardą eurų ir kitais metais taip pat ketiname toliau juos didinti. Atitinkamai Valstybės kontrolė taip pat yra pasisakiusi, kad tuos rezervus turime kaupti. Žinoma, kad nespėliosime iš kavos tirščių, kada tie rizikos veiksniai, kurie yra šiuo metu, galėtų materializuotis, bet visuomet turime būti pasiruošę ir tą, manau, sėkmingai šiuo metu darome.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia gerbiamas J. Olekas. Ruošiasi G. Skaistė.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Sveikinu pradėjus pirmininkauti. Mano klausimas irgi bus finansų ministrui. Gerbiamas ministre, ar jūsų toks geranoriškas švietimo ir mokslo ministrės užtarimas ir pasakymas, kad yra pažadėta 10 mln. Švietimo ir mokslo ministerijos pervesti savivaldybėms dėl nefinansuojamų šitos reformos metu socialinių darbuotojų, psichologų, tikrai pasieks savivaldybes?

Mes kaip tik su gerbiamu pirmininku vakar dalyvavome socialinių pedagogų susitikime ir ten buvo labai aiškiai konstatuotas faktas, kad visos tos pertvarkos, etatinis mokytojų apmokėjimo įvedimas ir kiti dalykai, nepalietė šitų specialiųjų mokytojų, kurie dirba su tam tikros srities vaikais, ir jiems pinigų nėra. Bet švietimo ir mokslo ministrės pažadas, kad dar šiais metais 10 mln. pasieks mokyklas... Iš jūsų atsakymo aš supratau, kad jūs patvirtinate, kad tie 10 mln. pasieks, ir galime tuos žmones nuraminti, kad tikrai dar šiais metais jų ta problema bus išspręsta. Be abejo, biudžete ir kitiems metams, matyt, reikės papildomų pinigų, kad tie 10 mln. neištirptų, nes mokytojai, specialieji pedagogai niekur nedings. Ačiū už atsakymą.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Tai tikrai svarbus klausimas. Manau, švietimo ministrė detaliai atsakys, kokiose srityse buvo sutaupyta tam, kad būtų galima padidinti tas lėšas, susijusias su etatinio apmokėjimo įvedimu.

Kalbant apie jūsų paliestą temą, ar šioje srityje taip pat būtų galimybių tą klausimą spręsti dar šiais metais, manau, ministrė į tą klausimą tikrai atsakys. Aš būtinai perduosiu.

PIRMININKAS. Klausia G. Skaistė. Ruošiasi A. Dumbrava.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Mano klausimas yra žemės ūkio ministrui dėl Lietuvos televizijos atlikto tyrimo apie „Jonavos grūdus“. Paskaičius atliktą tyrimą, atrodo, kad įmonė iš tiesų buvo

užvaldyta, ir iš penkių valdybos narių keturi, ko gero, gana lojalūs yra Agrokoncerno įmonei. Įmonė užsiima jai nebūdinga veikla, tikrai ne ta, dėl kurios ji buvo įkurta, kalbant apie trąšų palaikymus ir kitus dalykus. Matome, kad atsistatydino ir tas kabutėse nepriklausomas valdybos narys, kuris irgi buvo, ko gero, lojalus Agrokoncerno įmonei. Iš principo žiūrint į visą tą kontekstą atrodo, kad jūs ne visai kontroliuojate situaciją jūsų ministerijai pavaldžiose įstaigose. Ką galėtumėte apie tai pasakyti ir ar iš tikrųjų galite užtikrinti kontrolę, kad tos įmonės vykdytų tą veiklą, dėl kurios jos buvo įkurtos?

Ir kitas mano klausimas. Ko ketinate imtis, kad užtikrintumėte didesnius skaidrumo standartus jūsų ministerijai pavaldžiose įstaigose?

Paskutinis klausimėlis dėl jūsų pirminės nuomonės apie įmonės privatizavimą. Iš pradžių kalbėjote, kad įmonė galimai bus privatizuota, vėliau, kai R. Karbauskis pasakė, kad jūs, švelniai tariant, nusišnekate, apsigalvojote. Kokia buvo pirminė pozicija ir jos išėiga? Kodėl buvo nuomonė, kad įmonę reikėtų privatizuoti, o staiga paskui apsigalvojote ir pakeitėte savo nuomonę.

G. SURPLYS. Ačiū už klausimus. Ten kokie penki gal buvo bendri. Iš tiesų tai yra valstybinė įmonė, kurios 70 % akcijų turi valstybė, 30 % turi privatūs dalininkai. Aš suprantu, kad visos valstybinės įmonės turi funkciją, kuri joms priskirta, tačiau taip pat turi uždirbti dividendus valstybei. Šita įmonė pernai uždirbo 500 tūkst. eurų dividendų mūsų valstybei.

Dabar dėl valdybos. Aš tikrai negaliu sutikti, kad du asmenys, kuriuos deleguoja Žemės ūkio ministerija, nes ji valdo 70 % akcijų, yra susiję su partija ar su Agrokoncernu, ar su kuo nors. Tai yra tiesiog ne politinio pasitikėjimo ministerijos darbuotojai, kurie yra ten deleguoti.

Kaip pati įgarsinote, valdybos narys, dėl kurio viešojoje erdvėje buvo kilę šiokių tokių diskusijų, atsistatydino pats. Vakar atsiuntė atsistatydinimo pareiškimą. Bus vykdoma atranka. Atranka vyksta skaidriai, ji yra viešai skelbiama ir visi norintys žmonės gali pateikti kandidatūras, ir tada komisija, sudaryta iš Žemės ūkio, Finansų, Ūkio ministerijų, Vyriausybės kanceliarijos atrenka tuos nepriklausomus kandidatus į valdybą. Taigi šiuo atveju, manau, tikrai mes susitvarkysime.

Kalbant dėl kitų skaidrumo elementų, esame jau davę pavidimą teisininkams. Jie aiškinasi, ar tikrai ši įmonė neturi būti perkančioji organizacija pagal Viešųjų pirkimų įstatymą. Taigi tai išsiaiškinsime. Galiu patvirtinti, kad ta įmonė yra tikrai labai kontroliuojama kaip ir kitos ministerijos vienaip ar kitaip valdomos įmonės. Turbūt trumpai būtų tiek.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausimus suformuokite per minutę. Jūs taip ilgai klausinėjate. Klausia...

G. SURPLYS. Jeigu galima, aš dar pridursiu, kad privatizavimas yra Seimo reikalas. Tiktai dėl to ir buvo tas nusišnekėjimas. Rezervą Vyriausybė mažina, tačiau įmonės privatizavimas yra Seimo reikalas. Tai nustato įstatymas.

PIRMININKAS. Klausia A. Dumbrava. Ruošiasi E. Gentvilas.

A. DUMBRAVA (TTF). Ačiū. Norėčiau paklausti užsienio reikalų ministro. Gerbiamas ministre, čia prieš savaitę, atrodo, susisiekimo ministras kalbėjo apie tokią situaciją, kuri susidarė tarp Baltarusijos ir Lietuvos dėl Baltarusijos krovinių galimo pergabenimo per Latvijos uostus. Prašau pasakyti, kas yra daroma diplomatine prasme, kad tai neatsitiktų, nes čia didžiulis pajamų šaltinis Lietuvai? Ar dirbama su baltarusiais, ar paliekama savieigai? Labai ačiū.

L. A. LINKEVIČIUS (LSDDF). Mūsų institucijos bendrauja. Ta pati Susisiekimo ministerija bendrauja su kolegomis. Be to, yra tokių, vadinkime, įspėjimų, jie nuolat kartojami ir iš tikrųjų tie klausimai keliama, tačiau kartu iškart lygiagrečiai pasiekia informacija iš tų pačių verslo struktūrų ir ypač tų, kurios naudojasi mūsų uosto paslaugomis, kad tai jiems racionaliausias, labiausiai apsimokantis kelias. Taigi visada nugalėdavo (apibendrintai galiu pasakyti) tas racionalus, toks pragmatiškas požiūris, ir mes manome, kad ir toliau visa tai vyks būtent taip, nes kitokie sprendimai kainuoja papildomų lėšų, išlaidų, kurių tikrai nėra per daug. Čia aš tokias darau prielaidas, nes ne pirmą kartą tokie dalykai vyksta ir ne pirmą kartą tokie įspėjimai yra daromi. Visada būdavo grindžiama būtent racionalumo pozicija ir tokiu pragmatiškumo principu iš mūsų kaimynų pusės.

PIRMININKAS. Ačiū. Kadangi Eugenijus leidžia paklausti gerbiamą Simoną Gentvilą, tai klausia S. Gentvilas. Ruošiasi A. Sysas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Dėkoju už žodį. Aš norėčiau pakartoti klausimą užsienio reikalų ministrui ir pridėti susisiekimo ministrą. Mano žiniomis, Latvijos susisiekimo ministerija yra be galo dažnas svečias Minske, turi specialų atstovą. Kaimyninės šalies vadovas A. Lukašenka ruošiasi su oficialiu vizitu į Rygą. Šitie užsienio reikalų ministro paraminimai, kad čia galbūt tiktai pagrasinimai... Kol kas, ministre, deja, neturime pagrindo tikėti jumis, nes, pavyzdžiui, rytoj Strasbūre mūsų kolegos, vadovaujami A. Butkevičiaus, balsuos už rezoliuciją, smerkiančią Astravo jėgainę. Tuo tarpu mūsų Latvijos kolegos nepasmerkė ir sakė, mes pirksime šitą. Tai jau yra pralaimėjimas mūsų užsienio politikos, kad mūsų kolegos iš esmės nepasisakė. Mes matome iš Latvijos kolegų, kad jie aktyviai veikia tam, kad perimtų pragmatiškus srautus iš Klaipėdos uosto ir geležinkelių. Ir tai jau nebėra šiaip rizikos faktorius, dėl to yra nuosekliai dirbama ir tai daroma agresyviai. Aš norėčiau paklausti be nuraminimų, kas daroma ir kada paskutinį kartą buvo Užsienio reikalų ministerijos arba Susisiekimo ministerijos atstovai politiniu lygmeniu Minske kalbėtis apie mūsų transporto politiką? Ačiū.

L. A. LINKEVIČIUS (*LSDDF*). Aš manau, susisiekimo ministras pats pasakys, o aš su savo kolega taip pat susitinku. Nelabai dažnai, tačiau susitinku. Mes kalbamės irgi labai pragmatiškai. Dabar jūs sakote, kad tik nuraminimai, tai aš sakau, kad jūs irgi jokių faktų neturite, turite tik spėjimų ir galbūt tų prielaidų, kurios gali atsitikti. Neatsitiko iki šiol, tai aš darau prielaidas, kad ir neatsitiks.

Dėl Astravo mūsų pozicija tikrai nesikeis. Dabar ne apie tai kalbame, tai gal galima plačiau padiskutuoti. Bet dėl Astravo ir pačios Baltarusijos pozicija nėra iki galo aiški. Aš visą laiką cituoju tos valstybės vadovą ar prezidentą, kuris yra pasakęs, ir ne kartą, gal pasikarščiavęs, bet pasakęs, mano požiūriu, tokią gryną teisybę, kad jam niekas iki šiol nepaaiškino, kaip tas Astravo objektas bus integruotas į Baltarusijos ekonomiką. Jam niekas nepaaiškino, kaip tai bus pagrįsta. Taigi čia yra labai daug klausukų: ir dėl terminų nukėlimo, jau du kartus buvo nukelta, vėl bus nukelta, ir dėl apmokėjimo, aš jau nekalbu apie saugumo dalykus. Taigi čia mūsų pozicija nesikeis. Jeigu kas nors mano, kad pozicija bus mažiau principinga, bus nuolankesnė iš mūsų kaimynų pusės, čia galime daryti vėlgi prielaidas, galime ir mes pasvarstyti, kiek mums svarbi principinga pozicija Astravo klausimu. Jeigu manome, kad mums yra tas pats, tai aš taip negalvoju, tada būtų viena laikysena, bet jeigu mes principingai laikomės, tada yra kita. Dabar, kiek planuoja mūsų kaimynai, čia nesinori nieko kaltinti, bet iš tikrųjų galbūt tie vizitai į Minską yra žymiai dažnesni, jūs teisus, ir lygis yra aukštesnis, galbūt ir ketinimai yra panašūs, kaip jūs sakote. Aš nenoriu čia jų kaltinti. Dabar buvo rinkiminė kampanija, irgi daug kas bandė iš to padaryti galbūt kokias nors išvadas arba argumentus išsakyti. Visa tai, ką mes kalbame su jumis, kolega, yra prielaidos ir iš vienos, ir iš kitos pusės. O aš išdėščiau tas prielaidas iš savo pusės.

R. MASIULIS. Aš gal papildysiu užsienio reikalų ministrą. Ir aš ne kartą esu susitikęs su savo kolega ponu A. Sivaku, Baltarusijos ministru. Mūsų viceministrai dar dažniau susitinka. Konkurencija su Latvija yra ne naujiena, tai tęsiasi jau daug daug laiko, daug metų, esant skirtingai sėkmei, tai mums kas nors pasiseka, tai jiems kas nors pasiseka. Tame fronte tokio didelio pasikeitimo mes nematome, faktinių dalykų nematome. Kaip vieną kartą minėjau atsakydamas į klausimą, į Lietuvą važiuoja tik du tipai produktų iš Baltarusijos – trašos ir naftos produktai. Taip, yra smulkesnių, bet iš esmės didžioji dalis yra trašos. Trašų įmonėje patys baltarusiai turi investavę kapitalo ir patys kontroliuoja visą grandinę nuo gamybos iki perkrovimo. Kitose šalyse, kiek man žinoma, to nėra.

Kitas dalykas, Baltarusijos trašos Lietuvoje važiuoja degant žaliame šviesoforo signalui visą laiką ir tikrai konkurencingos kainos. Palyginti su tuo, ką baltarusiai gali gauti kitur, Lietuvos ekonominis pasiūlymas yra pats geriausias. Atstumas iki mūsų uosto taip pat yra pats trumpiausias. Ekonominė logika ir tie santykiai išstbulinti, dalykiniai santykiai su jų vežėjais, su jų produktų turėtojais kol kas nerodo, kad turėtų būti pasikeitimų. Taigi visa kita, ką patvirtins, paantrins ir užsienio reikalų ministras... kol kas ir mes spėliojame, žiūrime, aišku, tikrai rimtai į tą grėsmę žiūrime. Labai rimtai, patikėkite. O jau mūsų įmonių atstovai, lygiai taip pat kaip ir latvių atstovai, yra kasdieniai svečiai Minske.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Sysas. Ruošiasi A. Bilotaitė.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Paklausiu finansų ministro. Klausiau premjero, kas laukia Lietuvos biudžetinių įstaigų darbuotojų po Naujųjų metų, kaip didės jų darbo užmokestis? Ministras Pirmininkas vis nukeldavo tą datą, prieš dvi savaites sakė, kad tą savaitę turi apsireikšti tie dydžiai. Norėčiau išgirsti iš jūsų, kokių dydžių gali tikėtis tie, kurie šiandien mato, klauso, kurie dirba šituose rūmuose ir visur kitur, kaip keisis bazinis darbo užmokesčio dydis? Ačiū.

V. ŠAPOKA. Ačiū už tikrai labai rūpimą klausimą. Kadangi atsimenu, kaip klausėte, ir atsimenu, ką atsakė premjeras, tai, matyt, pakartosiu, kad visi tie skaičiai... kantrybės, bet bus labai greitai aiškūs, nes netrukus pateiksime biudžetą. Į ką noriu atkreipti dėmesį? Atlyginimų kėlimas viešajame sektoriuje kitais metais priklausys ne tik nuo bazinio dydžio, bet ir nuo daugelio kitų faktorių. Tiek dėl mokestinės naštos mažinimo, tiek dėl valstybės tarnybos pertvarkos, kur žirklys ir lankstumas, nustatyti didesnę atlyginimą atsiranda žymiai didesnė erdvė. Manau, kad tie skaičiai tikrai bus labai greitai aiškūs.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia A. Bilotaitė. Ruošiasi V. Kamblevičius.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Aš norėčiau savo klausimą užduoti žemės ūkio ministrui. Visai neseniai mes sužinojome tokią situaciją, kad buvo gražintas į pareigas Nacionalinės mokėjimo agentūros direktorius E. Bėrontas, ir, kiek žinome, jam buvo išmokėta 22 tūkst. eurų už priverstines pravaikštas. Klausimas yra toks, ar reikalausite asmeninės atsakomybės iš tuo metu ėjusio pareigas ministro B. Markausko, nes, kaip supratome, pagrindas, dėl kurio jis buvo atleistas iš pareigų, buvo parinktas netinkamas, ir tai leido teismui jį gražinti į pareigas. Matome, kad buvo neatsižvelgta ir nepanaudota kaip pagrindas Specialiųjų tyrimų tarnybos pažyma, tai tiesiog man įdomi jūsų pozicija. Kokių veiksmų planuojate imtis, nes mes žinome precedentą Vidaus reikalų ministerijoje, kai dabar vyksta teismai ir mes laukiame, kokios bus teismo išvados, sprendimas? Ačiū.

G. SURPLYŠ. Dėkoju už klausimą. Ponia Agne, mes esame gavę jūsų raštą, į jį atsakysime. Preliminariai aš galiu pasakyti, kad, kaip man sako mūsų teisininkai, mes turime tris išeitis: pirma – kreiptis į teismą dėl paties teismo sprendimo gražinti E. Bėrontą į pareigas; antra – kreiptis į poną B. Markauską dėl žalos atlyginimo ir trečia – laukti, kol tą padarys prokuratūra. Šiuo metu dar neturime galutinio sprendimo, tačiau linkstame link to, kad vis dėlto skųsime teismo sprendimą gražinti į pareigas.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Kamblevičius. Kadangi R. Budbergytės nėra, tai klaus R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, pirmininke. Klausimą norėčiau užduoti aplinkos apsaugos ministrui. Praėjusį trečiadienį Kaimo reikalų komitete mes visi draugiškai nutarėme, tai yra Kaimo reikalų komiteto nariai, Žemės ūkio ministerijos specialistai, ūkininkai, žemės ūkio ministras, jūsų ministerijos specialistai ir mokslininkai, kaip sutramdyti siautėjančius vilkus. Buvo numatyta, kad jų sumedžiojimo licencija bus padvigubinta. Šiandien išgirdau, kad lyg ir jūs galvojate kitaip, faktiškai atrodytų, kad jūs ne tik ignoruojate Seimo komiteto narius, bet ir patį savo kolegą, draugą, ministrą, žemės ūkio ministrą. Kaip suprasti?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Atsakymas, kaip jūs žinote, tikrai nėra vienareikšmis. Galutinio sprendimo nėra, iš tikrųjų mes svarstome kelis variantus ir vienas, kaip jūs įvardinote, yra teisingas, palikti praeitų ir dar prieš tai buvusių metų kvotų ribas – 60 vilkų, kaip buvo tais metais. Tam irgi yra argumentų. Argumentas yra vienas, kuris yra nenuginčijamas, tai yra žalos, padarytos naminiams gyvūnams, skaičius ne didėja, lyginant su tuo pačiu laikotarpiu 2017 ir 2018 metų, žala yra simboliškai sumažėjusi. Bet čia iš tikrųjų aš nenoriu pasakyti, kad yra galutinis ir netiriamas argumentas, nes kitas argumentas, kuris yra ir kuris taip pat yra padėtas ant stalo, tai yra naujas vilko valdymo, vilko apsaugos planas, kurį šiandien mes pateikėme viešai, svarstyti viešai. Jis iš esmės keičia, kokybiškai keičia vilkų apskaitos ir vilkų valdymo struktūrą, bet jis tik įsigaliojo ir taip pat reikia imtis atsargumo priemonių iš karto jo neaktyvuoti. Kitas argumentas.

Trečias argumentas, dėl kurio mes kalbėsime šiandien su žemės ūkio ministru. Mes turime aiškiai sutarti dėl veiksmų, kokias prevencines priemones diegs Žemės ūkio ministerija, kad naminiai gyvuliai būtų apsaugoti nuo laukinių gyvūnų ir ypač nuo vilko daromos žalos. Sakyti, kad

tik Aplinkos ministerijos rūpestis yra ganyti mūsų laukinius gyvūnus, irgi yra netiesa. Turi būti iš abiejų pusių žingsnis ir mes turime sutarti ir rasti sprendimą. Kai rasime, tada ir bus galutinis sprendimas. Tokios sąlygos.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Morkūnaitė-Mikulėnienė. Ruošiasi A. Gelūnas.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Mano klausimas susijęs su pirmojo būsto arba būsto parama jaunosms šeimoms. Nežinau, ar čia ministras L. Kukuraitis, ar finansų ministras.

Aš gavau nusiskundimą, kad žmonės, turintys tikrai daug lūkesčių ir tikėjimo šia Vyriausybe, kuri tarsi pasiūlė tokią priemonę, kad gali gauti kompensaciją arba paramą jaunos šeimos, įsigyjančios būstą regionuose, susiduria su problema, kad iš tikrųjų eilė yra milžiniška, bene per 600 šeimų, o pinigų skirta ir numatyta, kad užtektų tik turbūt 200.

Ar jūs nemanote, kad yra pažeisti lūkesčiai tų žmonių, kurie užsiregistravo? Jūs puikiai suprantate, kad jie negali laukti kitų metų, jei yra suradę tinkamą būstą įsigyti, o kompensacijos gauti neįmanoma. Gal reikia eilę kaip nors kitaip sudarinėti ar, nežinau, perkelti galimybę gauti kompensaciją po įsigijimo fakto kitais metais, bet iš tikrųjų susiklosto tokia situacija, kad atrodo, jog vėl žaidžiama žmonių viltimis ir lūkesčiais.

L. KUKURAITIS. Dėkoju už klausimą. Atsakysiu aš. Iš tiesų programa yra labai populiari ir žmonės registruojasi. Yra pateikta 2 tūkst. 100 prašymų šiuo metu Lietuvoje. 600 yra gavę teigiamus atsakymus, nemaža dalis dėl neteisingų dokumentų arba dėl to, kad neturi teisės gauti tokią paramą, yra atmesta, bet dalis jų, sutvarkę dokumentus, kreipiasi vėl iš naujo.

Šiais metais lėšų yra pakankamai. Šiais metais tikrai visi, kurie kreipiasi, prašo paramos ir gaus leidimą iš bankų, nes dar reikia pereiti bankų filtrą, atitikti kredito gavimo tam tikras taisykles, gaus lėšas. Šiais metais visiems pinigų yra. Dėl kitų metų biudžete yra numatyta lėšų, tačiau galėsime dar čia, Seime, toliau diskutuoti, kai bus atneštas biudžetas.

Šiais metais tikrai yra, visus nuraminkite. Jei bankai spės sutvarkyti dokumentus, lėšų bus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia (matyt, jau paskutinis bus) A. Gelūnas. Jeigu greitai atsakysite ir greitai paklausite, gal dar spės ir A. Matulas.

A. GELŪNAS (*LSF*). Mano labai konkretūs. Ačiū, pirmininke, sveikinu su nauju amplua, su sėkmingu debiutu.

Gerbiamas finansų ministre, aš turiu du klausimus: kur yra kultūros ministrė šiuo metu, ir antras būtų, kodėl mažėja kultūros biudžetas 15 %? Dabar socialiniai tinklai ūžia, klausia, ar ekonomikos nuosmukis jau prognozuojamas, ar valstiečių ir žaliųjų programa pasikeitė? Gal jūs galite paaiškinti racionaliai, su argumentais, kodėl yra mažinimas?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Kultūros ministrė, aš dabar tiksliai nepasakysiu šalies, yra komandiruotėje. Dėl to tikrai galiu patikinti. Kalbant apie tai, kokios diskusijos verda dėl kultūros finansavimo socialiniuose tinkluose ar žiniasklaidoje, sunku būtų komentuoti gandus, nes biudžeto projektas dar nėra apsvarstytas Vyriausybėje, tai viena, ir dar nėra baigtos diskusijos tarp skirtingų ministrų, dar nėra galutinio sutarimo. Truputėlį kantrybės, tie skaičiai netrukus bus paviešinti ir, manau, ta diskusija bus tęsiama Seime.

PIRMININKAS. Ačiū už atsakymą. Klausia gerbiamas A. Matulas. Mūsų žiniomis, gerbiama ministrė yra Taline.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Noriu paklausti aplinkos apsaugos ministro. Ministre, į mane kreipėsi Raubonių, Pasvalio rajono, bendruomenė su baime, nes yra gauti visi dokumentai, kad šalia jų būtų plečiama karvių ferma iki 3 tūkst. galvijų, ir gautas Aplinkos apsaugos agentūros poveikio aplinkai tyrimas, kad viskas suderinta, viskas tinka. Kai aš paskaičiau tą tyrimą, mane apėmė siaubas. Sakykime, rašo, kad iki artimiausio namo yra 430 metrų, nors, kita vertus, Raubonių miestelis prasideda už 120 metrų, iki vandentiekio gręžinio irgi šiek tiek per 100 metrų. Toliau rašo, kad per dieną bus dvi mašinos, nors lagūnos šalia fermų bus įrengtos 48 tūkst. ir du kartus per metus bus išvežta. Suprantate, kad išvežtų, jau reikės mažiausiai 2 tūkst. mašinų. Toliau rašo, kad jokių pažeidimų iki tol ta bendrovė neturėjo, nors vietos agentūros atstovai Pasvalyje sakė, vargsčiau, rašau visokias baudas, bet parašyta, kad nuobaudų neturėjo. Mano manymu, tai akivaizdi korupcija. Kaip jūs vertinate, nes į jus kreipėmės ir bendruomenė, ir aš? Kaip jūs vertinate agentūros

darbą, ar tai nėra korupcija ir ar jūs susitvarkote su tuo darbu? Ką ketinate daryti, kad vis dėlto tokie objektai neatsirastų iš esmės gyvenvietėje?

K. NAVICKAS. Ačiū už klausimą. Mes esame gavę jūsų klausimą. Man atrodo, jeigu to paties turinio, tai tikrai atsakysim. Ko tikrai nekomentuosiu, tai poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos sprendinių, nes aš turiu būti į tai įsigilinęs, būtų neatsakinga man dabar atsakyti, ar tai, ką jūs teigiate, yra tiesa ar ne. Iš tiesų, atsakydami į klausimą, atsakysime ir į jūsų žodžiu išsakytą klausimą. Ką noriu pasakyti? Ar karvių ferma, ar kiaulių ferma, ar kitas ūkinis subjektas pagal galiojančius teisės aktus turi teisę ir turi vietą po saule. Jeigu jis atitinka tuos teisės aktus, jis galės ten būti, o jeigu ne, žinoma, mes tirsime ir žiūrėsime.

PIRMININKAS. Labai ačiū už klausimus, Vyriausybei už atsakymus. Vyriausybės pusvalandį baigiame. Registruojamės. Ačiū, rytinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

V (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 218 STENOGRAMA

2018 m. spalio 11 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
I. DEGUTIENĖ ir R. ŽEMAITAITIS*

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pradėdame vakarinį plenarinį posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

Užsiregistravo 70 Seimo narių.

15.04 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2671 (*pateikimas*)

Popietinės darbotvarkės 2-1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. birželio 22 d. nutarimo Nr. XIII-508 „Dėl Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2671. Pranešėjas – Seimo Pirmininkas V. Pranciškietis. Pateikimas.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, atsižvelgiant į partijos „Tvarka ir teisingumas“ ir Lietuvos teisininkų draugijos siūlymus, VRK papildoma dviem naujais nariais vietoj dviejų anksčiau atsistatydinusių. Lietuvos teisininkų draugija į Vyriausiąją rinkimų komisiją siūlo daktarą A. Pukšą, partija „Tvarka ir teisingumas“ – E. Viskontą. Papildžius VRK minėtais naujais nariais, komisija bus visiškai suformuota.

PIRMININKĖ. Dėkui, Pirmininke. Jūsų niekas nenori klausti, be to, pagal Statutą jūsų nereikia klausinėti, tik kandidatus. Pirmąjį į tribūną kviečiu A. Pukšą. Prašom prisistatyti ir tada Seimo nariai galės užduoti jums klausimų. Tam skiriama 15 minučių.

A. PUKŠAS. Gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiamieji Seimo nariai, gerbiami susirinkusieji, esu Andrius Pukšas, teisininkas, Lietuvos teisininkų draugijos narys. Dirbu Mykolo Romerio universitete Teisės ir viešųjų pirkimų skyriuje. Kandidatuoju, keliu savo kandidatūrą, iš tikrųjų ji yra pasiūlyta Lietuvos teisininkų draugijos, į VRK narius. Pati veikla man nėra nauja, esu dalyvavęs kaip apygardos komisijos narys per Seimo rinkimus 2012 metais, 2016 metais, taip pat per abejus rinkimus buvau nuolatinės papirkimo faktų tyrimo komisijos nariu. Tokie būtų mano trumpi gyvenimo faktai. Be visa to, galiu paminėti, kad taip pat esu ir Prokurorų atestacijos komisijos narys. Tikriausiai labiau norėčiau palikti laiko klausimams, nes prisistatyti galima ir vienaip, ir kitaip. Ar būtų klausimų?

PIRMININKĖ. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Čia, kolega. Jūs, aišku, nežinote, kur mes sėdime, aš opozicijoje, tai čia.

A. PUKŠAS. Atsiprašau.

E. GENTVILAS (LSF). Kad jūs jau taip maloniai prašotės tų klausimų, tai paklausiu. Kai Teisininkų draugija siūlo, tai vis prisimenu tokį neužmirštamą chrestomatinių pavyzdį. Visai neseniai Teisininkų draugija buvo pasiūliusi vieną keistą kandidatą, kuris paskui pats atsiėmė. Tai mano kolega iš dešinės V. Gailius tada jo paklausė, kad išvardintų pagrindines funkcijas, kokias atlieka komisija, į kurią jis pretenduoja. Tas keistas kandidatas nesugebėjo pasakyti, tai peradresuoju tą klausimą jums.

Ir dar vienas papildomas klausimas. Gal jūs žinote, kas yra Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas?

A. PUKSAS. Pradėsiu tikriausiai nuo antro klausimo. Tai Laura Matjošaitytė. O grįžtant prie pirmojo klausimo, tai pagrindinės funkcijos būtų rinkimų organizavimas, rinkimų, referendumų organizavimas, užtikrinimas, kad Konstitucija, Rinkimų įstatymas ir Referendumo įstatymas būtų vienodai taikomi visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, taip pat atlieka VRK mandatų komisijos funkcijas, prižiūri, kaip vykdomi rinkimai. Čia taip aptakiai. Funkcijų yra apie penkias ar keturias, apie tiek.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas pretendentė, Vyriausioji rinkimų komisija neseniai sprendė tokį klausimą, ar pripažinti, ar nepripažinti paslėpta politinė reklama, kai važinėja po Lietuvą autobusukai, kurie teikia tam tikras nemokamas medicininės diagnostikos paslaugas, ir ant tų autobusukų yra Valstiečių ir žaliųjų partijos emblema, yra R. Karbauskio pavardė turbūt kaip tos akcijos kažkokio rėmėjo. Kaip jūs būtumėte balsavęs, jeigu tuo metu būtumėte komisijos nariu? Ar toks atvejis yra paslėpta politinė reklama, ar ne?

A. PUKSAS. Iš tikrųjų jis turi požymių tokios reklamos, bet, kiek žinau, vertinant situaciją buvo atsižvelgta į tai, kad to autobusiuko važinėjimo grafikai nebuvo derinami prie rinkimų. Tai yra jie buvo iš anksto suderinti kitu kažkokiu metu ir nebuvo derinama prie tos rinkiminės agitacinės kampanijos. Tai galima įvairiai vertinti. Iš tikrųjų reikėtų susipažinti, nes aš nesu tiksliai susipažinęs su važinėjimo tvarkaraščiu ir panašiai, bet analogišką atvejį mes esame turėję 2016 metais per Seimo rinkimus Trakų–Vievio rinkimų apygardoje. Irgi buvo paminėtas autobusiukas ir buvome konstatavę, kad požymių yra, bet negalima nustatyti tiesioginio ryšio.

PIRMININKĖ. Klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pretendentė, jūs žinote, kitais metais bus visa virtualinė rinkimų ir referendumas gali būti. Darbo krūvis bus, manau, milžiniškas. Kaip jūs galvojate suderinti savo tiesiogines pareigas su darbu Vyriausiojoje rinkimų komisijoje? Ar jau planuojate, ką darysite?

A. PUKSAS. Ateidamas čia jau galvojau apie šį klausimą, nes bet koku atveju savo laiką, kurį galiu skirti arba vienoms funkcijoms atlikti, arba kitoms, turiu planuoti, protingai sudėlioti. Iš esmės žiūrėdamas į tą krūvį, kuris būtų, tai yra treji rinkimai ir galbūt referendumas, aš svarstyčiau klausimą galbūt perdėlioti savo kitas darbinės funkcijas, galbūt etato mažinimo klausimą apsvarstyti. Iš anksto drastiškai ką nors keisti nesiruošiu, bet tikrai svarstau tokias galimybes. Tai bus matyti pagal krūvį, ar sugebu, ar galiu tą padaryti esant dabartiniam krūviui, ar iš tikrųjų reikėtų kur nors mažinti, kur nors didinti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas pretendentė, aš norėčiau paklausti, kaip jūs matote apskritai Vyriausiosios rinkimų komisijos darbą ir jos dabartines funkcijas? Ar jai nereikėtų prisiimti svaresnių funkcijų ir turėti tam tikrų instrumentų, kad galėtų nuolat sekti vystomus veiksmus, kurie gali būti susiję su rinkimais? Jūs dabar kaip tik atsakydamas į klausimą ir paminėjote, ar buvo suderintas grafikas, ar nebuvo, ar filmas buvo suderintas, ar nebuvo suderintas. Aišku, kad tokiems dalykams stebėti turbūt reikia didesnių pajėgumų ir matyti tą priežastinį ryšį, ar iš tikrųjų vykstantys tam tikri veiksmai, pristatantys vieną ar kitą veikėją, nėra paslėpta rinkimų reklama. Jūs pats kaip įsivaizduojate? Jūs dar kalbate apie Vyriausiosios rinkimų komisijos nario kaip papildomą darbą. Ačiū už atsakymą, jeigu jį turėsite.

A. PUKSAS. Pritarčiau šiai nuomonei, kad sekimas to, kaip viskas vyksta, neturėtų būti tiksliai tam tikru konkrečiu laikotarpiu. Tam tikriausiai reikėtų didesnių pajėgumų, manyčiau, nors nesu tikras. Jei pasisektų tapti nariu, galbūt vertinčiau situaciją, bet taip, reikėtų vertinti ne siaurą laikotarpį, bet visą Vyriausiosios rinkimų komisijos gyvavimo laikotarpį, kaip viskas vyksta. Bet vienareikšmiško atsakymo, kaip į anksčiau užduotą klausimą, negaliu pateikti, ar tai buvo paslėpta politinė reklama, ar ne. Tam reikia išnagrinėti faktus, o jie nėra pakankamai prieinami. Aš apie tai žinau tiek, kiek skelbia spauda.

PIRMININKĖ. Klausia S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, kokia jūsų nuomonė dėl galimo elektroninio balsavimo įvairiomis formomis, tai gali būti terminaluose, tai gali būti iš namų Lietuvoje. Ir kita dalis to klausimo – užsienyje gyvenantiems rinkimų teisę turintiems piliečiams.

A. PUKSAS. Iš tikrųjų pats elektroninis balsavimas kaip priemonė yra patrauklus. Yra galimybė vėlgi balsuoti tiems, kurie neturi tiesioginės galimybės atvykti balsuoti, bet yra kitas dalykas – saugumas, kuris yra iki šiol neišspręstas. Visai neseniai teko dalyvauti viename renginyje, kur labai gražiai buvo parodyta, kaip per Elektroninius valdžios vartus gali būti perimami balsai. Kol neišspręstas saugumo klausimas, manau, apie tai anksti kalbėti, bet ta linkme reikia judėti. Aš žinau, iš dalies estai yra pionieriai, siekti reikėtų, bet ar mes sugebėsime užtikrinti saugumą, yra kitas dalykas. Vėlgi dėl paties balsavimo yra keliami reikalavimai ir jeigu nors vienas iš jų yra pažeidžiamas, tai gal dar ankstoka.

PIRMININKĖ. Klausia A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamasis pretendentė, turbūt pirmas išbandymas jums, kaip komisijos nariui, bus, na, sakykim, pirmas turbūt išbandymas, būsite ar nebūsite patvirtintas Seime, bet kitas rimtesnis išbandymas bus savivaldos rinkimai kovo 3 dieną. Kiek jūs esate susipažinęs su savivaldybių rinkimų specifika ir kaip jūs vertinate partijų ir rinkimų komitetų konkurencines galimybes? Ar jos adekvačios, ar ta konkurencija nėra iškreipta, kai, sakykime, partijos turi aiškų finansavimą, aiškią kontrolę, auditus, o rinkimų komitetai, likus 90 dienų iki rinkimų, veikia kaip visuomeninės organizacijos ir gali būti nevaržomai finansuojami iš juridinių ir privačių asmenų. Faktiškai Vyriausioji rinkimų komisija jų nekontroliuoja. Kaip matote šitas lygiavertes konkurencines galimybes...

PIRMININKĖ. Laikas, kolega, klausti baigėsi.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). ...subjektų?

A. PUKSAS. Ar galiu atsakyti? Iš tikrųjų vėlgi vienareikšmio atsakymo nėra. Kiekvienas dalykas... tokia kooperacija leistų tam tikroms politinėms jėgoms šiek tiek persiskirstyti savo pozicijas, bet galimas kitas dalykas – tai yra partinės sistemos susilpninimas. Jeigu mes kalbėtume apie... Kaip aš suprantu, mes kalbame apie įregistruotą gerbiamojo R. Karbauskio iniciatyvą? Arba ne taip supratau klausimą.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia V. Bakas.

V. BAKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiamas pretendentė. Sveiki, aš čia!

A. PUKSAS. Taip, taip, matau.

V. BAKAS (LVŽSF). Noriu jūsų paklausti, kaip jūs manote, ar Vyriausioji rinkimų komisija turi įrankių ir ar turi tai daryti, kad padidintų žmonių, ateinančių į rinkimus, aktyvumą? Rinkimuose dalyvauja, ko gero, nedidelė visuomenės dalis, mažesnė visuomenės dalis, – tiek Seimo, tiek savivaldos. Kaip manote, ar čia Vyriausioji rinkimų komisija gali kaip nors ištraukti ir skatinti žmones balsuoti, paaiškinti, kokią vertę tai turi, ar ne?

A. PUKSAS. Iš tikrųjų galbūt tokie įrankiai ir būtų, bet aš vis dėlto labiau esu linkęs tikėti, kad būtent tos politinės jėgos, kandidatai yra ta varomoji jėga, dėl kurios rinkėjai ir ateina, tai yra ar jie mato, už ką gali balsuoti, ar jiems patinka partijų ar atskirų kandidatų idėja, jų iškeltos programos, tai yra vienas dalykas.

Mes vėlgi priverstiniu būdu padidinti skaičiaus negalime, bet vienas iš variantų buvo paminėtas – galimi elektroniniai rinkimai. Jeigu mes užtikrintume saugumą, būtų didesnė ištraukimo į rinkimus galimybė. Manychiau, kad ta linkme reikėtų ir judėti. Tik turi būti išpildytos tam tikros sąlygos.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar galite pailsėti.

A. PUKSAS. Dėkoju visiems už dėmesį.

PIRMININKĖ. Kitas pretendentas – Egidijus Viskontas.

E. VISKONTAS. Laba diena, gerbiamas Seimo Pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Esu Egidijus Viskontas. Mane deleguoja į VRK narius partija „Tvarka ir teisingumas“. Šiek tiek apie save. Esu įgijęs teisinį išsilavinimą, turiu teisės magistro laipsnį, šiuo metu dar studijuoju ir politikos mokslus. Turiu patirties kaip tik paskutiniuose rinkimuose į laisvą Seimo nario vietą Zanavykų rinkimų apygardoje. Mano reziumė turite prieš savo akis. Tiek trumpai. Lauksiu klausimų.

PIRMININKĖ. Dėkui už prisistatymą. Šiek tiek problemų, negalite užsirašyti klausti. Gal pakelkite ranką, kas norite klausti. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Paklausiu to paties, kad būčiau vienodai teisingas abiemis pretendentes. Pakartosiu klausimą, gal jūs negirdėjote. Dabar mes jau ne pirmą kartą turime tokią situaciją, kai po Lietuvą važinėja autobusiukas, nemokamai siūlydamas žmonėms tam tikras medicinos diagnostikos paslaugas, kurias žmonės apskritai priima teigiamai. Ant to autobusiuko yra valstiečių ir žaliųjų reklama, jų logotipas ir R. Karbauskio, kaip tos akcijos kokio nors rėmėjo ar panašiai, pavardė. Vyriausioji rinkimų komisija jau svarstė ir galbūt dar gali tekti svarstyti panašius atvejus. Ar tai yra paslėpta politinė reklama, ar ne? Jūsų pozicija.

E. VISKONTAS. Pirmiausia, tokios vienareikšmės pozicijos neturiu, nes nesu susipažinęs su visa informacija. (*J. Razma: „Vaizdą nupiešiau.“*) Taip, vaizdas yra aiškus. Asmeniniu mano požiūriu, situacija labai įdomi, tačiau priimti sprendimą galėčiau tik susipažinęs su visa informacija.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau niekas nenori jūsų paklausti. Dar norite? Prašom. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Va, įsijungė. Irgi, kad būčiau vienodai teisingas, užduosiu ir jums, kolega, klausimą. Jeigu jūs dalyvavote Znavykyų rinkimų apygardoje, turbūt maždaug jaučiate migracijos poveikį rinkėjų skaičiui skirtingose apygardose. Iki rinkimų jau liko dveji metai, įpusėjo kadencija, tačiau Vyriausioji rinkimų komisija neperžiūri ribų, partijos nežino, kiek ir kokių vienmنداčių apygardų kokiuose regionuose bus – ar vienur mažės, kitur didės, kaip keisis ribos. Ar jūs planuojate Vyriausiojoje rinkimų komisijoje tą klausimą kelti, nekelti, ar viskas gerai? Kaip jums atrodo čia yra?

E. VISKONTAS. Jeigu kalbėtume apie ribas, Znavykyų apygardoje taip pat turėjome šią diskusiją. Ten tikrai dalis gyventojų nėra patenkinti dabar veikiančia sistema, nes, tarkim, jų kandidato neišrinko į antrąjį turą ir jie tiesiog nėra balsuoti. Manau, tikrai galima inicijuoti ribų nustatymo peržiūrėjimą.

PIRMININKĖ. V. Bakas dar klausia.

V. BAKAS (LVŽSF). Labai ačiū, pirmininke. NSGK atliktame tyrime buvo išryškinti ir pateikti dažniausiai pasitaikantys atvejai, kai juridiniai asmenys neteisėtai finansuoja partijas, tai yra apei-na draudimus. Mano klausimas, ar jums teko susipažinti su ta dalimi? Jeigu ne, kaip manote, ką šiuo atveju Vyriausioji rinkimų komisija galėtų padaryti, kad užtikrintų lygiavertes sąlygas dalyvauti žmonėms rinkimuose ir kad atskiri kandidatai negautų neteisėtos paramos, o tuos, kurie teikia tokią paramą, galima būtų atgrasyti nuo tokių veiksmų pirkti politikus arba politines partijas?

E. VISKONTAS. Su ta dalimi susipažinti tikrai neteko, o šita situacija, kai yra teikiama neteisėta parama, iš tikrųjų labai sunkiai įrodoma. Teisėsaugos institucijos turėtų pirmiausia padirbėti tuo atveju, ne tik Vyriausioji rinkimų komisija.

PIRMININKĖ. Labai jums ačiū. Daugiau nėra norinčių jūsų klausti. Dabar tiesiog pretendentes noriu pasakyti, kad su A. Puksu frakcijos pageidais susitikti, bus atskiras grafikas. Numatomas svarstymas Seime lapkričio 6 dieną. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ačiū abiemis pretendentes.

Gerbiami kolegos, grįžtame prie rytinės darbotvarkės.

15.26 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIII P-2652 (pateikimo tęsinys)

Rytinis klausimas – Seimo statuto dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto 145 straipsnio pakeitimo projektas, nes buvo padaryta pusės valandos pertrauka, iki kito posėdžio, tai yra iki dabar po pietų. Prašom gerbiama V. Ačiene.

V. AČIENĖ (LVŽSF). Frakcijos vardu prašau dar pusės valandos pertraukos dėl šio klausimo.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti pusės valandos pertraukai šiame posėdyje? Yra kitas pasiūlymas, ar jūs tik iš vietos? Balsuojame, kas už tai, kad būtų pusės valandos pertrauka šiame posėdyje.

Užsiregistravo 91 Seimo narys, balsavo 88: už – 58, prieš – 22, susilaikė 8. Pusės valandos pertrauka.

Gerbiami kolegos, rytiniame posėdyje buvo Seimo deklaracijos „Dėl Adolfo Ramanausko-Vanago pripažinimo Lietuvos valstybės vadovu“ projektas Nr. XIIIIP-2667. Mums reikėjo sudaryti redakcinę komisiją iš devynių narių. Dabar norėčiau pagarsinti: A. Gumuliauskas – komisijos pirmininkas, R. Juška, A. Anušauskas, J. Imbrasas, E. Jovaiša, V. Juozapaitis, I. Šiaulienė, S. Tumėnas ir P. Urbšys. Ar galime bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

15.29 val.

Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2580, Reklamos įstatymo Nr. VIII-1871 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2581, Konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2582, Teisėkūros pagrindų įstatymo Nr. XI-2220 papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2583 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kadangi yra jau atėjusi Prezidento vyriausioji patarėja L. Antanavičienė, tai dabar siūlyčiau pakviesti ją į tribūną ir paprašyti pateikti įstatymų projektus: Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo 13 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2580, Reklamos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2581, Konkurencijos įstatymo 33 ir 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2582 ir Teisėkūros pagrindų įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIIIP-2583. Prašau, gerbiama Lina.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū. Aš norėčiau pateikti paketu visus įstatymus.

PIRMININKĖ. Taip, visus, kuriuos aš išvardijau.

L. ANTANAVIČIENĖ. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, mieli Seimo nariai, norėčiau pirmiausia padėkoti už man suteiktą galimybę šiandien pristatyti Lietuvos Respublikos Prezidentės D. Grybauskaitės inicijuotas įstatymų pataisas. Prezidentė, tęsdama savo iniciatyvą užtikrinti šalyje skaidrią ir sąžiningą konkurenciją bei ginti vartotoją, teikia keturių įstatymų pataisas.

Prezidentės manymu, būtent efektyviai veikianti konkurencijos apsauga yra patikimiausias būdas gerinti valstybės ekonominius rodiklius, atverti šalyje daugiau skaidraus verslo galimybių ir, svarbiausia, užtikrinti ne tik geriausią prekių ir paslaugų kokybę, bet ir geriausias kainas Lietuvos vartotojams. Rinkos ekonomikoje, kuri šiandien yra Lietuvoje, efektyvi konkurencija yra geriausiai veikiantis instrumentas kainoms šalyje mažinti. Sąžiningos konkurencijos stiprinimo keliu Lietuvai siūlo eiti ir Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija, kurios nare Lietuva šiemet tapo. Tokių problemų sprendimo būdą Lietuvai siūlo ir Europos Sąjungos kitų šalių patirtis.

Prezidentės siūlomais įstatymų pakeitimais siekiama spręsti šias pagrindines tris problemas.

Pirma – adekvačios atsakomybės nebuvimas. Šiuo metu atsakomybė už Reklamos ir Nesąžiningos komercinės veiklos draudimo įstatymų pažeidimus nėra adekvati, baudos neatgraso, pažeidimų skaičius auga. Dėl to pirmiausia kenčia vartotojai ir sąžiningai rinkoje konkuruojančios įmonės.

Antra – realios atsakomybės išvengimas. Dabar Konkurencijos įstatymo nuostatos neatgraso įmonių nuo konkurenciją ribojančių veiksnių, nes net ir nustačius pažeidimą ir paskyrus baudą pažeidėjai gali išvengti realios finansinės atsakomybės.

Trečia – šiandien Lietuvoje neužtikrinta galimybė dar ankstyvoje teisės aktų rengimo stadijoje identifikuoti galimus konkurencijos ribojimus, kurie vėliau, tokius įstatymus priėmus, darytų didžiulę žalą valstybės ekonomikai ir vartotojams, sudarytų prielaidas kainų lygio augimui.

Prašau leisti plačiau pristatyti konkrečias siūlomas pataisas.

Reklamos ir Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymų pataisomis siūloma nustatyti teisingesnį ir labiau atgrasantį baudų už daromus pažeidimus modelį. Dabar už klaidinančią reklamą nustatyta maksimali 8 tūkst. 700 eurų bauda yra realiai reikšminga tik mažiesiems rinkos žaidėjams. Deja, stambiems rinkos žaidėjams tokia bauda nėra finansiškai paveiki. Tai, kad nustatyti maksimalūs baudų dydžiai nėra atgrasantys, patvirtina ir statistika, auga nesąžiningos komercinės veiklos bylų skaičius. Per trejus pastaruosius metus jis padidėjo keturis

kartus. Konkurencijos tarybos išsiųstų raštiškų pranešimų skaičius dėl galimų reklamos pažeidimų 2017 metais išaugo net 60 %, fiksuojami pakartotiniai pažeidimai, kuriuos, deja, daro didelės, labai platų vartotojų ratą pritraukiančios įmonės.

Dabartinio baudų skaičiavimo modelio neadekvatumą puikiai iliustruoja situacija, kai bendrovės, siūlydamos žmonėms įsigyti butus, realiai parduoda viešbučio patalpas. Už klaidinančią reklamą tokioms bendrovėms buvo skirtos maksimalios 8 tūkst. 700 eurų baudos, tačiau nesąžiningo konkuravimo nauda tokiai įmonei vis tiek buvo dešimtis kartų didesnė.

Europos Sąjungos valstybėse taikoma skirtinga baudų nustatymo praktika ir dydžiai, tačiau baudų skaičiavimas vertinant pajamas yra dominuojantis modelis. Neseniai Lietuvoje apsilankiusi Europos Komisijos Teisingumo ir vartotojų reikalų direktorato vadovė akcentavo, kad Lietuvoje už nesąžiningos komercinės veiklos direktyvos pažeidimus yra numatytos bene mažiausios baudos Europos Sąjungoje, ir rekomendavo jas didinti. Pavyzdžiui, Latvijoje maksimali bauda gali siekti net iki 10 % grynąjų ūkio subjekto metinių pajamų, Lenkijoje – iki 10 % įmonės metinės apyvartos.

Todėl Prezidentė siūlo iš esmės keisti baudų nustatymo modelį ir sieti baudų dydžius su įmonės pajamomis; nustatyti, kad už nesąžiningą komercinę veiklą ir Reklamos įstatymo pažeidimus ūkio subjektams gali būti skirta bauda iki 3 % metinių pajamų praėjusiais metais, bet ne daugiau nei 100 tūkst. eurų. Pakartotinai per vienerius metus padarius pažeidimą, maksimali bauda galėtų siekti iki 6 % pajamų, bet ne daugiau nei 200 tūkst. eurų. Prezidentės manymu, kontrolės institucijos turi efektyviai naudoti išteklius ir sutelkti dėmesį į realią žalą vartotojams ir ekonomiškai darančių pažeidimų tyrimus bei tokių pažeidimų prevenciją. Už netyčinę, esminę žalą nedarančią klaidą neturėtų būti pradedamas ilgai trunkantis ir sudėtingas pažeidimų nagrinėjimo procesas, todėl Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatyme siūloma, kad jei faktai yra mažareikšmiai, skundo nagrinėjimas gali būti iš viso nepradedamas. Šiuo metu tokios galimybės nėra.

Reklamos įstatymą siūloma papildyti nuostata, kad už nedidelius pažeidimus įmonei galima būtų skirti ne baudą, o įspėjimą.

Teikiamais šių dviejų įstatymų pakeitimais Prezidentė siekia užtikrinti adekvačią atsakomybę už padarytus pažeidimus, atgrasyti nuo jų darymo ateityje bei ginti vartotojų teises.

Taip pat šalies vadovė siūlo Konkurencijos įstatymo pakeitimus, kurie užtikrintų baudų už konkurencijos pažeidimus neišvengiamumą. Dabar Konkurencijos įstatyme įtvirtinta, kad įmonė Konkurencijos tarybos paskirtą baudą privalo sumokėti į valstybės biudžetą per tris mėnesius nuo nutarimo paskelbimo, tačiau įstatyme taip pat numatyta, kad, apskundus tokį sprendimą teismui, baudų ir palūkanų priverstinis išieškojimas yra stabdomas iki sprendimo įsiteisėjimo dienos. Taip sudaromos sąlygos nemokėti baudos visą bylinėjimosi laikotarpį, kuris dažniausiai būna tikrai ilgas – trunka 2–3 metus. Per tokį laiką įmonė gali bankrotuoti, perleisti savo turtą arba sąmoningai perkelti į kitą valstybę.

Kaip rodo praktika, nors teismams 2014–2017 metais buvo apskūsta net 76 % Konkurencijos tarybos sprendimų, 90 % tokių sprendimų pagrįstumą teismai patvirtino. Deja, Konkurencijos tarybos praktikoje yra buvę konkrečių atvejų, kai teismui pripažinus, jog bauda buvo skirta pagrįstai, antstoliai jau nebeturėjo galimybės tos baudos išieškoti, nes įmonės finansinė padėtis buvo labai pablogėjusi. Todėl Prezidentė siūlo, kad, ir apskundus nutarimą teismui, turi būti sumokama arba bauda, arba pateikiama kredito įstaigos finansinė garantija, užtikrinanti baudos sumokėjimą ateityje. Tokie siūlomi teisinio reguliavimo pakeitimai yra analogiški Europos Komisijos taikomai praktikai bei atitinka daugelio kitų Europos Sąjungos šalių praktiką. Tokiu šiuo teikiamu įstatymo projektu siekiama užtikrinti baudų neišvengiamumą, užkirsti kelią nepagrįstai bylinėtis ir užtikrinti viešąjį interesą, tai yra baudų surinkimą į biudžetą.

Paskutiniu teikiamu Teisėkūros pagrindų įstatymo projektu siekiama užtikrinti, kad teisės aktų rengėjai projekto rengimo stadijoje atliktų teisės aktų poveikio konkurencijai vertinimą. Šiuo metu Teisėkūros įstatyme numatyta abstrakti nuostata dėl poveikio ekonomikai vertinimo, o Vyriausybės patvirtinta vertinimo metodika yra privaloma ne visiems rengėjams ir ji neužkerta kelio teisės aktuose įtvirtinti konkurenciją ribojančias nuostatas.

EBPO Konkurencijos komitetas konkrečiai Lietuvai siūlo nustatyti papildomas priemones vertinant teisės aktus, kurių taikymas turės poveikį konkurencijai šalyje. Statistika patvirtina, kad teisėkūros iniciatyvos labai dažnai rengiamos visai nevertinant jų galimo neigiamo poveikio konkurencijai. Pavyzdžiui, 2016 metais Konkurencijos taryba įvertino apie 400 teisės aktų projektų, iš jų net dėl 179 buvo teikta pastabų. Laiku neidentifikuota auganti administracinė našta verslui ir kiti ribojimai didins ir jų veiklos kaštus, kurie galų gale nuguls ant vartotojų pečių kaip dar didesnės kainos. Nesant įstatymų lygiu įtvirtintos pareigos vertinti poveikį konkurencijai, iš teisės aktų rengėjų dažniausiai nereikalaujama, kad ši analizė būtų atlikta.

Kita vertus, Lietuvoje jau tapo įprasta reikalauti antikorupcinės analizės, nes jos būtinumą aiškiai nustato įstatymas, todėl Prezidentė siūlo įstatyme nustatyti konkrečius kriterijus, kada turi būti atliekamas poveikio konkurencijai vertinimas. Efektyvios konkurencijos nebuvimas valstybėje, kaip ir korupcija, yra ekonomikos augimo ir visos valstybės sėkmingo vystymosi stabdys.

Gerbiami Seimo nariai, įstatymų projektų pakeitimai parengti išanalizavus tarptautinių organizacijų rekomendacijas, kitų Europos Sąjungos šalių praktiką bei konsultuojantis su priežiūros institucijų ekspertais, todėl labai tikimės jūsų, gerbiamieji Seimo nariai, palaikymo. Nuoširdžiai dėkoju už jūsų dėmesį ir esu pasiruošusi atsakyti į klausimus.

PIRMININKĖ. Dėkoju už pristatymą. Jūs pristatėte keturis įstatymų projektus. Dabar jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Gali užduoti klausimus dėl kiekvieno pateikto įstatymo projekto. Klausia M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, visiškai sutinku, jog baudos nėra adekvačios ir jos neatgraso ūkio subjektų nuo pažeidimo, nuo nesąžiningos konkurencijos ar reklamos pažeidimų. Tačiau yra ir kitas dalykas, kuris jų neatgraso, tai galimybė būti pagautiems tai darant ir galimybė išaiškinti tos nesąžiningos konkurencijos atvejus, reklamos pažeidimus, nes institucijų, kurios tuo užsiima, resursai yra pakankamai riboti. Ar nesvarstėte kitų priemonių, ne tik kad baudžiamųjų ir didinimo baudų, kurios atgrasintų, bet ir stiprinti pajėgumus išaiškinti tuos atvejus? Ar čia yra kokių nors papildomų ir galimų priemonių?

L. ANTANAVIČIENĖ. Be abejo, norint efektyvesnių rezultatų būtina stiprinti priežiūros institucijas. Ir kalbama ne tik apie jų, sakykim, žmogiškuosius išteklius, tų žmogiškųjų išteklių kokybę, kas turbūt tiesiogiai siejasi ir su atlyginimais, tačiau labai svarbu kartu stiprinti ir techninę bazę. Apie tai tikrai buvo kalbėta ir su pačia Konkurencijos taryba, nes situacija šalyje keičiasi, tobulėja mūsų verslas, tobulėja mūsų galimybės ne tik nustatyti pažeidimus, bet ir juos slėpti. Tai čia iš tikrųjų, be abejo, yra didžiulis platus klausimas ir vien tikrai baudų pakėlimas nėra vienintelis sprendimas, bet jis yra svarbus.

PIRMININKĖ. Klausia G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad nepaisant prasidėjusio teismo proceso dėl baudos paskyrimo pagrįstumo galimas pažeidėjas privalo sumokėti baudą, nepriklausomai nuo bylos baigties. Suprantama, kad jūs siekiate įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnyje įtvirtintas pamatines nuostatas, kad įstatymas saugo sąžiningos konkurencijos laisvę (4 dalis), o valstybė gina vartotojų interesus (5 dalis), tačiau yra dar ir Lietuvos Respublikos Konstitucijos 31 straipsnis, kuris nustato nekaltumo prezumpciją, kad kiekvienas asmuo yra laikomas nekaltu, kol jo kaltumas yra įrodomas. Mano klausimas būtų toks, kaip tarpusavyje koreliuoja šios dvi Konstitucijos nuostatos jūsų pasiūlymų kontekste? Ir ar buvo svarstyta, kad tokie pasiūlymai vis dėlto gali būti nesuderinami su nekaltumo prezumpcija?

L. ANTANAVIČIENĖ. Iš tikrųjų rengiant šias konkrečias pataisas buvo pirmiausia įvertinta Europos Sąjungos patirtis. Lygiai taip yra daroma Europos Komisijos skiriamų baudų atveju, kadangi galimi praradimai tokiu atveju yra, gali būti tikrai didžiuliai. Mes puikiai turbūt galime pailustruoti šitą atvejį, pavyzdžiui, „Gazpromo“ bylos atveju. Aš manau, dėl to nuostolio, kurį gali patirti valstybė, žmonės, vartotojai, šiuo atveju konkrečiai, mes manome, kad šitas kelias yra teisingas. Taigi, taip, po diskusijų mes nusprendėme tokią pataisą siūlyti. Tam tikrai pritarė ir pačios priežiūros tarnybos.

PIRMININKĖ. Klausia A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (*LSDDF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, išties sveikinu jus su to įstatymo pateikimu. Iš esmės pritariu jam, bet man kelia nerimą kitas aspektas, kai valstybės monopolininkas konkuruoja rinkoje ir dempinguoja kainas. Štai aš galiu pailustruoti. Pavyzdžiui, „Lietuvos energijos“ įmonė „EnePRO“, kuri jungiasi, viena kita bankrutuojanti įmonė susijungia, teikia paslaugas ir dempinguoja kainas, patiria nuostolių. Po to Kainų ir energetikos komisija perkelia mums, visiems vartotojams, apmokėti tuos nuostolius, o atsakingi asmenys komentuoja taip, kad neva reikia palaikyti sveiką konkurencinį klimatą energetikos rinkoje. Kaip čia suprasti? Gal mes pirma susitvarkykime valstybės darže, kur gali privatus verslas atlikti paslaugas, na, nedalyvaukime su valstybinėmis įmonėmis. Ar mes čia toleruojame, užmerkiame akis ir viskas čia yra, kaip sakydavo, *zakonno*, teisėta, išvertus į lietuvių kalbą? Ačiū.

L. ANTANAVIČIENĖ. Valstybinės įmonės veikia tose srityse, kurios yra, jeigu galima taip pasakyti, socialiai jautrios arba socialiai svarbios.

Mes kalbame apie šilumos tiekimą, apie energijos tiekimą. Čia, be abejo, konkurencija turi būti, bet mes turime neužmiršti ir tos antrosios dalies, kaip aš minėjau. Mes turime valstybinius reguliuotojus, kurių tiesioginė pareiga yra prižiūrėti kainas, ką jie ir daro. Be abejo, tam yra Konkurencijos taryba, kuri taip pat savo darbą atlieka, tikrai atlieka. Taigi, aš manau, daugiau ar mažiau į jūsų klausimą pabandžiau atsakyti.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Laba diena. Panašiai kolega paklausė. Vis dėlto per 28 metus mes matome, kaip dirba Konkurencijos taryba tiek kainų reguliavimo, tiek šilumos tiekimo, energijos srityse. Aš taip pat pritariu ir siūlyčiau gal daugiau atkreipti dėmesį į valstybines įmones, kurios yra stiprūs žaidėjai. Dėkoju.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū. Jeigu galima, iš karto sureaguosiu pasakydama, kad Konkurencijos taryba nėra kainų reguliuotojas ir jokia būdu neturėtų būti, taip ir negali būti. Konkurencijos taryba turi prižiūrėti, kad nevyktų nesąžininga, neskaidri konkurencija, tai yra eliminuoti, stengtis maksimaliai eliminuoti konkurencijos trukdžius. O jau kainų reguliavimas jokia būdu nėra Konkurencijos tarybos reikalas. Apskritai, valstybėje esant rinkos ekonomikai, kainų reguliuoti turbūt nederėtų, jas turėtų reguliuoti būtent sveika, sąžininga konkurencija.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiama pranešėja, mano klausimas būtų, kodėl Teisėkūros pagrindų įstatymas yra įdėtas į bendrą paketą, nors iš tikrųjų kalba visai apie ką kita ir tikrai netelpa į bendrą kontekstą jūsų pasiūlymo, nes bendras kontekstas yra sugriežtinimas baudų už konkurencijos pažeidimus ūkio subjektams. Viskas gerai, bet kartu jame atsiranda vienas įstatymas, kuris sugriežtina, apriboja Vyriausybės įgaliojimus.

Aš tik pasakysiu, perskaitęs įstatymo projektą, matau, kad jeigu mes priimsime Teisėkūros pagrindų įstatymą, tai tokie sprendimai, kaip anksčiau buvo padaryti dėl pieno kainų reguliavimo, padaryti Žemės ūkio ministerijoje, parengti, arba tokios priemonės, kurios dabar parengtos S. Skvernelio Vyriausybės dėl kainų mažinimo, tiesiog negalės gimti dėl jūsų šitų pataisų. Todėl aš nematau pagrindo susieti šio Teisėkūros pagrindų įstatymo su kitais jūsų teikiamais įstatymais.

L. ANTANAVIČIENĖ. Ačiū už klausimą. Prezidentės nuomone, šitas įstatymas tiesiogiai siejasi su pirmaisiais trimis įstatymais, nes siekdami užtikrinti, kad šalyje veiktų skaidri konkurencija, mes turime stengtis pačioje ankstyvoje įstatymų leidimo stadijoje identifikuoti, kada projektas gali daryti žalą. Aš manau, kad yra labai svarbu, kad jeigu bus priimtas toks įstatymas, ko mes tikimės, Seimo nariai, kurie ir yra priėmėjai galutiniai įstatymų, sprendimų darytojai, turės daug daugiau informacijos, kuria grįsdami galės priimti tuos sprendimus.

Ta pataisa jokia būdu neuždraudžia Seimo nariams priimti įstatymų vienokių ar kitokių. Mes prašome, kad įstatyme atsirastų tam tikra prievolė įvertinti, kokį poveikį galimai šiam siūlomam įstatymui gali daryti vienos ar kitos priemonės konkurencijos ribojimo arba neribojimo srityje. Tai tiesiogiai siejasi ir su kainomis, apie kurias mes visi kalbame. Jeigu įstatymas iš tikrųjų numato tam tikras papildomas naštas, sakykime, verslui, tai juk mes visi puikiai žinome, kad galiausiai tos visos naštos atguls ant galutinio vartotojo pečių. Grįžtu prie to, nuo ko pradėjau, – mes manome, kad tai yra tiesioginė sąsaja.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, sutikdamas ar pritar-damas jūsų teiktai intencijai, aš tik noriu patikslinti. Pirmojo įstatymo projekte, kur kalbama, iš-braukiama galimybė, kaip aš suprantu, teismams, atsižvelgus į lengvinančias aplinkybes dėl ne-sąžiningos veiklos, skirti mažesnę baudą, tai yra išbraukiama 6 dalis. Bet tame pačiame įstatyme 16 straipsnis papildomas pirmąja dalimi, kur nurodyti faktai įvardinami kaip mažareikšmiai. Ar čia nebus taip, kad nebus nei mažesnės bausmės paskiriama ir išvis nepaskiriama bauda? Kaip čia galėtų atsitikti? Ačiū už atsakymą.

L. ANTANAVIČIENĖ. Ačiū. Kad išvis nepaskiriama bauda, be abejo, gali taip atsitikti, nes jei-gu įmonė, sakykime, neseniai įsteigta, neturi apyvartos, nėra už ką ir kaip ją nubausti, be abejo, tokių dalykų gali būti.

Dėl mažareikšmiškumo. Vėlgi mes siūlome įvesti mažareikšmiškumo kriterijų tam, kad ne-būtų naudojami pačių priežiūros institucijų ir tų pačių teismų resursai, laikas, kaštai tokiems ne-reikšmingiems, mažareikšmiams atvejams nagrinėti. Jeigu kyla kokių nors klausimų, ar mes su-tinkame, mes taip pat skaitėme ir Teisės departamento pastabas, mes pasirenkę labai nuoširdžiai dirbti su komitetų nariais, diskutuoti ir taisyti taip, kad tai būtų priimtina mums visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dėkui. Dabar galite pailsėti. Motyvai dėl viso. Prieš – T. Tomilinas.

L. ANTANAVIČIENĖ. Labai ačiū.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiami kolegos, yra tokia kuriozinė situacija, kai yra keturi įstaty-mai. Už tris aš raginu balsuoti, už ketvirtą – ne, bet jie yra surinkti į vieną paketą, tai čia jūsų spren-dimas, ar leisti pateikimą. Asmeniškai aš turėsiu balsuoti prieš, nes pasisakau prieš vieną konkre-taus įstatymo projektą, tai yra Teisėkūros pagrindų įstatymą. Dėl pranešėjos atsakymų į argumen-tus, kad Seimas turės galimybę vis dėlto priimti ekonominius sprendimus valstybei: ačiū, kad ta galimybė vis dar palikta Seimui.

Bet aš tiesiog norėčiau perskaityti. Yra 22 punktai, sąrašas situacijų, kai Vyriausybės rankos rengti įstatymų projektus bus surištos. Jeigu tame įstatyme atsiranda geografinių ribojimų, jeigu atsiranda nuoroda į viešuosius pirkimus, jeigu reglamentuoja intelektinę nuosavybę, jeigu maži-na vartotojų mobilumą, jeigu riboja ką nors susijusį su prekėmis, jeigu atsiras koks nors ūkio sub-jekto steigimas – yra daugybė gyvenimiškų situacijų, kai Vyriausybei iš esmės bus surištos ran-kos rengti įstatymo projektą, nes atsiras superinstitucija – Konkurencijos taryba, kuri pasakys Vy-riausybei: nu, nu, nu, jokių būdu nerenkite, nes čia susiję su konkurencijos ribojimu. Mano giliu įsitikinimu, čia jau yra Konstitucijos problema, nes visi prisimena, kad Konstitucijoje yra konku-rencijos laisvė, konkurencijos vertybė įtvirtinta, bet kartu pamiršta, kad yra socialinės valstybės misija taip pat įtvirtinta Konstitucijoje. Ir šiuo atžvilgiu mes tikrai neturime teisės kurti superins-titucijos virš Vyriausybės, kuri iš esmės suriš Vyriausybei rankas.

PIRMININKĖ. Kadangi nuomonės skirtingos, kviečiu balsuoti dėl viso paketo. (*Balsai salėje*) Atskirai prašote? Negalime atskirai, nes tai yra paketas. (*Balsai salėje*) Gerai, jei yra prašymas, dėl kiekvieno balsuojame atskirai.

Pirmas – Nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo 13 ir 16 straips-nių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII P-2580. Balsuojame.

Balsavo 91: už – 84, prieš nėra, susilaikė 7. Po pateikimo pritar-ta. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 4 dieną.

Toliau balsuojame dėl Reklamos įstatymo 24 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 79, prieš – 1, susilaikė 12. Po pateikimo pritar-ta.

Pagrindinis – Ekonomikos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 4 dieną.

Replika po balsavimo – A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Kadangi aš matau ir tuos projektus, kurie pateks į mūsų komitetą kaip pagrindinį, gal galėtume dėl visų kitų būti kaip papildomas komitetas dėl tos priežasties, kad dažniausiai paskui mums tenka vis tiek grįžti prie jų svarstymo, o ypač jeigu sąvokos ir kiti dalykai yra einantys sistemiškai.

PIRMININKĖ. Gerbiama kolege, jūsų nebuvo salėje, bet, kaip supratau iš siūlymų ir jūsų frakcijos nario, pasisakoma prieš Teisėkūros pagrindų įstatymą, tai, ko gero, gali būti, kad jis bus atmetas dabar.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, mes priimsime sprendimą.

PIRMININKĖ. Bet ir dėl tų pirmų jūs siūlote kaip papildomą Teisės ir teisėtvarkos komitetą, taip?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tiesų, taip.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti siūlymui? (*Balsai salėje*) Pritarta, kad dėl projektų Nr. XIIIIP-2580 ir Nr. XIIIIP-2581 papildomas dar yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

Dabar balsuojame dėl Konkurencijos įstatymo 33, 39 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 85, prieš nėra, susilaikė 8. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 4 dieną.

Ir paskutinis – Teisėkūros pagrindų įstatymo papildymo 16¹ straipsniu įstatymo projektas. Balsuojame.

Balsavo 92 Seimo nariai: už – 65, prieš – 2, susilaikė 25. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomas – Ekonomikos komitetas. Numatomas svarstymas gruodžio 4 dieną.

15.59 val.

Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2652 (pateikimo tęsinys)

Jau irgi praėjo pertrauka. Darbotvarkės 1-10 klausimas – Seimo statuto „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo statuto Nr. I-399 145 straipsnio pakeitimo“ projekto pateikimas. Kviečiu A. Širinskiene.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, teikiamu Statuto pakeitimo projektu dar kartą siūlau grįžti prie ekspertinio vertinimo klausimo. Iš tikrųjų šiuo metu galiojanti Statuto 145 straipsnio norma, kad Seimo narių grupė, net tik penktadalis Seimo narių, gali surinkti parašus ir inicijuoti ekspertinį vertinimą, kelia labai daug klausimų vien todėl, kad tokiu atveju, kai Seimo narių grupės sprendimo nepatvirtina arba jam nepritaria Seimas, susiklosto įdomi situacija, kai Seimo narių grupė, penktadalis Seimo narių, iš esmės įgyja kur kas didesnes teises negu Seimas. Penktadalis Seimo narių gali inicijuoti, visas Seimas *in corpore* tokio sprendimo kvestionuoti negali. Manychiau, šita prasme iš tikrųjų tas teisinis reguliavimas yra netolygus, nes visais kitais atvejais pagal mūsų Statutą, kur iniciatyvos teisę turi Seimo narių grupė, ar tai yra apkaltos klausimas, ar tai yra komisijos inicijavimo klausimas, ar kiti klausimai, vėliau tuos Seimo narių grupės sprendimus viena ar kita forma Statute visas Seimas *in corpore* arba patvirtina, arba atmata.

Čia yra tokia išimtinė situacija, kuri Seimo narių grupei suteikia išskirtines teises, tokias teises, kurių neturi pats Seimas. Būtent dėl šitos priežasties į ekspertinio vertinimo procedūrą siūlau įvesti galimybę Seimui išreikšti savo valią – balsuoti. Aš suprantu, kad ankstesni mano pasiūlymai, kurie reikalavo tikrai pakankamai didelio Seimo narių skaičiaus pritarimo, buvo kvestionuojami. Aš atsižvelgiau į jūsų pasiūlymus ir tą kritiką ir šiuo metu siūlau tiesiog sprendimą priimti Seimo posėdyje dalyvaujančių Seimo narių dauguma, kaip ir paprastai mes panašiais atvejais elgamės. Tokia būtų trumpa mano pasiūlymo esmė.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Klausia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Gerbiama kolege, jūs, valstiečiai žalieji, rinkimų programoje visur rašėte – remtis kaštų naudos analize, ekspertų, mokslininkų išvadomis ir štai ščia mažinate galimybę išgirsti mokslininkų ar ekspertų išvadą, paremtą kokia nors kaštų naudos analize. Jūsų politinė bendražygė kadencijos pradžioje G. Kildišienė yra pasakiusi, kad mums trukdo dirbti žiniasklaida ir opozicija.

Mano klausimas. Ar jūs pritariate, kad jums opozicija trukdo dirbti, kadangi atimate iš opozicijos teisę arba iš kokios nors kitos susiformavusios mažumos teisę turėti savarankišką prašymą, pavyzdžiui, užsakyti ekspertinę išvadą? Kodėl jūs taip nemėgstate opozicijos ir kodėl jus iškino G. Kildišienės argumentai?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Mieli kolegos, aš manau, jūs puikiai žinote Seime galiojančią tvarką, kaip komitetai paprastai dirbdami (Teisės ir teisėtvarkos komitetas, manau, ir kiti) kreipiasi į mokslininkus dėl jų išvadų. Mes faktiškai dėl kiekvieno projekto arba bent jau dėl tų projektų, kurie tikrai kelia daugiau klausimų, yra didesnės apimties, krepiamės tiek į vieno, tiek į kito universiteto mokslininkus. Kai kuriais atvejais mokslininkai tas pastabas atsiunčia savo iniciatyva. Manau, tikrai būtų neteisinga ir nesąžininga sakyti, kad Seimo priimami sprendimai nėra pagrįsti profesionalumu, kad jie nėra neva pagrįsti mokslo išvadamis ir taip toliau. Tikrai taip nėra. Aš manau, kad šito Seimo sprendimai yra kur kas labiau pagrįsti mokslininkų ir profesionalų patarimais, negu kaip mes turėjome praktiką su ankstesniais seimais, kai turėjome sprendimus, pagrįstus įvairiomis dėžutėmis. Toks mano komentaras būtų.

PIRMININKĖ. Klausia J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš manau, jūs puikiai suprantate, kad šituo projektu jūs panaikinate opozicijai galimybę išsireikalauti ekspertizės, jeigu opozicija mano, kad kažkoks projektas sukels išties žalingų pasekmių, nes, turėdami balsų daugumą Seime, jūs visada galėsite balsuoti, kad šita opozicijos iniciatyva nereikalinga. Kodėl jūs nepasiūlėte kažkokių demokratiškesnių variantų, jeigu manote, kad kartais opozicija gali piktnaudžiauti ta teise? Pavyzdžiui, kad vienas Seimo narys galėtų per sesiją tik vieną kartą pasirašyti reikalaujamas tokios ekspertizės, ar šiek tiek padidinti tą pasirašiusių skaičių. Dabar jūs visiškai opozicijos tą galimybę atimate.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš tikrai, gerbiamas kolega, tikiuosi, kad mes dirbsime konstruktyviai, ir tuos pasiūlymus, kuriuos jūs ką tik paminėjote, registruosite kaip pasiūlymus ir apie juos diskutuosime. Manau, taip, tai yra diskutuoti pasiūlymai.

PIRMININKĖ. J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama pranešėja, jūs turbūt suprantate, kad šita forma, kuri iki šiol egzistavo Statute ir nesukėlė niekam didelių abejonių, kad ji tokia gali egzistuoti, buvo skirta ir tam, kad ne tik dauguma, bet ir Seimo mažuma galėtų parodyti tam tikrą iniciatyvą ir turėtų pagrįstą atsakymą. Tai lyg tam tikras demokratijos garantas arba forma, kaip galima Seime, nepakankamai įtikinus valdančiuosius... tam tikra Seimo narių grupė galėtų pasiremti mokslininkais. Dabartinis jūsų siūlymas per daugumos sprendimą yra tų teisių apribojimas. Ar jūs tą suvokiate, kad būtent tokia prasme yra didžiausia nukreipta kritika, o ne būdas į ką nors kitą?.. Ačiū už atsakymą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Iš tikrųjų nemanau, kad tai yra mažumos apribojimas, nes jeigu pasiūlymai yra racionalūs ir jeigu tikrai reikia ekspertinio vertinimo, aš manau, visą laiką ir šiame Seime, ir kituose seimuose bus politinė valia paremti papildomas ekspertizes. Bent jau kiek mes komitete dirbame ir su gerbiamu jūsų kolega, į visus pasiūlymus dėl klausimų, dėl kviečiamų asmenų atsižvelgiame. Seimas tikrai turi labai daug metodų ir formų, kaip įtraukti opozicijos pasiūlymus ir diskutuoti.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama pirmininke, negalvokite, kad prieš jus nebuvo tokių, kurie galvojo, kad atėjo šimtmečiams į šitą posėdžių salę ir niekadoms nebus opozicijoje. Šita nuostata yra būtent derinti politiką. Todėl mano klausimas būtų labai tiesus ir tiesmukiškas. Prieš tris ar keturis mėnesius Seimo Pirmininkas ponas V. Pranckietis pasakė, kaip jis supranta demokratiją – kad mažuma turi vykdyti daugumos valią. Ar vadovaudamiesi šitais žodžiais jūs įregistravote šitas pataisas? Ačiū.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Brangūs kolegos, aš manau, mes kiekviename posėdyje matome situaciją, kad sprendimus priimame daugumos balsais. Toks atsakymas būtų. Bet iš tikrųjų, grįžtant prie svarstomo klausimo, man net ir konstitucinės teisės prasme kyla klausimas, ar gali būti tokia teisinė situacija, kai Seimo narių grupė, penktadalis Seimo narių, įgyja didesnes teises negu Seimas *in corpore*. Aš tikrai neatmetu galimybės, kad galbūt ateityje vertėtų tą normą patikrinti ir gauti atsakymą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiama kolege, stebiuosi ir neatsiebiu. Sakote, kad Seimo narių grupė įgyja daugiau teisių negu visas Seimas. Visas Seimas irgi gali priimti tokį sprendimą ir ne tik vienam žmogui pasiūlius, jeigu būtų nubalsuota. Bet tam yra

procedūra, kad reikia surinkti parašus. Po tuo siūlymu gali pasirašyti 140 Seimo narių. Taigi čia netiesą jūs sakote.

Iš kitos pusės, ekspertams vertinti klausimus pateikia valdybos siūlymu pagrindinis komitetas. Taigi šiuo atveju komitete yra daug mažiau negu penktadalis Seimo narių. Jeigu sakote, kad komitetai prašo ekspertų ir specialistų išvadų, vėl tas pats argumentas. Penktadalis Seimo narių yra daugiau negu bet kuriame iš mūsų komitetų, išskyrus Europos reikalų komitetą. Šiuo atveju jūsų siūlymas yra ne kas kita kaip mažumos teisių varžymas, o ne demokratijos įtvirtinimas. Demokratija yra tada, kai paisoma ir mažumos.

Prisiminkite Vasario 16-ąją prieš 100 metų. 20 signatarų. Iš jų 4...

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Juliau, laikas!

J. SABATAUSKAS (LSDPF). ...pasiūlė formuluotę ir 16 pritarė. Štai čia demokratijos pergalė buvo prieš 100 metų.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Tiesiog atsakydama į jūsų pasisakymą, nes klausimo nelabai girdėjau, galiu tik pasakyti, kad bet kokius komiteto sprendimus Seimas *in corpore* gali kvestionuoti, tai, ką komitetas, gavęs ekspertų išvadas, nusprendžia. Deja, šiuo atveju, kai yra surenkami parašai, Seimas netenka jokios statutinės galimybės klausti, ar tikrai tas ekspertinis vertinimas, kuris yra ir investicija šiuo atveju, nes yra vykdomas pirkimas, yra reikalingas, ar negalima to vertinimo gauti kokia nors kita paprastesne ir tikrai greitesne forma. Ką mes matome iš paskutinių ekspertinių vertinimų, tai tokią situaciją, kad tie mokslininkai, paprastai universitetų paklausus, atsakytų ir pateiktų išvadą nemokamai, o tiesiog, kai mes paskelbiame ekspertinį vertinimą, dalyvauja konkurse ir suteikia mokamą paslaugą, bet mes negauname kitų asmenų laimėjimų. Jeigu žiūrėtume į tuos komitetus, tai yra į tuos pirkimus ekspertinių vertinimų, kuriuos vykdė Sveikatos reikalų komitetas, ten irgi buvo įprastiniai ekspertai, kurie nuolat konsultuoja, ar kur vykdė TTK, ar Aplinkos apsaugos komitetas. Mes kokios nors išskirtinės paslaugos šiuo atveju negauname. Gauname tai, ką gautume paprastu rutininu būdu, paklausę mokslininkų, tuo tarpu sugaištame laiką viešajam pirkimui, plius išleidžiame dar valstybės lėšų.

PIRMININKĖ. A. Kubilius klausia paskutinis, nes baigiasi laikas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Gerbiama pranešėja, aš turiu tokį fundamentalų klausimą, kuris man vis dažniau kyla, dabar yra proga paklausti, kaip tik susiejant su šiuo įstatymu. Sakykite, ar jūs iš esmės tikite demokratija? Man susidaro vaizdas, kad jūs kažkaip turite abejonių. Noriu priminti, kad ši nuostata mūsų daugumos laikotarpiu, tai yra 1996–1997 metais, buvo priimta ir įrašyta į Statutą, mums labai paprastai galvojant, kad jeigu mes tikime demokratija, tai kada nors būsime opozicija ir šia nuostata naudosisimės. Ir naudodavomės iki šiol 20 metų. Dabar jūs siūlote ją panaikinti.

Tai aš klausiu jūsų paprastai: ar jūs galvojate, kad jūs niekad nepralaimėsite rinkimų, kad atėjote į valdžią amžinai, ar jūs galvojate, kad jūs esate vienadienė partija ir kituose rinkimuose jau būsite išsisklaidę ir jums nerūpi, kas bus kitoje kadencijoje?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš manau, jūs girdėjote mūsų lyderio pasakymą, kad mes kitais metais laimėsime visus rinkimus. Tai toks atsakymas.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Kaip aš sakiau, vadinasi, demokratija baigėsi.

PIRMININKĖ. Dėkui. Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Matydamas, kur link krypta šio įstatymo pateikimas, ko gero, ir tolesnis svarstymas, aš, pasinaudodamas opozicijai turbūt paskutinį kartą tenkančia teise, opozicijos vardu kreipiuosi pagal 145 straipsnio 2 punktą ir prašysiu ekspertizės, nepriklausomų ekspertų išaiškinimo, kad jie pasakytų, ar šio įstatymo pakeitimas išties neatima paskutinės teisės iš opozicijos, ar dar syki nepablogina demokratinės situacijos Lietuvoje. Dėkoju. (*Plojimai*)

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Ir dar, jeigu galėčiau pasakyti?

PIRMININKĖ. Prašom.

A. KUBILIUS (TS-LKDF). Aš tikrai raginčiau valstiečius šiek tiek daugiau galvoti apie ateitį. Kažkada, šio Seimo darbo pradžioje, galvodami, kad parodysite, kokie jūs taupūs, panaikinote Seimo vicepirmininkus, po to čia stovėjote tribūnoje ir ilgai aiškinote, kaip juos reikia atkurti. Dabar norite naikinti opozicijos vieną iš instrumentų. Aš jus raginu pagalvoti apie tai, kad 2020 me-

tais jūs neišvengiamai pralaimėsite rinkimus, jūs liksite opozicija, o tada prašysite šių teisių. Kam jūs taip neapgalvotai elgiatės?

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, aš reaguuju... (*Balsai salėje*) Aš galiu nereaguoti į tai, ką jūs pasakėte, nes iš tikrųjų 145 straipsnio 2 dalyje kalbama šiek tiek kitaip, bet jeigu nereikia nieko daryti, tai aš ir nesiūlau. O dabar, kai atsakyta į klausimus, aš noriu tik informuoti, kad po pateikimo yra pritarta Seimo statuto pakeitimams. (*Šurmulys salėje*) Atsiprašau, motyvai. Motyvai! G. Skaistė – prieš po pateikimo.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, žiūrint į šituos pasiūlymus dėl įstatymų, kyla toks paprastas klausimas: kodėl valdančioji dauguma bijo ekspertų nuomonės? Ar ekspertų nuomonė, manote, prieštarauja kartais keistoms jūsų iniciatyvoms? Išties turbūt būtų galima taip galvoti.

Kalbant apie tai, kaip pranešėja sako, kad mažuma įgyja daugiau teisių negu dauguma, tai iš principo reikia suvokti, į ką teisę mes turime. Šiuo punktu yra reglamentuojama teisė į ekspertizę. Teisė į ekspertizę turi ir dauguma, ir mažuma. Čia nėra jokios teisės į ekspertizės nebuvimą, ką suponuoja dabar pranešėja, nes nori įtvirtinti, kad valdančioji dauguma turėtų teisę į tai, kad ekspertizės nebūtų. Šis punktas kalba apie tai, kad ekspertizės turi teisę paprašyti tiek mažuma, tiek dauguma, kas tik surenka penktadalį Seimo narių, tie turi teisę prašyti ekspertizės. Ekspertizė galima tik tokiu atveju, kai teisinis reguliavimas keičiamas iš esmės. Tai ir yra pasakyta šiame Statuto punkte. Nėra taip, kad aš tiesiog susigalvojau ir dėl kiekvieno įstatymo projekto galėčiau paprašyti ekspertinės išvados. Jos reikia tik tada, kai įstatymas ir jo reguliavimas tą sritį keičia iš esmės. Mano nuomone, tokiu atveju ekspertų nuomonė yra ypač svarbi ir ypač reikalinga. Dabartinis siūlymas yra ne kas kita, kaip opozicijos teisių varžymas ir bandymas, kad dauguma primestų savo valią, neturėdama net jokių argumentų, net negirdėdama jų ir net neprašydama, kad kas nors juos apskritai pasakytų. Tai tiesiog siūlyčiau labai gerai pagalvoti ir nepritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKĖ. Už nėra norinčių kalbėti, tai balsuojame.

Balsavo 95 Seimo nariai: už – 52, prieš – 37, susilaikė 6. Po pateikimo pritarta. Pagrindinis komitetas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 22 dieną.

16.17 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII-2670 (pateikimas)

Dabar 1-15 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos pagal Lietuvos Respublikos Seimo narių grupės teikimą pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Mykolui Majauskui pagrįstumui ištirti ir išvados dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą pateikimo sudarymo“ projektas Nr. XIII-2670. Pateikimas. Kviečiu į tribūną S. Jakeliūną. Prašom. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Frakcijos vardu prašome šiuo klausimu pertraukos iki kito posėdžio.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, ar turime balsuoti, ar pritariame bendru sutarimu, kad pertrauka iki... Prašote balsuoti. Tada balsuojame dėl pertraukos iki kito posėdžio.

Balsavo 88: už – 40, prieš – 31, susilaikė 17. Pertrauka iki kito posėdžio.

16.19 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2 straipsnio, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-2572, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 82 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1412 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2573, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo Nr. XIII-198 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1413 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-2574 (pateikimas)

Gerbiami kolegos, kadangi matau atėjusį žemės ūkio ministrą, tai gal dabar klausimai 2-7.1, 2-7.2, 2-7.3 ir 2-8.

Pirmiausia 2-7.1 klausimas. Prašom, ministre, į tribūną. Veterinarijos įstatymo 2 straipsnio, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu projektas, toliau lydimieji: Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1412 pakeitimo įstatymo projektas, Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo 1 straipsnio pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1413 1 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. Čia yra kompleksinis klausimas. Prašau.

G. SURPLYŠ. Dėkoju, ponias pirmininke. Mieli kolegos Seimo nariai, teikiame įstatymų projektus, kuriais siekiame įteisinti veterinarijos rezidentūros studentų galimybę dirbti rezidentūros veterinarijos vietose.

Rengimą paskatinusios priežastys yra tokios, kad šiuo metu Lietuvos teisės aktai neleidžia veterinarijos gydytojams rezidentams, skirtingai negu medicinos gydytojams rezidentams ar gydytojams odontologams rezidentams, dirbti studijų metu ir gauti pareiginę algą, socialinio draudimo įmokas. Jiems nėra skaičiuojamas darbo stažas ir apribojamos socialinės garantijos, tokios kaip nedarbingumo, ligos, motinystės, tėvystės pašalpos ar pensijų kaupimas. Dėl šios situacijos veterinarinės medicinos rezidentūros studijos yra mažiau patrauklios, nors veterinarijos gydytojų Lietuvoje reikia ir jie yra paklausūs maisto saugos ir gyvūnų sveikatos bei gerovės užtikrinimo sistemoje.

Ką mes siūlome projektuose? Visų pirma įteisinti veterinarijos gydytojo rezidento, veterinarinės medicinos rezidentūros ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės sąvokas, tada nustatyti darbo santykius tarp veterinarijos gydytojo rezidento ir veterinarinės medicinos rezidentūros bazės. Veterinarijos gydytojas rezidentas studijų metu galėtų būti įdarbinamas rezidentūros bazėje ir pareiginė alga jam būtų mokama iš Žemės ūkio ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų. Veterinarijos gydytojo rezidento pareiginė alga galėtų būti mokama ir iš kitų lėšų.

Trečia. Siūlome sujungti veterinarijos gydytojų rezidentų gaunamas pajamas, tai yra stipendiją, kurią jie šiuo metu gauna, ir tai yra 300 eurų, ir darbo užmokestį ir nustatyti veterinarijos gydytojui rezidentui taikomą pareiginės algos koeficientą 7,6.

Ir ketvirta. Įtvirtinti veterinarinės medicinos rezidentūros vietas, į kurias priimtiems asmenims pareiginė alga mokama iš Žemės ūkio ministerijai patvirtintų valstybės biudžeto asignavimų, skaičių, kuris neturėtų viršyti tais metais vientisąsias veterinarines medicinos studijas turinčių baigti asmenų skaičiaus.

Projektams įgyvendinti reikalingos lėšos yra apie 300 tūkst. eurų per metus. Skaičiuojama pagal tai, kiek šiuo metu rezidentūroje studijuoja studentų, tačiau papildomos naštos biudžetui nebūtų, nes mes paimtume iš Švietimo ir mokslo ministerijos asignavimų tai, kas dabar yra mokama kaip stipendijos, ir pridėtume, kaip jau sakiau, Žemės ūkio ministerijos asignavimus, vidinius asignavimus, taip suformuodami algą, kuri būtų lygi 1007 eurams.

Lydimieji įstatymai. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto reikia tam, kad veterinarijos gydytojų rezidentų gaunama parama būtų įtraukta kaip sudėtinė jiems mokamo darbo užmokesčio dalis. Taigi numatytume, kad visų rūšių stipendijos ir kita parama jiems nebūtų mokama, na, jie tiesiog gautų darbo užmokestį, į kurį įeigtų ir stipendija.

Kodėl reikia pakeisti Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymą? Tiesiog mes numatome, kad šis įstatymas netaikomas veterinarijos gydytojams rezidentams, taip pat kaip ir netaikomas gydytojams rezidentams ir gydytojams odontologams rezidentams. Taigi prašytume įtraukti šį įstatymo projektą į svarstymus. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Dėkui. Pirmiausia turbūt mes norime paprašyti, kad Seimas balsuotų po pateikimo, bet iki tol jūs nori klausti keturi Seimo nariai. Pirmasis – A. Baura.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas ministre, mano labai trumpas klausimėlis. Kai pasižiūri skaičius, o kiekgi per paskutinius keletą metų yra baigusiu veterinarijos studijas, tai tie skaičiai nėra tokie ir prasti. Sakykime, 2015, 2016, 2017, 2018 metais yra didėjimas, ženklus didėjimas, tačiau realybė kaimiškose vietovėse yra tokia, kad veterinarijos daktarų – didžiulis deficitas, ypač dirbančių privačiame sektoriuje. Klausimas būtų toks. Labai gerai, kad jūs siūlote geresnį finansavi-

mą gydytojams rezidentams, bet kokių daugiau galėtumėte pasiūlyti vaistų, kad daugiau jaunų žmonių, baigusiu tas studijas, atkeliautų į kaimiškus rajonus?

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų mes tuos vaistus, kaip jūs sakote, kuriame nuolat. Buvo europinės paramos skirstymo etapų konkrečiai veterinarijos laboratorijoms įkurti, konkrečiai veterinarams buvo paskirta lėšų. Atvirai pasakysiu – jos visos nebuvo panaudotos. Tai gi nebuvo poreikio. Šiuo metu lapkričio mėnesį mes paleidžiame naują paramos verslui kaime priemonę ir ten taip pat veterinarai galėtų gauti paramą, jeigu būtų suinteresuotumas. Tai gi galimybių gauti europinę paramą lyg ir yra, tačiau veterinarų nedomina.

Kiek mes domėjomės, viena vertus, veterinarija yra lygiai toks pat verslas kaip ir kiti, ir jiems tiesiog reikalinga klientūra, tad įsikūrę kaime jie klientų neturi pakankamai, dėl to linksta kurtis miestuose ir atvažiuoti į kaimą suteikti paslaugų. Kita vertus, reikia pripažinti, kad didelė dalis veiklos yra už grynus pinigus, ir dėl to europinės paramos sistemos tiesiog netinka veterinarams.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamas ministre, aš noriu pasitikslinti. Jūs lyginote medicinos ir odontologijos gydytojus rezidentus, ten mes turime dvipakopę sistemą – jaunesnieji ir vyresnieji. Kaip yra su veterinarijos gydytojais rezidentais, kiek jie laiko mokosi ir ar čia lyg ir yra viena pakopa, ar irgi reikėtų atsižvelgti į ilgesnį studijų laiką ir vyresniems taip pat pritaikyti kitą koeficientą – kaip medikams? Ačiū.

G. SURPLYS. Veterinarijos mokslų rezidentūra yra kitokia negu medicinos ar odontologijos. Jie mokosi vienpakopėse studijose, baigia vienpakopes studijas ir įgyja teisę dirbti. Tai yra šešeri metai plius dveji metai rezidentūros. Dveji. Todėl mes siūlome, kad tas mokestis jiems turėtų būti identiškas kaip odontologams ir gydytojams. Tiesiog jie trumpesnę laiką, kol reziduoja, gautų tą darbo užmokestį.

PIRMININKĖ. Klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, iš tikrųjų trūksta žinių šitoje srityje, todėl norėčiau sužinoti, ar Lietuvoje platus rezidentūros bazių tinklas, ar tai kažkiek siejama su Vyriausybės regionų politika? Ačiū jums.

G. SURPLYS. Įstatymas, kurį mes teikiame, pataisymai niekaip nenumato nei skaičiaus, nei jo plėtros. Šiuo metu Lietuvoje turime situaciją, kad rezidentų kiekvienais metais yra apie 12–13. Tiesiog yra viena bazė – Sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos akademija. Tačiau mes neužkardome galimybės, jeigu atsirastų poreikis, akredituotos įstaigos, privačios veterinarijos įstaigos irgi galėtų tai daryti. Šiuo metu teikiamas įstatymas tiesiog nustato, kad tai galima būtų... kad Vyriausybė jau vėliau nustato, kurios įstaigos atitinka reikalavimus, kad būtų galima finansuoti tą darbo užmokestį.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, pastaruoju metu labai trūksta veterinarijos darbuotojų kaime. Konkrečiai čia prieš metus kalbėjo Radviliškio žemdirbiai, kad 17 metų Radviliškis nematė nė vieno, baigusio Veterinarijos akademiją, kad dirbtų specialistas. Dabar yra mada – šunys ir katės plinta, ir jie visi baigę pasidarė šuniukų ir kačių gydytojais. Aš siūlau tokį... Jūsų labai geras pasiūlymas, tačiau padarykite taip: kurie nori gauti pinigų už rezidentūrą, turi atlikti kaimiškuose rajonuose... ir užsiimti tuo metu gydymu ne kačiukų, o gyvulių, tada įskaityti rezidentūrą.

G. SURPLYS. Dėkoju už pasiūlymą. Iš tiesų įdomus pasiūlymas, jeigu šitas mūsų įstatymo projektas keliaus į komitetus, manau, būtų galima komitetuose tą pasiūlymą ir pateikti, ir apsvarstyti.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Dabar kol kas pailsėkite iki kito klausimo.

Motyvai dėl visų įstatymų. Nėra norinčių kalbėti. Gal galime tada bendru sutarimu pritarti?

Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate projektams Nr. XIII P-2572, Nr. XIII P-2573, Nr. XIII P-2574, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 79 Seimo nariai: už – 77, prieš nėra, susilaikė 2. Po pateikimo projektams pritarta.

Dėl projekto Nr. XIII P-2572 kaip pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 22 dieną.

Dėl projekto Nr. XIIIIP-2573 kaip pagrindinis – Švietimo ir mokslo komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Svarstymas irgi lapkričio 22 dieną.

Ir dėl projekto Nr. XIIIIP-2574 kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 22 dieną.

16.30 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2395 (pateikimas)

Gerbiamojo ministro paprašysiu pateikti dar vieną įstatymo projektą, tai yra Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

G. SURPLYŠ. Dėkoju, ponija pirmininke. Šio įstatymo projekto rengimo priežastys yra tokios. Nacionalinė žemės tarnyba nuo šių metų sausio 1 dienos išduoda sutikimus įsigyti žemės ūkio paskirties žemės, tačiau neturi suteiktų įgaliojimų patikrinti jau sudarytų žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorių. Nesant už žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorių priežiūrą atsakingos institucijos, visuomenėje spekuliuojama informacija dėl galimai neskaidriai, pažeidžiant teisės normas sudarytų žemės perleidimo sandorių. Šiuo metu galioja toks kontrolės mechanizmas. Iki sandorio sudarymo žemės įgijėjas pildo pirkėjo deklaraciją ir patvirtina, kad po įsigijimo jo ir su juo susijusių asmenų bendras žemės plotas neviršys 500 hektarų ribos, išskyrus galimą išimtį dėl gyvulininkystės plėtojimo, ir tą deklaraciją pateikia notarui. Tada, kaip jau minėjau, nuo 2018 m. sausio 1 d. atsirado nauja nuostata, kad Nacionalinė žemės tarnyba išduoda sutikimą įsigyti žemės, taip pat išduoda sutikimą įsigyti daugiau nei 10 hektarų turintį juridinį asmenį arba jo akcijas, patikrinusi įgijėjų nuosavybės teise valdomą žemės plotą. Tačiau Nacionalinė žemės tarnyba pati negali imtis veiksmų pradėti tyrimo, jeigu atsiranda informacijos, duomenų ar faktų dėl žemės įgijimo teisėtumo, ir kreiptis į teismą dėl žemės paėmimo valstybės nuosavybės. Prokuroras pagal įstatymą gali teikti ieškinį teismui dėl didesnio nei 500 hektarų žemės ploto paėmimo ir perdavimo valstybės nuosavybės.

Taigi šiuo metu galioja toks kontrolės mechanizmas. Tačiau manome, kad šių priemonių nepakanka, nes statistika yra tokia, kad Nacionalinė žemės tarnyba per pirmąjį minėtų nuostatų taikymo pusmetį gavo 9 tūkst. prašymų išduoti sutikimus įsigyti žemės ir 23 atvejais atsisakė išduoti tuos leidimus dėl 500 hektarų ploto viršijimo. Taigi tokie skaičiai rodo, kad galimi atvejai, kai užpildžiusio deklaraciją asmens turimas žemės plotas yra viršijęs 500 hektarų ribą dėl, pavyzdžiui, blogo teisės aktų interpretavimo, klaidos arba piktnaudžiavimo.

Kaip žinote, Žemės ūkio ministerija yra kreipusis į prokuratūrą dėl viešojo intereso gynimo, tačiau teisme iki šiol nėra bylų dėl žemės perdavimo valstybei. Taigi šiuo teikiamu projektu siekiame stiprinti žemės ūkio paskirties žemės perleidimo kontrolę. Taip pat siekiame užtikrinti įgyvendinimo ir kontrolės mechanizmą dėl galiojančio Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo nuostatos dėl išimtinės galimybės viršyti 500 hektarų žemės ribą gyvulininkystei plėtoti.

Ką mes siūlome šiuo projektu? Suteikti Nacionalinei žemės tarnybai teisę tikrinti jau sudarytus žemės ūkio paskirties žemės perleidimo sandorius ir jų teisėtumą. Jeigu kiltų įtarimas, būtų gauta informacijos, duomenų ar faktų, kad asmuo, įsigydamas žemės, juridinį asmenį ar jo akciją, pažeidė įstatymo nuostatas dėl 500 hektarų, įskaitant ir kai žemės buvo perkama gyvulininkystei plėtoti, NŽT įgyja teisę atlikti patikrinimą. Tada atlikdama patikrinimą NŽT įgyja teisę reikalauti iš notarų, Registrų centro, Centrinio vertybinių popierių depozitoriumo, Valstybinės mokesčių inspekcijos, kitų juridinių ir fizinių asmenų pateikti dokumentus ir informacijos. Ir galiausiai gindama viešąjį interesą NŽT galės pareikšti ieškinį teismui dėl žemės ūkio paskirties žemės, įsigytos pažeidžiant įstatymą, arba neatitinkant sąlygų dėl žemės, įgytos gyvulininkystei, perdavimo valstybės nuosavybės, kitaip tariant, išpirkimo.

Ir paskutinis sakinytis. Siūloma nustatyti, kad prokuroras pats imtųsi viešojo intereso gynimo, jeigu būtų duomenų, kad pažeidime būta nusikalstamos veiklos požymių. Toks projektas, prašytume priimti svarstyti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (*LSF*). Laba diena, ministre. Aš nesu teisininkas, bet žinau, kad teisės aktai ir bet kokie apribojimai turi turėti proporcingumo logiką. Jūs ką tik praleidote penkias minutes, vardinamas, kiek NŽT turėtų padaryti veiksmų, įgyvendindama, mano nuomone, visiškai nelogišką ribojimą – 500 hektarų apribojimą. Vien ką pasakėte, kad per šiuos metus yra pateikta 9 tūkst. prašymų Nacionalinei žemės tarnybai leisti įsigyti žemės ir tik 23 buvo atmesti. Nacionalinėje žemės tarnyboje šiandien dirba 960 darbuotojų. Štai yra geras pavyzdys, kaip kuriasi biurokratija, – išleidus iš tikrųjų nereikalingą įstatymo ribojimą 500 hektarų, staiga susikuria milžiniškas aparatas, kad jis jį įgyvendintų.

Mano klausimas, ar tai yra iš esmės logiška riboti 500 hektarų, nes jūs inicijuojate pakeitimus, kad būtų užtikrinta kontrolė, o kontrolė kainuos tiems patiems mokesčių mokėtojams? O antrasis klausimas yra dėl Nacionalinės žemės tarnybos kreipimosi dėl viešojo intereso gynimo ir kad žemė būtų gražinta atgal valstybei, tai yra būtų išpirkta valstybės, nors iš esmės žemės politika yra tokia, kad žemė turėtų būti perduodama privačiai nuosavybei. Gal būtų logiškiau gražinti ją privatiems ir skelbti aukcioną? Laukiu komentarų į abu klausimus.

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą. Jis gana platus, aš tik pasakysiu, kad tas 500 hektarų apribojimas galioja jau seniai. Jisai fiziniams asmenims galioja jau labai seniai, tai viena. Juridiniams asmenims iki 2006 metų buvo galima įsigyti, turėti iki 2 tūkst. hektarų žemės. Nuo 2006 metų tas apribojimas įvestas ir jie negali to turėti, tai yra tie patys 500 hektarų.

Dabar dėl kontrolės, taip, tai yra biurokratinis mechanizmas. Biudžetui tai papildomai nieko nekainuos, kadangi tie patys 900 jūsų minėtų NŽT darbuotojų lygiai taip pat dirbo su žemės restitucija, lygiai taip pat dirba su valstybinės žemės perdavimu ir taip toliau. Jiems tai bus tiesiog papildoma funkcija, papildomas darbas. Tai gal tiek būtų atsakymo.

PIRMININKĖ. Klausia V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas ministre, galbūt šis jūsų pristatytas klausimas ir atrodo jums aktualus, bet ar jūsų nejaudina, mane tai labai jaudina, kiti klausimai? Lietuva pagal žemės ūkio produktų gamybą, pagal pajamas iš vieno hektaro priešpaskutinėje vietoje Europos Sąjungoje. Melioracijos įrangų (...) Lietuvoje milijardinės, jo vertė blogėja kasmet, finansavimo beveik nėra, sprendimų nėra. Tai yra tragiškas dalykas, aš nekalbu apie pieno gamybos mažėjimą, kitų produktų gamybos mažėjimą. Kada jūs ateisite su pasiūlymais, su idėjomis šioje srityje?

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą. Iš tiesų mes planuojame atnešti Melioracijos įstatymą į Seimą per pavasario sesiją. Šiuo metu esame paruošę du modelius, dėl kurių diskutuojame su visuomene. Štai ir Žemės ūkio rūmai organizavo konferenciją, ir su Kaimo reikalų komitetu palaikome tikrai glaudžius ryšius. Suderinę, paruošę tą vienintelį modelį, per pavasario sesiją ketiname atnešti Melioracijos įstatymo pakeitimus.

PIRMININKĖ. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų labai sveikintinas įstatymo projektas, nes jau anksčiau teko girdėti iš NŽT dirbančių darbuotojų, kad jiems tarsi vietomis surištos rankos būdavo, negalėdavo patikrinti to, ką jie turėtų patikrinti. Bet, jūsų nuomone, ar šiuo metu pakaks šių įrankių NŽT, kad tikrai viską galėtų patikrinti, – tiek UAB'us, tiek fizinius asmenis, tiek visus kitus, užsienyje esančias bendroves, kurios perka žemę pas mus? Kaip jūs galvojate, gal dar kažką reikėtų padaryti?

G. SURPLYS. Dėkoju už klausimą, jisai nelengvas, nes iš tikrųjų darbo tikrinant visus susietumus yra sočiai. Bet mes ambicijas mėgstame, bandysime susitvarkyti.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis ministre, o kaip bus tais atvejais, kai žmonės legaliai dar tuo metu, kai buvo galima įsigyti daugiau nei 500 hektarų, yra įsigiję, kokios bus taikomos priemonės? Ačiū už atsakymą.

G. SURPLYS. Kaip jau sakiau, tyrimas yra tikrai sudėtingas, nes, viena vertus, reikia visą susietumą tikrinti, kita vertus, lygiai taip pat reikia tikrinti, kada, koku metu įsigytas koks žemės sklypas. Tie sklypai, kurie bus įsigyti pagal tuo metu galiojančius įstatymus, liks nuosavybė. Įstatymas atgal negalioja.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Kai kurie.

PIRMININKĖ. Paskutinis klausia V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, su Teisės departamento išvadomis, aš neabejoju, jūs esate susipažinęs. Ar nėra jums įtarimų, kad kai kurios siūlomos teisėkūros normos gali prieštarauti civilinės teisės normoms?

G. SURPLYŠ. Ačiū už klausimą. Atleiskite, bet aš į jį atsakyti negalėsiu. Mano žiniomis, mes negavome prieštaravimų. Atkreipiu dėmesį, kad šis įstatymo projektas ateina iš Vyriausybės, taigi tikrai Vyriausybės teisininkus perėjo. Tai tiek.

PIRMININKĖ. Dėkoju, ministre. Atsakėte į visus klausimus. Dabar po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. Ačiū, galite pailsėti.

G. SURPLYŠ. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. S. Gentvilas – prieš.

S. GENTVILAS (*LSF*). Gerbiami kolegos, aš principingai pritariu dalykui, kai yra išleidžiamas koks nors apribojantis teisės aktas, tai turi būti ir jo kontrolės mechanizmas užtikrintas, bet aš kvestionuoju patį ribojimą 500 hektarų. Mes iš ministro lūpų ką tik išgirdome, kai gerbiamajam V. Ažuolui atsakė, ar įmanoma bus kontroliuoti UAB'us, užsienyje įregistruotus. O ką jau kalbėti apie akcijų biržoje registruotas bendroves, kurios perka vieną ar kitą sklypą, vieną ar kitą bendrovę kartu su fabrikais, ir čia net iškyla rizika, kurios neįmanoma įvertinti, ją reikės kontroliuoti. Lietuvos investicinės sąlygos bus pažeidžiamos po tokių kontrolės mechanizmų įdiegimo. Kalbant su Investuotojų forumu ar akcijų biržose prekiaujanų bendrovių atstovais yra labai didelis klausimas, kaip čia bus įgyvendinta, kai iš tikrųjų bus pradėta kontroliuoti ši situacija.

O kalbėjimas apie tai, kad čia bus tikrinamos tik po 500 hektarų ribojimo atsiradimo bendrovės, truputį sako ir tai, kad kai kam buvo leista labai daug įsigyti, kai kas inicijavo referendumus dėl žemės įsigijimo apribojimų, taip sumažino sau konkurentų skaičių, ir dabar konkurentus mes kontroliuosime, o tie, kurie turi, didieji latifundininkai turi labai didelius žemės sklypus, turės konkurencinį pranašumą.

Aš kvestionuoju visą šį įstatymą ir visą ribojimą, o ką jau kalbėti apie kontrolės mechanizmą, už kurį mokės visi mokesčių mokėtojai. Gerbiamas ministre, jei jūs šviežiai pasižiūrėtumėte į šią situaciją, man atrodo, imtumėtės paties pagrindo, ar tikrai reikia to ribojimo. O kontrolę, aišku, kiekvieno teisės akto reikėtų užtikrinti.

PIRMININKĖ. A. Kubilius – už.

A. KUBILIUS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš iš dalies noriu pasakyti už, nes, mano manymu, gerai, kad pagaliau mūsų pastangomis ir Žemės ūkio ministerija yra priversta reaguoti į tai, kad Lietuvos žemės ūkyje yra susiklosčiusi tokia padėtis, kad jokie apribojimai iki šiol neveikia, nei iki 2014 metų, nei po 2014 metų. Atsiranda tam tikras teisinis mechanizmas.

Bet aš raginčiau ministeriją ir Vyriausybę žiūrėti dar toliau ir giliau. Verta atkreipti dėmesį į tai, kokias rekomendacijas pateikė Europos Parlamentas, kuris labai didelį susirūpinimą išreiškia pastaruoju metu dėl milžiniškos žemės koncentracijos daugelyje Europos valstybių, tarp jų ir Lietuvoje, lygina padėtį Europos Sąjungos šalyse su tokiomis žinomomis oligarchinėmis valstybėmis kaip Lotynų Amerika ar Filipinai ir siūlo labai konkrečias ekonomines priemones, tarp jų, pavyzdžiui, ir mokestines, apmokestinti tokiu atveju tą žemės nuosavybę, kuri viršija 500 hektarų, kad tiesiog normaliai rinkos sąlygomis savininkai suprastų, kad jiems toliau naudotis tokia pertekline žeme, nepaisant visų priimtų įstatymų, kuo toliau, tuo labiau darysis nuostolinga. Aš siūlau šiai temai skirti kur kas didesnę dėmesį, neapsiriboti vien tuo, ką pasiūlė ministerija, tokiu gana sudėtingu juridiniu mechanizmu, bet žiūrėti kur kas giliau ir nagrinėti būtent toje priimamų europinių sprendimų šviesoje.

PIRMININKĖ. Kadangi nuomonės skirtingos, balsuojame.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 56, prieš – 2, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta.

Pagrindinis komitetas – Kaimo reikalų komitetas. Numatomas svarstymas lapkričio 22 dieną. Repliką po balsavimo – V. Gailius.

V. GAILIUS (*LSF*). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Norėčiau frakcijos vardu paprašyti, kad papildomu komitetu būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kadangi, kaip ir minėjau, Teisės de-

partamento išvadose kalbama apie galimai atsirasiantį naują institutą, kad valstybė taps paimamo žemės sklypo bendrasavininke. Tai yra civilinės teisės dalis, todėl nėra taip paprasta, siūlyčiau, kad kaip papildomas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

PIRMININKĖ. Ar galime pritarti, kad kaip papildomas būtų Teisės ir teisėtvarkos komitetas? Pritarta.

Repliką po balsavimo – J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš matau, kad su šiuo projektu mes dar giliau klimpstame į tą nesąmonę, kuri yra padaryta, suteikus žemės įsigijimo privilegiją gyvulių augintojams. Dabar numatome, kad valstybė turės nupirkti tą žemę, jeigu staiga gyvulių sumažėja, ir ne bet kaip, ne komercinė to laikotarpio kaina, o jeigu ką, net didesne kaina, kuri tuo metu yra rinkoje, jeigu įsigijęs ūkininkas už ją tuo metu brangiau mokėjo. O už kiek beparduos valstybė? Aišku, kad parduos už to meto komercinę. Mes čia tikrai įlendame į visokias nesąmones, užuot pasakę, kad, jeigu ten per daug pasidarė tos žemės, tegul tas ūkininkas parduoda, kaip jis nori. Ko čia kištis valstybei – pirkti ir paskui nuostolingai parduoti?

PIRMININKĖ. Sutariame šiuo klausimu.

16.48 val.

Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-149(3) (svarstymas)

Grįžtame prie rytinės darbotvarkės. Kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-149(3). Svarstymo stadija. Pirmiausia kviečiu K. Smirnovą, Švietimo ir mokslo komitetas ir Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Tik išvadą ir imsime po vieną įstatymą.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Jaunimo ir sporto reikalų komisija buvo kaip papildoma. Sprendimas – iš esmės pritarti ir pagrindiniam komitetui atsižvelgti į gautus pasiūlymus. Sprendimas priimtas bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Dėkoju.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Pagrindinio Švietimo ir mokslo komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Sporto įstatymo projektui ir teikti jį Seimui svarstyti. Balsavimo rezultatai: bendru sutarimu už.

PIRMININKĖ. Dėkui. Toli nedinkite, paskui turėsite grįžti, kai visi komitetai pasakys savo išvadas. A. Palionis, Biudžeto ir finansų komitetas. Ar yra kas iš Biudžeto ir finansų komiteto? Pirmininkas. Prašau. S. Jakeliūnas. Biudžeto ir finansų komiteto išvada.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Dėkui. Biudžeto ir finansų komiteto sprendimas – buvo pritarta bendru sutarimu projekto siūlymui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Nematau A. Širinskienės. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas svarstė šį projektą dar 2018 m. gegužės 30 d. Sprendimas yra toks: pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir pasiūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti pagal pastabas ir pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė. Komitetas yra pateikęs pagrindiniam komitetui du pasiūlymus.

Balsavimo rezultatas tokiu atveju buvo toks: visų 8 dalyvavusių balsai už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Kviečiu Z. Streikų.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Komitetas svarstė šį projektą gegužės 16 dieną ir komiteto tokia išvada: siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, Seimo nario J. Oleko pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė, ir Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pasiūlymus, jų buvo du.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Kas pristatys išvadą? G. Skaistės nematau. R. Dagys galbūt?

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Komitetas iš esmės pritarė iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir siūlo pagrindiniam komitetui jį tobulinti atsižvelgiant į Teisės departamento pastabas ir Seimo narių pasiūlymus, kuriems komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusija. Kviečiu J. Oleką. J. Olekas diskusijoje dalyvauja? Gerbiamas Jovaiša, netrukdykite J. Olekui ateiti į tribūną. Į tribūną. Diskusija. Frakcijos vardu net septynias minutes galite kalbėti.

J. OLEKAS (LSDPF). Pirmininke, jeigu reikia, galiu tiek ir pakalbėti, bet aš manau, kad mes turime labai konkrečius pasiūlymus, pataisas, tai galbūt pataisų svarstymo metu galėsime apsispręsti. O iš principo, aš manau, šitą įstatymą priimti reikia. Tokia yra ir mūsų frakcijos nuomonė, tačiau kai kurios pataisos dar galėtų būti priimtose ir svarstymo, taip pat ir priėmimo metu. Pavyzdžiui, apibrėžiant ne tik savivaldybių, valstybines institucijas, bet ir nevyriausybinės organizacijos, nes tokia kaip Olimpini komisijos, nevyriausybinių veikėjų taip pat čia vaidina svarbų vaidmenį. Jeigu mes apibrėžiame net žiūrovus, kas yra žiūrovai, man atrodo, kad turėtų būti apibrėžtos ir tos... Bet tas mintis išsakydama pataisų svarstymo metu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar kviečiu K. Smirnovą į tribūną. Gal tikrai iš karto pasakysiu, kad Kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymas. Tai 1 straipsnio bus nauja redakcija ir pavadinimas – „Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymas“ ir toliau yra 1 straipsnis I skyriuje, o iš viso I skyriuje ir 1 straipsnyje bus, sakykim, 26 tokie trumpi straipsniukai.

Gerbiamas kolega, gal mes tada... Aš iš karto skaitysiu Seimo nario siūlymą, o jūs pakomentuosite, kokį sprendimą priėmė komitetas. Tinka?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Gerai.

PIRMININKĖ. Tai dėl naujojo 1 straipsnio, kurio pavadinimas „Įstatymo paskirtis ir taikymas“, Seimo narys J. Olekas. Prašom pateikti.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Kaip aš sakiau kalbėdamas iš tribūnos, dėkoju už tuos pasiūlymus, kuriuos teikiau ir kuriuos iš dalies priėmė pagrindinis komitetas, o tu, kuriems nepritarta, kad nereikėtų kiekvieną kartą pristatyti, aš tiesiog atsisakau.

PIRMININKĖ. Atsiimate?

J. OLEKAS (LSDPF). Atsiimu. Atsiprašau.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Pritarta iš dalies. Ar sutinka Jaunimo ir sporto reikalų komisija?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip, sutinka.

PIRMININKĖ. Toliau. 2 straipsnis. Seimo narys D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū. Taip atsitiko, kad šitą straipsnį ir dar 18 kitų, kuriuos aš buvau pateikęs, teikiau tuo pačiu metu, kai ir kiti kolegos teikė. Mes juos svarstėme ir visi klausimai yra išspręsti. Atsakymai duoti ir su visais sutinku, ką gerbiamasis K. Smirnovas dabar pateiks. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiamas Smirnovai, komitetas pritarė iš dalies. Kaip aš suprantu, D. Kepenis sutinka su tuo.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip, D. Kepenis neprieštarauja. Komitetas pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Gerai. Dabar J. Oleko – papildyti 2 straipsnį 15 dalimi. Jūs atsiėmėte, šito irgi nebereikia svarstyti.

D. Kepenio dėl 2 straipsnio 13 dalies irgi nebereikia svarstyti. Toliau Seimo nario D. Kepenio siūlymas dėl 2 straipsnio 15 dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Irgi nereikia.

PIRMININKĖ. Nereikia svarstyti. Dėkui. Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Pakeisti įstatymo projekto 2 straipsnį nauja redakcija. Tokia ilga. Komitetas pritarė iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas pritarė iš dalies. Tenai dėl sąvokų pakeitimo, yra patikslinta pagal Valstybinės lietuvių kalbos komisijos sąvokas. Švietimo ir mokslo komitete pritarė rugsėjo 26 dieną.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolega Seimo narys K. Smirnovas iš esmės parašo naują redakciją, paderinę su D. Kepeniu ir J. Oleku. Ir komitetas pritarė iš dalies iš esmės jūsų suredaguotam 2 straipsnio tekstui, taip?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dar atkreipčiau dėmesį. 2 straipsnio 10, 11 punktai yra pakoreguoti jau pagal komiteto redakciją.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Tikrai taip.

PIRMININKĖ. Gerai, ačiū. Galime pritarti? Pritarta.

Važiuojam. 3 straipsnis. Nėra siūlymų. 4 straipsnis. Faktiškai J. Oleko pritarta iš dalies. Sutinkate? D. Kepenis siūlymą teikė.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Atsiima jis.

PIRMININKĖ. Jis atsiima. Dabar Jaunimo ir sporto komisija. Pritarta iš dalies. Sutinkate. Toliau – 5 straipsnis. Irgi D. Kepenio siūlymas, bet jūs atsiėmėte visus savo siūlymus. Toliau dėl 6 straipsnio yra D. Kepenio net du siūlymai, bet jis juos atsiėmė, atsiprašau, net trys siūlymai, keturi. Visiems nepritarta, bet kolega atsiėmė, tai mes jų ir nesvarstome. Toliau yra Jaunimo ir sporto reikalų komisijos siūlymas dėl 6 straipsnio. Komitetas...

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Pritarė iš dalies.

PIRMININKĖ. Pritarė iš dalies, taip?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Jaunimo ir sporto reikalų komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Taip, iš dalies pritarta komitete.

7 straipsnis. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto siūlymas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Nepritarta.

PIRMININKĖ. Komitetas nepritarė. Ar sutinka ponas Z. Streikus su tokia išvada? Ar reikalaujate balsuoti? (*Balsai salėje „Sutinkam!“*)

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Sutinka.

PIRMININKĖ. Konkrečiai dėl 7 straipsnio. Sutinkate, kad komitetas nepritarė jums? (*Balsai salėje*) Kaip? Kalbėkite per mikrofoną, aš negirdžiu.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Sutinkame, argumentai pakankami.

PIRMININKĖ. Dėkui. Sutinkate, vadinasi, iš esmės atsiimate. Toliau Jaunimo ir sporto reikalų komisija pakeičia 7 straipsnį ir šiek tiek kitaip išdėsto. Komitetas pritarė iš dalies, viskas gerai.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Visi sutinka. 8 straipsnis. Seimo narys J. Olekas. Pritarta iš dalies. Sutinkate? Dėkui. Ir dar vienas jūsų siūlymas dėl 1 dalies 4 punkto, bet komitetas nepritaria. Atsiimate? J. Olekas atsiima, mes šiuo klausimu toliau nediskutuosime.

Toliau Jaunimo ir sporto reikalų komisija redagavo savaip, bet komitetas tam pritarė iš dalies. Sutinkate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Toliau 9 straipsnis. J. Oleko siūlymas dėl 9 straipsnio. Jūs atsiimate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Kolega sakė, kad atsiima visus, ir sutinkame.

PIRMININKĖ. Atsiima. J. Olekas ir kitą atsiima. 9 straipsnį mes jau apsvaistėme.

Dėl 10 straipsnio J. Oleko siūlymas, kurį jis irgi atsiėmė. Ir prieiname prie III skyriaus 11 straipsnio. Seimo narys J. Olekas teikė siūlymą, kurį dabar atsiėmė. Ir dar vienas siūlymas dėl 11 straipsnio 2 dalies, komitetas pritarė iš dalies, ir Juozas sutinka su tuo. Toliau Seimo narys kolega K. Smirnovas pats yra tribūnoje: III skyrius suredaguotas didžiosiomis raidėmis, III skyriaus pavadinimas ir 11 straipsnis išdėstytas...

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas pritarė.

PIRMININKĖ. ...taip, kaip yra suredaguota pono K. Smirnovo, ir komitetas tam pritarė, ir mes tam pritariame.

Toliau IV skyrius ir 12 straipsnis. Mūsų kolegų J. Oleko, kuris atsiima siūlymą, ir D. Kepenio, kuris atsiima siūlymą. Ir dar vienas D. Kepenio siūlymas papildyti 12 straipsnio 3, 4 ir 5 dalis. Pritarta iš dalies. Ar sutinkate? Sutinkate. Ir dar D. Kepenis siūlo 12 straipsnį papildyti nauja 8 dalimi. Komitetas nepritarė, bet jūs pats sakėte, kad jūs atsiėmėte savo tokius siūlymus, kuriems komitetas nepritarė.

V skyrius. Dėl 13 straipsnio nėra siūlymų, dėl 14 straipsnio nėra, dėl 15 straipsnio nėra.

VI skyrius. Dėl 16 straipsnio yra Seimo narių E. Gentvilo, G. Vaičekausko, J. Liesio, J. Varkalio, R. Juškos, A. Armonaitės, S. Gentvilo ir V. Gailiaus pasiūlymas. Kuris pateikiate? S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Atsiprašau, nelabai sekiau, čia turbūt dėl procentų, skiriamų sportui. Mes norėtume numatyti progresiją, kad kiekvienais metais iš surenkamo akcizo skiriamas finan-

savimas proporcingai didėtų sportui ir kultūros renginiams. Jeigu tokiame pagrindiniame įstatyme atsirastų, mes manytume, kad būtų nuosekli pozicija iš esmės didinti prevencines priemones.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komiteto nuomonė nepritarti. Pakomentuokite kodėl.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas nepritaria, nes tai yra pereinamas laikotarpis, kiekvienais metais yra pakeliama: 2019 metais yra 2 %, 2020 metais – 2,5 % ir 2021 metais pasiekama 3 %, ką ir siūlo Seimo nariai. Būtų neproporcinga iš karto pakelti didelė suma, ir Vyriausybė tam nepritaria.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis Simonai, jūs reikalaujate balsuoti? Ar atsiimate? Atsiima. S. Gentvilas visų savo kolegų, kurie pateikė šį projektą, atsiima siūlymą. Mes toliau nesvarstome.

Biudžeto ir finansų komitetas pateikė siūlymą, kuriam buvo pritarta iš dalies. Ar sutinkate? Sutinkate. Jaunimo ir sporto reikalų komisija taip pat pateikė siūlymą, ir pritarta iš dalies. Sutinkate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Sutinkame.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar 17 straipsnis.

D. Kepenis 17 straipsnio 1 dalį keičia. Pritarta iš dalies. Ar sutinkate? Sutinkate.

17 straipsnio 4 dalį D. Kepenis siūlo keisti. Ar jūs atsiimate šį siūlymą, nes komitetas nepritare? Atsiimate? Dėkoju.

Toliau – 17 straipsnio 6 dalį. Komitetas pritarė iš dalies. Ar galite D. Kepeniui netrukdyti, gerbiamas kolega? Ar jūs sutinkate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). D. Kepenis sutinka su visais komiteto pasiūlymais, iš karto pasakė.

PIRMININKĖ. Gerai, D. Kepenis sutinka su komiteto redakcija. Dėkui. Dar D. Kepenio siūlymas keisti 17 straipsnio 7 dalį. Atsiima. Ir keisti 17 straipsnio 8 dalį. Irgi atsiima.

Biudžeto ir finansų komitetas teikia savo ilgą siūlymą. Komitetas pritarė iš dalies. Sutinkate. Jaunimo ir sporto komisija siūlo 17 straipsnio redakciją. Komitetas pritarė iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Teisingai sakau. Seimo narys K. Smirnovas – pakeisti įstatymo projekto 17 straipsnį ir parašo visiškai kitą redakciją. Komitetas jam pritarė iš dalies. Galime tam pritarti? Pritarta.

18 straipsnis. Jaunimo ir sporto reikalų komisija irgi redaguoja 18 straipsnį. Pritarta iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Seimo narys J. Olekas 19 straipsnio 1 dalies 2 punktą siūlo redaguoti. Bet jūs atsiimate, kaip suprantu, šį siūlymą, nes komitetas tam nepritare. J. Olekas siūlo keisti 19 straipsnio 1 dalies 11 punktą. Pritarta iš dalies. Jūs su tuo sutinkate.

Jaunimo ir sporto reikalų komisija atnaujina 19 straipsnio redakciją. Komitetas pritarė iš dalies. Sutinkate su tuo?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. 20 straipsnis. Taip pat Jaunimo ir sporto reikalų komisija redaguoja ir komitetas pritaria iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. 21 straipsnis. Seimo narys J. Olekas atsiima, o Jaunimo ir sporto reikalų komisija siūlo redakciją, kuriai komitetas pritarė iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Taip, ir mes pritariame.

Didysis VII skyrius. Pavadinimo pakeitimas, kurį siūlo Jaunimo ir sporto reikalų komisija. Komitetas tam pritarė.

22 straipsnis. Pasiūlymų nėra.

23 straipsnis. Seimo narys J. Sabatauskas turi siūlymą. Nematau J. Sabatausko. Komitetas nepritare.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Nepritare.

PIRMININKĖ. Nežinau, ar?.. (*Balsas salėje*) Gal mes bendru sutarimu irgi jau suredaguotam tekstui nepritarkime taip, kaip komitetas ir siūlo? Galime taip pritarti? Gerai. Jaunimo ir sporto reikalų komisija redaguoja 22 straipsnį. Komitetas pritarė iš dalies. Ar galime ir mes tam pritarti? Pritarta.

24 straipsnis. Seimo narys J. Olekas atsiima. Pakeisti įstatymo projekto 23 straipsnį ir naujai redaguoti – Jaunimo ir sporto reikalų komisija redaguoja. Komitetas pritarė iš dalies. Galime pritarti?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Pritarta.

25 straipsnis. Seimo narys R. Žemaitaitis. Ar atsiimate savo siūlymą, nes komitetas nepritarė? R. Žemaitaitis atsiima.

Seimo narys J. Sabatauskas irgi siūlo...

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Nepritare.

PIRMININKĖ. ...keisti 25 straipsnio 1 dalies 3 punktą, bet komitetas tam nepritarė. (*Balsai sąlyje*) Tai jau irgi nereikia. Jaunimo ir sporto reikalų komisija keičia 24 straipsnį. Komitetas pritarė iš dalies.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komisija sutinka.

PIRMININKĖ. Seimo narys K. Smirnovas turi siūlymą dėl 26 straipsnio. Komitetas tam pritarė.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Dėmesio! Čia gal daugiau Dokumentų skyriui. 2 straipsnis – įstatymo įsigaliojimas ir taikymas. Seimo narys K. Smirnovas teikė siūlymą. Komitetas ir vienam, ir kitam siūlymui pritarė, taip?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Toliau dar vienas siūlymas irgi K. Smirnovas – pakeisti Lietuvos Respublikos kūno kultūros ir sporto įstatymo pakeitimo įstatymo Nr. XIII-149(3) 2 straipsnio 6 ir 12 dalis ir išdėstyti atitinkamai. Komitetas tam pritarė.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Toliau 3 straipsnis – pasiūlymai Vyriausybei ir kitoms valstybės ir savivaldybių institucijoms. Teikia Seimo narys K. Smirnovas. Komiteto pritarė iš dalies. Jūs pritariate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Jaunimo ir sporto reikalų komisija teikia siūlymą, pritarė iš dalies. Sutinkate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKĖ. Ačiū, kolega. Dėl viso po svarstymo. Motyvai dėl viso. A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Aš labai trumpai. Tą įstatymą, kuris pasiekė Seimą, buvo tikslas galbūt gražinti, bet po ilgo, įtempto švietimo ir mokslo komiteto, Sporto reikalų komisijos ir visų kitų kolegų darbo galų gale pavyko sukurti gana kokybišką produktą, kuris atstovautų ir profesionaliajam sportui, ir fiziniam aktyvumui, rasti tą balansą. Manau, kad bus užtikrintas efektyvus valstybės šiam tikslui, kilniam tikslui, skirtų lėšų panaudojimas. Todėl siūlau balsuoti už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Niekas nenori kalbėti prieš. Gal galime bendru sutarimu... (*Balsai sąlyje*) Balsuojame? Gerai. Prašom. S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Labai ačiū. Kadangi vienas straipsnis susijęs asmeniškai su manimi, tai aš susilaikau, nebalsuosiu.

PIRMININKĖ. Jūs turite nebalsuoti?

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Nebalsuoju.

PIRMININKĖ. Supratau. V. Alekna.

V. ALEKNA (LSF). Aš lygiai taip pat palaikau įstatymą, jo tikrai reikia, bet balsuoti negaliu.

PIRMININKĖ. Olimpinis čempionas irgi nebalsuos. Gerai. O mes balsuojame, laisvi nuo sporto. Taip, registruotis galite ir vienas, ir kitas, tikrai nei vienas, nei kitas nebalsuojate.

Balsavo 60 Seimo narių: už – 60, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi po svarstymo Kūno kultūros ir sporto įstatymo Nr. I-1151 pakeitimo įstatymo projektui pritarė.

17.13 val.

Seimo savaitės (2018-10-15–2018-10-19) – 2018 m. spalio 16 d. (antradienio) ir 18 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Gerbiamas Smirnovai, aš truputį jūsų atsiprašau, bet mes dabar suteiksime žodį Seimo Pirmininkui pateikti savaitės, prasidedančios spalio 15 diena, posėdžių darbotvarkės. Darbotvarkės pristatymas ir tvirtinimas. Prašau.

V. PRANCKIETIS. Gerbiami kolegos, posėdžiai vyks spalio 16 ir spalio 18 dienomis. Posėdžių darbotvarkės dalis yra tęstinė. Prezidento vyriausioji patarėja pateiks dalį teisėjų, kuriuos laikas atleisti, toliau yra kitokių įvairių, daug dėmesio antradienį turėsime skirti konsoliduotoms ataskaitoms tvirtinti. Toliau antradienį prieš pietus bus pusvalandis Ministrui Pirmininkui atsakyti į klausimus, 16 valandą kalbės ministras R. Masiulis apie žvyrkelius, toliau Prezidento rinkimų įstatymas, savivaldybių tarybų rinkimų įstatymai. 18 dieną prasideda biudžeto pateikimas, Politinių partijų įstatymas ir kiti klausimai, kuriuos patvirtino Seniūnų sueiga.

PIRMININKĖ. J. Razma nori jūsų paklausti, Pirmininke.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, ar yra vilčių, kad šios sesijos kurioje nors darbotvarkėje atsiras įstatymo projektas, kurį mes turėjome pagal protokolą apsvarstyti praėjusioje rudens sesijoje? Tai Seimo narių garantijų ir darbo sąlygų įstatymo projektas, kuris marinuojamas Teisės ir teisėtvarkos komitete. Ar duota politinė užduotis tą projektą marinuoti iki kadencijos pabaigos, ar vis dėlto Konstitucinio Teismo nutarimus mes kaip nors įvykdysime?

V. PRANCKIETIS. Atsakydamas pasakysiu taip – vilčių visada yra. Dabar J. Liesys, kaip pavaduotojas, tikiuosi, užsiims tais užsigulėjusiais įstatymų projektais (lyg ir jo tokia funkcija turėtų būti) ir, matyt, pakels į aukštesnį lygį visus tuos įstatymus.

J. RAZMA (TS-LKDF). Ar jis tikrai įveiks A. Širinskienę, jūs manote?

V. PRANCKIETIS. Čia jau jūsų kitas klausimas, dėl kurio jūs neužsiregistravote.

PIRMININKĖ. Dėkui, Pirmininke. Jūs atsakėte į klausimus. Galime patvirtinti savaitės, prasi-dedančios spalio 15 dieną, posėdžių darbotvarkę? Dėkoju.

Gerbiami kolegos, toliau posėdžiui pirmininkauja Seimo Pirmininko pavaduotojas R. Žemaitaitis.

17.16 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-150(3) (svarstymas)

PIRMININKAS (R. ŽEMAITAITIS, TTF). Mieli kolegos, kitas mūsų darbotvarkės klausimas yra lydymasis – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-150. Prašau gerbiama kolegą K. Smirnovą.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, komitetas apsvarstė, iš esmės pritarė pasiūlymui bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pasiūlymų nėra. Kolegos, gal galime bendru sutarimu pritari? Galime. Ačiū, kolegos.

17.17 val.

Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 98¹ ir 494¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-151(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo ir kodekso papildymo 98¹ ir 494¹ straipsniais įstatymo projektas Nr. XIIIIP-151. Kolega Kęstutis. Atsiprašau, pagrindinis komitetas buvo Teisės ir teisėtvarkos komitetas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Mes esame papildomas Švietimo ir mokslo komitetas. Iš esmės pritarėme: už – 5, prieš nėra, susilaikė 2.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū. Kolegos, norėčiau iš Teisės ir teisėtvarkos komiteto. Matau, pirmininke, S. Šedbaro nėra. Ar, pirmininke, galima?

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, projektą svarstėme rugsėjo 19 dieną. Teisės ir teisėtvarkos komitetas pritarė patobulintam variantui ir komiteto išvadoms. Tą padarėme bendru sutarimu, tai yra 8 balsais už.

PIRMININKAS. Ačiū. Gerbiami kolegos, kadangi pasiūlymų, pastabų nėra, galime bendru sutarimu pritari? Ačiū.

17.18 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-152(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-152. Prašau, kolega K. Smirnovas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. K. Glaveckas užsirašė, bet nėra. Galime bendru sutarimu? Ačiū, kolegos.

17.19 val.

Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-153(3) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymo Nr. IX-705 16 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Kolega Kęstutis.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas pritarė bendru sutarimu. Yra dar papildoma išvada – taip pat pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra gauta pasiūlymų. Yra K. Smirnovas pasiūlymas dėl 16 straipsnio 2 dalies 2 punkto. Komitetas pritarė iš dalies. Kolega Kęstuti, pritariate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip, pritariu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolegos, galime bendru sutarimu? Galime.

Kitas pasiūlymas yra irgi kolegos Kęstučio dėl 37 straipsnio 7 dalies. Komitetas irgi pritarė iš dalies. Kolega, neprieštaraujate, sutinkate?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip, sutinku.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu, kolegos, pritari? Ačiū. Ir dėl 37 straipsnio 9 dalies gautas irgi kolegos Kęstučio pasiūlymas. Matau, pritarta iš dalies komiteto.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Sutinku.

PIRMININKAS. Sutinkate? Ačiū. Kolegos, galime bendru sutarimu pritari? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas. (*Balsai salėje*) Dėl viso bendru sutarimu?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos.

17.20 val.

Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-154(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega Kęstuti.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas nusprendė nepritarti Krašto apsaugos sistemos organizavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir bendru sutarimu atmesti pasiūlymą.

PIRMININKAS. Kolegos, galime bendru sutarimu, nes pastabų, pasiūlymų nėra gauta? (*Balsai salėje*) Galime, ačiū. Atmestas.

17.20 val.

Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-155(2) (svarstymas)

Mokslo ir studijų įstatymo 63 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip pat nutarta bendru sutarimu nepritarti įstatymo projektui ir jį gražinti.

PIRMININKAS. Kolegos, galime atmesti bendru sutarimu?

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Atmesti...

PIRMININKAS. Ačiū.

17.20 val.

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo Nr. I-1571 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-156(3) (svarstymas)

Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Iš esmės pritarta pasiūlymams bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos, pasiūlymų, pastabų negauta, galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos, pritarta bendru sutarimu.

17.21 val.

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo Nr. VIII-375 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-157(3) (svarstymas)

Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip, komitetas svarstė. Iš esmės pritarė bendru sutarimu, už – visi.

PIRMININKAS. Kolegos, bendru sutarimu galime pritarti? Ačiū, kolegos, pritarta.

17.21 val.

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-158(3) (svarstymas)

Tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega, komiteto išvadą.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip pat komitetas apsvaustė ir priėmė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos, pritarta.

17.21 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-394 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-1973 (svarstymas)

Alkoholio kontrolės įstatymo 2, 16, 16¹, 17, 18, 22, 28, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas siūlo atmesti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Irgi pastabų, pasiūlymų negauta. Galime, kolegos, bendru sutarimu pritarti komiteto išvadai? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos.

17.22 val.

Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo Nr. IX-2160 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-1974(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Ekonominių ir kitų tarptautinių sankcijų įgyvendinimo įstatymo 12 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos, pritarta.

17.22 val.

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo Nr. XI-1470 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1975 (svarstymas)

Geros valios kompensacijos už žydų religinių bendruomenių nekilnojamąjį turtą įstatymo 3 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas siūlo atmesti bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Irgi pastabų, pasiūlymų negauta. Galime bendru sutarimu atmesti, tiksliau, pritarti komitetui? Ačiū, kolegos. Pritarta.

17.22 val.

Labdaros ir paramos įstatymo Nr. I-172 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1976 (svarstymas)

Labdaros ir paramos įstatymo 3 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Švietimo ir mokslo komitetas taip pat bendru sutarimu siūlo atmesti.

PIRMININKAS. Galime, kolegos, bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

17.22 val.

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo Nr. I-2044 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1977(2) (svarstymas)

Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Komitetas apsvarstė ir pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kolegos, galime pritarti bendru sutarimu? Pastabų ir pasiūlymų negauta. Ačiū, kolega. Pritarta.

17.22 val.

Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1978(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 15 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime, kolegos, pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

17.23 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1979(2) (svarstymas)

Valstybinių pensijų įstatymo 4 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip pat apsvarstyta ir pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Kaip papildomas komitetas buvo ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. G. Skaistė. Nematau. Iš Socialinių reikalų ir darbo komiteto A. Dumbrava. Gal galėtumėte pristatyti išvadą? Arba aš perskaitysiu tokiu atveju. Negauta pastabų ir pasiūlymų ir pritarta iniciatorių pateiktam projektui. Galime pritarti, kolegos, bendru sutarimu? Atsiprašau, pirmininke. (*Balsai salėje*) Galima? (*Balsai salėje*) Ačiū.

17.23 val.

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1980(2) (svarstymas)

Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 34 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega, išvadą.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Pritarta bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Kolegos, irgi pastabų, pasiūlymų negauta. Galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

17.24 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1981(2) (svarstymas)

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 45 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip pat pritarta bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Galime pritarti bendru sutarimu komiteto išvadai? Taip. Ir dar buvo papildomas komitetas – Užsienio reikalų komitetas. M. Puidokas. Nematau Mindaugo. Ar kas nors gali iš Užsienio reikalų komiteto, ar galiu aš perskaityti? (*Balsai salėje*) Perskaitysiu tada. Ačiū, kolegos. Irgi sutarta bendru sutarimu dėl iniciatorių pateikto projekto. Pastabų, pasiūlymų negauta. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

17.24 val.

Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymo Nr. X-1261 pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1982(2) (svarstymas)

Kūno kultūros ir sporto rėmimo fondo įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymo projektas. Prašau, kolega.

K. SMIRNOVAS (LVŽSF). Taip pat komitetas pritarė bendru sutarimu už ir teikia Seimui svarstyti.

PIRMININKAS. Bendru sutarimu galime pritarti, nes pastabų, pasiūlymų negauta? Ačiū, kolegos, ačiū, kolega.

17.25 val.

Asociacijų įstatymo Nr. IX-1969 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-728(2) (svarstymas)

Kolegos, grįžtame prie popietinės darbotvarkės, einame paeiliui ir, jeigu aš neklystu, tai yra darbotvarkės 2-3 klausimas – Asociacijų įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-728. Kolega J. Razma, Ekonomikos komitetas.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, Ekonomikos komitetas apsvarstė įstatymo projektą, kurio teikėja yra kolegė R. Miliūtė su dar septyniais kolegomis. Pats projektas labai trumpas, jisai praplečia asociacijoms galimybę savo įstatuose numatyti įvairesnį atstovavimą kolegialiuose organuose, tai yra konferencijose, suvažiavimuose. Nebūtinai nuo vieno dalyvio vienas atstovas. Sunku pasakyti, kurioms asociacijoms tai aktualu, bet gal yra tokių atvejų. O komitetas apsvarstė Teisės departamento pastabas, pritarė joms iš dalies. Gavu Vyriausybės nuomonę, ja pritariama projektui, ir bendru sutarimu galiausiai pritarė šiek tiek patobulintam projektui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra užsirašiusių dėl motyvų už. Prašom, R. Miliūtė.

R. MILIŪTĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų pakeitimas yra nedidelis, tačiau reikšmingas. Kaip gerbiamasis J. Razma paminėjo, būtų sugražintas ankstesnis reguliavimas. Prieš aštuonerius metus tie pakeitimai buvo padaryti ir taip apribota asociacijų laisvė pačioms susitarti dėl savo vidinės tvarkos. Priimdami šitą pakeitimą, mes gražintume asociacijoms laisvę pačioms įstatuose numatyti, kaip jų nariams turi būti atstovaujama. Galiu paminėti keletą asociacijų, kurioms tai būtų svarbu, tai ir Lietuvos skautai, taip pat Lietuvos jaunimo organizacijų taryba, sąrašą tikrai būtų galima plėsti. Daug nedaugžodžiaudama kviečiu palaikyti šį pakeitimą.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Kolegos, gal galime bendru sutarimu ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Gerai. Kolegos prašo balsuoti. Kas už tai, kad būtų pritarta įstatymo projektui?

Ačiū, kolegos. Už balsavo 62. Projektui pritarta.

17.28 val.

Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1388(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Vartojimo kredito įstatymo Nr. XI-1253 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1388. Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas.

S. JAKELIŪNAS (*LVŽSF*). Biudžeto ir finansų komitetas 2018 m. rugsėjo 26 d. svarstė, diskutavo, atsižvelgė į daugelio institucijų pasiūlymus, rekomendacijas ir rezultatas buvo toks – pritarti įstatymo projektui, komiteto patobulintam, atsižvelgiant į Seimo Socialinių reikalų ir darbo komiteto pasiūlymą ir Lietuvos banko nuomonę bei komiteto išvadas. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Gerbiama kolegė Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkė R. Šalaševičiūtė. Prašom.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDDF*). Socialinių reikalų ir darbo komitetas apsvaustęs projektą nepritarė Seimo narių A. Palionio ir R. Šalaševičiūtės pasiūlymams. Priėmė sprendimą iš esmės pritarti įstatymo projektui ir siūlyti pagrindiniam komitetui jį tobulinti. Už balsavo 10, prieš ir susilaikiusių nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, diskutuoti, matau, niekas nėra užsirašę. Taip pat yra gautas dviejų Seimo narių, tai yra R. Šalaševičiūtės ir A. Palionio, pasiūlymas. Komitetas jiems nepritarė. Atsiimate? Ačiū, kolega.

Yra kitas pasiūlymas dėl datos, tai yra techninio pobūdžio, nes buvo įsigaliojimas rugsėjo 1 dieną, tai būtų įsigaliojimas lapkričio 1 dieną, taikymas. Būtų galima bendru sutarimu pritariti? Ačiū.

Dėl motyvų niekas neužsirašė už, prieš. Galime bendru sutarimu pritarti įstatymo projektui? (*Balsai salėje*) Balsuojame, gerai, kolegos. Kas už tai, kad būtų pritarta įstatymo projektui?

Ačiū, kolegos. Iš viso balsavo 55 Seimo nariai. Projektui pritarta.

17.31 val.

Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1255(2) (svarstymas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymo Nr. VIII-359 10 ir 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1255(2). Kaimo reikalų komitetas. A. Salamakinas. Kolegos A. Salamakino nematau. Galiu perskaityti tau pydamas laiką. Sprendimas yra pritarti patobulintam komiteto variantui. 7 balsavo už. Galime pritarti?

Taip pat yra gauti kolegų V. Rinkevičiaus ir V. Ažuolo pasiūlymai. Komitetas nepritarė. Kolegos, prašom. Prašom, kolega, pristatyti.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, jau 20 metų Lietuvoje tokia situacija, kai pastatas priklauso vienam savininkui, o po pastatu žemė – kitam. Mes atiduodame, tai yra gražiname *à la* nuosavybę, bet, žinote, tai perkeliama ir reikia vieną kartą sustabdyti tokią nesąmonę. Įsivaizduokite kiekvienas: jūs turite namą sode, turite kokį nors pastatą, o po pastatu žemė priklauso kitam ir kitas reguliuos jums, kaip jūs turite prieiti, privažiuoti, ar galite, ar negalite, kiek turėsite mokėti už tai. Sustabdykime vieną kartą tą nesąmonę.

Tiesiog aš kolegomis iš Kaimo reikalų komiteto stebiuosi. Bandžiau jiems įrodyti. Valdininkai, žinote, mūsų žemėtvarkos sistemą ir žemės gražinimo visą tą sistemą vieną neskaidriausių turbūt Lietuvoje vykdo visą laiką. Sustabdykime ir nebeleiskime to, pritarkime mūsų pasiūlymui. Nedaug likę gal tos nuosavybės atkūrimo, bet kad vėl po pastatais kitiems savininkams, kitiems subjektams gražintume žemę. Prašau pritarti mūsų pasiūlymui.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Mūsų Statutas reikalauja, kad būtų 10 palaikančių Seimo narių. Yra, ko gero, 10 Seimo narių palaikančių, kad nebalsuotume. Taip, yra.

Kolegos, balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta kolegų V. Rinkevičiaus ir V. Ažuolo pateiktam įstatymo projektui? (*Balsai salėje*) Pasiūlymams, atsiprašau. Dėl motyvų nieko nebuvo.

Kolegos, 45 balsavo už, 3 – prieš, 6 susilaikė. Pasiūlymui pritarta.

Po svarstymo galime pritarti bendru sutarimu ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Kolegos, gal tau pydami laiką bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerai, balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta po svarstymo įstatymo projektui su priimtu pasiūlymu?

Už balsavo 47, prieš – 1, susilaikė 6. Po svarstymo įstatymo projektui pritarta.

17.35 val.

Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1279(2) (svarstymas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1279. Kaimo reikalų komiteto pranešėjas – A. Gaidžiūnas. Prašau, Aurimai.

A. GAIDŽIŪNAS (LVŽSF). Gerbiamieji Seimo nariai, Kaimo reikalų komiteto sprendimas – pritarti komiteto patobulintam Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 15, 16 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1279(2) ir komiteto išvadoms bei pasiūlymams. Balsavimo rezultatas: bendru sutarimu už.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Aplinkos apsaugos komitetas. Pirmininko nematau. Tai aš perskaitysiu. Bendru sutarimu pritarta. Taip pat yra gautas kolegos Seimo nario A. Gaidžiūno pasiūlymas. Komitetas pritarė, siūlo bendru sutarimu pritarti, nes yra techninio pobūdžio dėl įsigaliojimo datos – 2019 m. kovo 1 diena. Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, kolegos. Po svarstymo galime bendru sutarimu pritarti ar reikia balsuoti? Galime. Ačiū, kolegos.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Veterinarijos įstatymo Nr. I-2110 2 straipsnio, trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2579. Atsiprašau, ministras jau pristatė, man neišbraukta.

17.37 val.

Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo Nr. IX-1314 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2464(2), Miškų įstatymo Nr. I-671 4¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2539 (pateikimas)

Klausimas 2-9.1, teisingai. Žemės ūkio paskirties žemės įsigijimo įstatymo 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Pateikimas. K. Bacvinka. Prašau, kolega Kęstuti. Ir taip pat, kolega, pristatykite lydimąjį. Miškų įstatymą ir Žemės ūkio – abudu.

K. BACVINKA (LVŽSF). Posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, parengti įstatymo projektą paskatino rinkėjų nusiskundimai. Nusiskundimų esmė yra tokia: sakykime, žemės savininkas turi žemės sklypą, kurį sugalvojo parduoti, gauna iš NŽT pažymą, praneša pirmumo teisę turintiems įsigyti tą žemę, tie pirkėjai pareiškia norą pirkti ir po viso to pirkėjai dėl tam tikrų įvairių priežasčių metus, sakykime, atidėlioja, neperka ir tas procesas vilkinamas. Pateikus šį projektą, Teisės departamentas savo išvadose pažymėjo, kad žemės ūkio savininkas taip pat gali vilkinti šį procesą ir nesuteikti galimybių, laiko jį įsigyti.

Projektas buvo papildytas nuostata, kad ir pirkėjas neturėtų vilkinti sandorio. Todėl siūloma, kad tiek perkančiam žemės ūkio paskirties ir miško paskirties žemės sklypą, tiek parduodančiam yra numatomas trijų mėnesių pirkimo ir pardavimo laikotarpis. Jis numatytas vadovaujantis gyventojų ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos specialistų patirtimi. Kai viena ar kita pusė dėl tam tikrų paskatų delsia įvykdyti sandorį, nustačius konkretų laikotarpį, suteikiama galimybė abiem pusėms priimti sprendimus ir juos laiku įgyvendinti, įpareigojant

žemės sklypą įsigyti per konkretų laikotarpį. Taip pat reglamentuojamos perkančių ir sklypą parduodančių asmenų teisės ir pareigos, sureguliuota žemės sklypo pirkėjo ir pardavėjo interesų pusiausvyra. Todėl prašau šį projektą palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti keturi Seimo nariai. Pirmasis klausia A. Baura. Prašom, kolega.

A. BAURA (LVŽSF). Gerbiamas kolega, mano klausimėlis būtų dėl pirmojo, dėl laikinojo žemės įstatymo. Aš jį tikrai palaikau ir tikiuosi, kad tikrai dauguma Seimo narių palaikys. Šiandien irgi teko teirautis kai kurių rajonų žemėtvarkos tarnybų vadų, kaip jie vertina tamstos pateiktą projektą. Tikrai pritarimas yra. O mano klausimas būtų toks: jūs pasakėte, kad kažkas kreipėsi, gal kartais jūs teiravotės NŽT tarnyboje, sakykime, kiek per metus ar per kiek tokių atvejų realiai yra buvę?

K. BACVINKA (LVŽSF). Atvejų skaičiaus nepasakysiu, bet aš bendravau su Kauno rajono NŽT skyriumi, tokių atvejų ten yra nemažai. Skaičiaus neįvardinsiu, galiu pasidomėti, jeigu domina.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Kolegė V. Vingrienė. Prašom. Atsisako. Kolega A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Iš esmės pagrindo davė pirmasis klausęs, bet aš norėjau paklausti. Kaip suprantu, čia tada, kai yra kilnojamos išvados ir kai žmogus sugalvoja savo išvadą atkelti į vieną rajono žemę, pasirenka sklypą, NŽT pradeda projektuoti sklypą. Ar aš čia netiksliai? Paskui, jau suprojektavus sklypą, kai pakviečia išpirkti, išimti sklypą, jis atsisako. Ar čia ne su tuo yra susiję?

K. BACVINKA (LVŽSF). Ne, ne su tuo.

A. PALIONIS (LSDDF). Čia yra grynai pirkimo–pardavimo, kai yra sugražinta nuosavybė ir specialiai vilkinama pirkti, kad kiti negalėtų nusipirkti.

K. BACVINKA (LVŽSF). Tikrai taip. Kai savininkas turi tą žemės sklypą ir nori parduoti, o, sakykim, pirkėjas po to dėl įvairių priežasčių vilkina, ar jam patogiau nuomotis, ar kaip nors.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Ir paskutinis klausia A. Šimas. Prašom.

A. ŠIMAS (LVŽSF). Ačiū. Tas projektas man truputį neaiškus. Aš su tavimi diskutavau, Kęstu, bet dabar dar neaiškiau. Sakykim, kaip suprasti tą vilkinimą, įstatyme parašytą, tempimą? Gal būna tokių, sakykim, pateisinamų priežasčių, kai per tris mėnesius negali žmogus, o Žemės tarnybos pažyma galioja metus. Ar nereikėtų sugretinti pardavimo ir pažymos galiojimo laiko, nes per tuos metus jam tempiantis ta pažyma galios? Ir iš viso ar reikia duoti tas pažymas? Ar nereikėtų atiduoti notarams, kad jie patikrintų, ar turi tuos 500 hektarų, ar ne, nes čia tiktai Žemės tarnybos pasipelnymas už pažymas?

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Prašom, kolega.

K. BACVINKA (LVŽSF). Gal neteisingai supratote? Esmė yra ta, kad, sakykim, žemės savininkas, norėdamas parduoti žemės, paima iš NŽT pažymą, kuri galioja metus laiko. Sakykim, menamas pirkėjas tada pareiškia norą pirkti, bet dėl tam tikrų priežasčių, ar pinigų neturi, ar panašiai, metus laiko vis tą sandorį vilkina, vilkina, ir po metų žemės savininkas vėl iš naujo turi eiti į NŽT, vėl paimti pažymą iš naujo, nes ta pažyma galioja tik metus. Mes norime pasiūlyti, kad sandoris įvyktų per tris mėnesius tam, kad, sakykim, žemės savininkas, turėdamas tą pažymą, turėtų teisę ieškoti kito pirkėjo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Dėl motyvų už užsirašė kolega A. Palionis. Prašom.

A. PALIONIS (LSDDF). Aš iš esmės projekto autoriui pritariu. Aš manau, kad tai... Jeigu atsakytume į gerbiamo A. Šimo klausimą, po metų paėmus vėl naują pažymą, tas, kuris turi pirmumo teisę įsigyti, vėl pareikš teises į tą sklypą norėdamas įsigyti ir taip bus pasaka be galo. Aš manau, šio sandorio laiko apribojimas suteiks sklypų savininkams pardavimo laisvę ir nebus stabdomas sklypų pardavimas. Tikrai siūlau pritari.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gal galime bendru sutarimu pritari? Ačiū. Po pateikimo pritari bendru sutarimu. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomi – Kaimo reikalų komitetas ir Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Planuojama svarstyti lapkričio 22 dieną. O dėl pagrindinio įstatymo pagrindinis – Kaimo reikalų komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime pritari? Ačiū.

17.43 val.

Teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1994 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Teritorijų planavimo įstatymo 17 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1994. Prašom, kolega Kęstuti, pristatyti.

K. BACVINKA (LVŽSF). Ačiū. Šis projektas yra parengtas atsižvelgiant į įgyvendinamąją praktiką, kai nerengiant detaliųjų planų apsiribojama savivaldybių bendrųjų planų sprendiniais, yra vykdomos naujos statybos ir keičiama žemės paskirtis. Pagal galiojančio įstatymo nuostatas savivaldybės administracijos direktorius pagal savivaldybės ar vietos lygmens bendrojo plano sprendinius nustato teritorijos naudojimo statybai parametrus ar keičia žemės naudojimo paskirtį. Problema, mano manymu, yra ta, kad bendrieji planai yra rengiami pagal tokį mastelį, kai neįmanoma numatyti tokio reglamentavimo kaip žemės sklypo užstatymo tankis, intensyvumas, užstatytas tūris, pastatų aukštis ir taip toliau. Nerengiant detaliųjų planų, o vadovaujantis bendraisiais planais, kuriuose nėra detaliesiems planams būdingo teritorijos reglamentavimo, atsiranda daug neaiškumų ir netikslaus situacijos interpretavimo. Tokia taikoma praktika organizavimo procesui suteikia chaotiško planavimo, daro įtaką harmoningam miestų ar gyvenviečių vystymuisi. Įstatymo projektu nesūdoma nieko iš esmės keisti, o tik aiškiau suformuluoti reikalavimus dėl bendrųjų planų, kuriems esant detalieji planai nerengiami, suvienodinti Teritorijų planavimo įstatymo 15 straipsnio ir keičiamų 17 ir 20 straipsnių nuostatas. Prašau šį projektą palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų norėjo paklausti kolega S. Gentvilas, tačiau jo nematau. Ar galime bendru sutarimu, dėl motyvų nėra užsirašiusių? Galime bendru sutarimu po pateikimo pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, kolegos, pritarta. Pagrindinis komitetas – Aplinkos apsaugos komitetas, papildomas – Kaimo reikalų komitetas. Numatoma svarstyti gruodžio 13 dieną.

17.45 val.

Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-1450 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Kolega V. Ažuolas. Prašau. Kolega, Valiau Ažuolai, prašau pristatyti Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnį.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, minėtu įstatymo projektu norime ištaisyti tam tikrą neatitikimą Lietuvos aukštojo mokslo apibūdinimo ir Europos Sąjungos aukštojo mokslo apibūdinimo. Šiuo metu privalomojo sveikatos draudimo nemoka studentai, kurie mokosi aukštosiose mokyklose, o Europos Sąjungos aukštosios mokyklos yra apibūdinamos tarptautiniu standartizuotu švietimo klasifikatoriumi, dar sutrumpintai vadinamu ISCED. Todėl norime, kad į Lietuvos teisę ateitų Europos apibrėžimas, kuris apibrėžia ISCED aukštąsias mokyklas, tai būtų penkta, šešta ir septinta pakopos, kuriose mokosi studentai. Šitie studentai galėtų nemokėti sveikatos draudimo, nes pagrindinė bėda kyla tada, kai studentai, kurie studijuoja užsienyje, grįžta į Lietuvą ir ten, kur pateikia savo dokumentus, kad jie studijuoja, ne visada yra jiems suprantama, kodėl nėra žodžių „aukštasis mokslas“, nes ten yra apibūdinama pakopomis. Trumpa tokia pataisa.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti du kolegos. A. Matulas pirmas. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, tai dabar, suprantu, bus aiškiau užsieniečiams, bet lietuviams daug kam bus neįprastos tos pakopos. Ar jūs nesutiktumėte, kad įstatyme atsirastų nuostata penkta–septinta pakopa ir skliaustuose – aukštųjų mokyklų, tada būtų aišku ir vieniems, ir kitiems? Galbūt po kelerių metų būtų galima ir visiškai palikti tik tas pakopas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne, iš tikrųjų pakopos tai ir apibrėžia, kad penktos–septintos pakopos. Čia iš tikrųjų panaši analogija kaip su kuru, kad yra kuras mūsų Lietuvoje taip žymimas, o Europos Sąjungoje kitaip žymimas, bet realiai reiškia tą patį.

PIRMININKAS. Kolega Antanas dar patikslina klausimą. Kolega A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš suprantu, bet aš dar kartą sakau, paliekame pakopas, bet skliaustuose įrašome aukštųjų mokyklų, paliekame skliaustuose, kad lietuviams būtų suprantama. Pa-

menate, kai buvo 112 telefonas ir 03, reikėjo kelerių metų, kol priprato. Galbūt galima įstatyme palikti tas dvi nuostatas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų Teisės departamento reikėtų paklausti, kaip tą aiškumą padaryti.

PIRMININKAS. Kolegos, komitete, aišku, pasiūlymą bus galima registruoti. Kolega A. Palionis. Prašau.

A. PALIONIS (LSDDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš norėjau paklausti dėl Europos teisės departamento pastabos dėl Europos Sąjungos judėjimo laisvės apribojimo ir, pavyzdžiui, nesuderinama su tomis pagrindinėmis sąvokomis dėl to, kad susidarytų tokia situacija, kad asmenys, kurie studijuoja, būtų draudžiami Lietuvoje valstybės lėšomis, o užsienyje gali būti ir nedraudžiami, taip suprantu, valstybės lėšomis?

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Ne, iš tikrųjų čia ne tai, kad draudžiami, o kad neprivalo mokėti sveikatos draudimo. (*Balsai salėje*) Čia iš tos situacijos. Jie yra nedraudžiami, bet ir neprivalo susimokėti. Pagal dabartinį galiojimą, jeigu tu nepristatei, kad tu mokaisi užsienyje aukštojoje mokykloje, tu turi mokėti.

PIRMININKAS. Kolegos! Ačiū kolegai V. Ažuolui. Dėl motyvų niekas neužsirašė nei už, nei prieš. Galime bendru sutarimu po pateikimo? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kolegos, prašom balsuoti, kas už tai, kad po pateikimo būtų pritarta projektui.

Ačiū, kolegos. Už balsavo 48, 1 – prieš... susilaikė, atsiprašau. Pritarta po pateikimo. Kaip pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Ar papildomas?.. Nėra prašymų dėl papildomo. Kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. (*Balsai salėje*) Prašom, kolega. Siūlytė Socialinių reikalų ir darbo komitetą. Kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Ačiū, kolegos, pritarta. Numatoma svarstyti lapkričio 22 dieną.

17.50 val.

Sveikatos sistemos įstatymo Nr. I-552 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2335, Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo Nr. IX-886 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2336 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Sveikatos sistemos įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2335. Prašom. Kolega A. Kirkutis. Kolega, kartu ir lydimąjį, jeigu galima. Tai Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 6 straipsnio pakeitimas.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Įstatymas parengtas susipažinus su problemomis, kurias iškėlė Savivaldybių asociacija. Juo siekiama optimizuoti savivaldybių visuomenės sveikatos biurų teikiamų ataskaitų skaičių. Šiuo metu per metus yra teikiamos trys ataskaitos: dotacijų ataskaita, stebėsenos ataskaita ir funkcijų ataskaita. Iš tikrųjų jos viena kitą dubliuoja ir visuomenės sveikatos biurų darbuotojai yra labai apkrauti tomis ataskaitomis. Siekiama iš tų trijų palikti tik dvi – dotacijų ir stebėsenos, nes funkcijų ataskaita kaip ir nereikalinga, perteklinė.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti kolega A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, jūs sakote, kad norite optimizuoti, sumažinti, bet kaip realybėje gali būti, neaišku, nes man kyla įtarimų, kad Sveikatos apsaugos ministerija ir ministras nori toliau centralizuoti, plėsti savo įtaką. Dabar ką tai galėtų reikšti, kuo tai pasikeičia, iš kur čia išsiaiškinti ir kaip suprasti, kad norima sumažinti ataskaitų skaičių? Pavyzdžiui, jūs Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo projekte rašote, dabar yra, kad tam tikros institucijos teikia ataskaitą, o jūs rašote – atsiskaito ministro nustatyta tvarka. Tai iš kur čia galima suprasti, kad tikrai nebus didinama biurokratija, bet bus mažinama, nes jūs iš esmės pasakote tą patį?

PIRMININKAS. Prašom, kolega.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Tiesiog vietoj trijų ataskaitų bus teikiamos tik dvi, nes stebėsenos ir funkcijų ataskaitos faktiškai yra tokios pačios.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega, jūs pristatėte projektą. Dėl motyvų už ir prieš niekas neužsirašė kalbėti. Galima bendru sutarimu ar balsuojame? Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Ir lydimajam Visuomenės sveikatos priežiūros įstatymui, taip? Ačiū. Numatoma svarstyti lapkričio 22 dieną. Kaip pagrindinis komitetas dėl pagrindinio projekto – Sveikatos reikalų komitetas, taip pat Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Ir dėl lydimąjo tie patys komitetai. Bendru? Ačiū, kolegos.

17.52 val.

Seimo nutarimo „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių patvirtinimo“ projektas Nr. XIII P-2476 (pateikimas)

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių patvirtinimo“ projektas Nr. XIII P-2476. Kolega D. Kepenis. Prašom, Dainiau. Pristatyti – 10 minučių.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Mieli kolegos, teikiu Seimo nutarimą „Dėl Sveikatos tausojimo ir stiprinimo politikos gairių patvirtinimo“. Štai mano rankose valstybės Konstitucija ir 53 straipsnyje štai kas sakoma: „Valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir *laidoja* medicinos pagalbą bei paslaugas, žmogui susirgus.“ (*Balsai salėje*) Kaip matote, yra trys dalys apie sveikatą. Atsiprašau, laiduoja. Sakote, laidoja? Aš sakiau, kad laiduoja. Ačiū. Garantuoja, ta prasme.

Žiūrėkite, trys dalys. Bet kai mes paklausėme mūsų atstovo Europos Parlamente komisaro V. P. Andriukaičio, jis pasakė, Lietuvoje sveikatos sistemos nėra, vadinasi, tos trys dalys veikia nedarniai, ypač apleista pati pirmoji, kur valstybė rūpinasi žmonių sveikata, nes Pasaulio sveikatos organizacija sako, kad medicina atsako tik už 10 % mūsų sveikatos, 20 % lemia genetika, 20 % – aplinka, ekologija ir 50 % yra mūsų piliečių rankose. Jeigu jie išmanytų judėjimo, mitybos, dvasinio gyvenimo principus, pusės problemų nebūtų. Daugiau nei 1 mlrd. eurų nereikėtų gydymui, jeigu Lietuvoje veiktų sveikatos sistema.

Tikslas šitų gairių yra inicijuoti Lietuvos sveikatos stiprinimo naują politiką, įtvirtinant sveikatos stiprinimo sritį kaip valstybės ilgalaikį raidos strategijos įgyvendinimo prioritetą. Jos remiasi Lietuvos sveikatos strategija iki 2025 metų. Ten tokie tikslai kaip sveikata turi būti svarbiausias ar vienas iš svarbiausių valstybės rūpesčių bei jos pagrindinis principas – sveikata būtų įtraukta į visas politikas bei į visus darnaus vystymo tikslus. Mes praėjusią savaitę priėmėme Jungtinių Tautų darnaus vystymosi koncepciją. Tarp 17 tikslų ten keli kaip tik skirti sveikam gyvenimui, sveikatai stiprinti, sveikam maistui ir panašiai. Mes atsiliepiame būtent į tai, kas šiandien pasaulyje aktualiausia.

Taip pat remiamės Otavos chartija, kuri buvo priimta 1986 metais, daugybe kitų chartijų ir paskutiniąja iš jų Šanchajaus deklaracija, kuri galioja iki 2030 metų. Remiantis tais dokumentais, parengtos šios gairės. Jomis yra siekiama sutelkti, sujungti valstybės, savivaldybių institucijų, kitų sričių, mokslo institucijų, nevyriausybinių organizacijų, verslo subjektų veiklos pastangas. Darnaus švietimo, socialinės apsaugos, sveikatos apsaugos, susisiekimo, žemės ūkio ir kitų sričių tarpusavio bendradarbiavimo siekiama.

Esama būklė mūsų šiandien tikrai netenkina. Vien tas faktas, kad lietuviai keturis kartus labiau serga širdies kraujagyslių ligomis, negu siekia Europos vidurkis, rodo, kad kažkas pas mus negerai. Ir pagal daugybę faktorių, kad ir kokius mes imtume, mes visą laiką Europos valstybių paskutiniajame penketuke. Ši padėtis jau turbūt nebegali toliau tęstis. Mes dėl to ir kviečiame jus į talką. Padėtis yra tokia, kad nebeužtenka šiaip sau kalbėti, reikia tikrai šaukti ir rékti. Vien tas faktas, kad mūsų beveik 45 % jaunuolių netinkami karinei tarnybai, rodo, kad kažkas su mumis negerai.

Sveikatos sistemos įstatymuose įtvirtintos sąvokos akcentuoja ligų diagnozę ir gydymą, traumų profilaktiką, bet ne sveikatos tausojimą ir stiprinimą. Prisiminkime vieną garsaus Konfucijaus pokalbio su savo mokiniu klausimą. Ką tu, sako, patartum, Konfucijau, mūsų naujam imperatoriui, kuris atėjo? Sako, reikia pradėti nuo sąvokų, pavadinkime daiktus savo vardais. Ir atėjo metas paimti vieną iš sveikatos sistemos terminų, kuris vadinamas „sveikatinimu“, ir pažiūrėti. Pasirodo, kad prie žodžio „sveikatinimas“ – kažkas atsitiko? – įrašyta „farmacinė veikla“, įrašyta „medicininės technikos naudojimas“, įrašyta „asmens sveikatos priežiūra“, kas yra gydytojai, lignonė ir vaistai, pačiame gale – „visuomenės sveikata“, kas taip pat dar nėra tikroji sveikata, tai yra įvairios profilaktinės programos, tai yra skiepai, ir visai pačiame gale – „sveika gyvensena“, kuri iš tikrųjų lemia 50 %.

Esama būklė sako, kad mūsų finansavimas toli gražu neatitinka bent jau tam tikrų standartų. Per 95 % skiriame ligoms ir ta suma kasmet auga, per laisvos Lietuvos metus išaugo, ko gero,

beveik septynis kartus. O tai sričiai, kuri atstovauja tai svarbiausiajai 50 % daliai, lemiančiai mūsų sveikatą, deja, šiandien teskiriame gal kokius 5 %. Ir tai labai sunku suskaičiuoti, nes skaičių yra labai įvairių šaltinių, atsakymo nerastume.

Sveikata įtraukta į visas politikas. Iki šiol nėra darnaus ministerijų susitarimo, kas gi pagaliau atsakingas ir kas vienas, tas pirmasis proceso šeiminkas yra. Neparengti valstybės sveikatos tausojimo ir stiprinimo srities finansavimo kriterijai, nenustatyti kiekybiniai ir kokybiniai visuomenės sveikatos tausojimo valstybiniai rodikliai. Iki šiol nėra rodiklių, pagal kuriuos būtų galima atsiskaityti, ką gi gero mes padarėme. Ką gero padarė sveikatos biurai? Jie iki šiol nežino, kiek jų mieste žmonių nepasinaudojo gydymo paslaugomis, kas galėtų būti jų finansavimo šaltinis – kiek daugėja žmonių, kuriems nereikia medicininės pagalbos, o paskui tuos žmones galėtų ateiti finansavimas į sveikatos biurus. Bet nėra jokių programų, net visi, besidedantys atsakingi, nežino, kiek žmonių nereikalinga buvo medicininė pagalba.

Tai, kad mūsų moterys gyvena ilgiau negu 11 metų už vyrus, irgi labai keistas faktas. Pasirodo, tose išvadose, kuriose šnekama apie mūsų sveikatą, vienas iš rizikos faktorių yra būti vyru. Kitas rizikos faktorius – 45 metai, tu jau taip pat labai pavojingas sau, nes tu sulaukei 45 metų. Po to tu jau esi medicinos įstaigų klientas.

Mes pirmajame daugybėje sričių, jau nekalbant apie alkoholį ir 58 % Lietuvos gyventojų, kasdien vartojančius vaistus, 58 %. Medikai sutinka, kad daugiau negu pusės vaistų nereikėtų, jeigu žmonės gyventų sveikai. Savižudžiais, kurie dėl nevilties, dėl depresijos pakelia ranką prieš save, mes tris kartus viršijame Europos vidurkį ir taip toliau. Svarbiausi rodikliai, svarbiausi faktoriai, kurie lemia, yra sveika mityba, tai jau prasidėjo, ateina į mokyklas. Įveikėme dabar tuos pirmuosius sunkumus ir jaučiame didžiulį visuomenės sveiko maisto palaikymą. Aš džiaugiuosi, kad Žemės ūkio ministerija labai aktyviai atskleidė savo vaidmenį ir organizuoja trumpąją grandinę sveiko maisto patekimo į mokyklas, į ligonines, į kitas įstaigas. (*Balsai salėje*) Kiek dar turiu laiko?

PIRMININKAS. Nebūtina visų 10 minučių išnaudoti. Dar turite pusantros minutės. (*Balsai salėje*)

D. KEPENIS (LVŽSF). Dar lieka dvi minutės. (*Balsai salėje*) Na, negali būti. Aš pasakysiu, nes mūsų klauso tie žmonės, kurie tikisi, kad pagaliau valstybėje prasidės permainos. Tai aš norėčiau pasakyti, kad tikrai mes žadame pradėti.

Kalbant apie maistą reikalai pajudėjo tikrai labai rimtai. Fizinis aktyvumas. Galiu pasidžiaugti, kad vakar susirinkę keturių universitetų mokslininkai tikrai ryžtasi imtis lyderiavimo iniciatyvos toje srityje, kad mūsų mokyklos jau ne po dvi pamokas turėtų, o daug daugiau, ir po pamokų daug daugiau užsiimtų savo kūno kultūra ir lavinimu.

Didžiulė problema – sveikatos įvertinimas. Iki šiol nėra rodiklių, pagal kuriuos žmogus gali spręsti, kiek turi sveikatos. Yra rodikliai, kurie nustato, koks tavo invalidumo laipsnis ir panašiai, bet kiek tu turi atsparumo ligoms, niekas negali pasakyti. O tai labai svarbu, yra numatyta, kad tą reikia daryti, ypač sveikatos biuro veikloje. Saugi ekologiška aplinka ir jos palaikymas taip pat labai svarbus klausimas. Čia turbūt jaučiate, kad atskiros ministerijos gauna savo veiklos gaires.

Švietėjiška veikla. Mes tikrai turime gražinti į mokyklas tokius mūsų išminčius kaip Vydūną, S. Šalkauskį, A. Maceiną, V. Sezemaną, K. Dineiką, vyskupą M. Valančių, kurio Blaivystės sąjūdžiui šį mėnesį sukanka 160 metų. Tai yra tas dvasinis šitos sistemos fundamentas.

Finansavimo labai svarbūs klausimai čia numatyti, koordinavimo labai svarbūs klausimai čia numatyti ir gairių įgyvendinimas taip pat labai svarbus. Mes turime sutarti, kad gairių įgyvendinimu turi rūpintis valstybės institucijos kur kas rimčiau, reguliariai atsiskaityti, ko iki šiol nebuvo. Aš akcentuoju, kad pirmą kartą Lietuvos istorijoje mes šnekame apie sveikatos tausojimo ir stiprinimo reikalus. Šitos gairės yra skirtos Lietuvai – „100 gairių Lietuvos šimtmečiui“, kad lietuviai gyventų 100 metų. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas pranešėjas. Jūsų nori paklausti septyni Seimo nariai. Minutė klausti. Kolega A. Matulas. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolega, jūs vardijote visas problemas, kurias seniai visi žinome, dveji metai žino ir šita ministerija, bet situacija eina tik blogyn. Jūs nieko iš esmės nepasakėte, ką jūs čia siūlote. Gairės, gairės, gairės... Noriu paklausti. Ar jūs skaitėte Teisės departamento pastabas, kurių yra labai daug? Gal galite pasakyti, koks dabar yra PSDF biudžetas, kokia suma sudaro

PSDF biudžetą ir kiek jūs manote surinkti lėšų sveikatos tausojimo programoms, jeigu numatote, kad turi būti skiriama iš valstybės biudžeto 1/24 sveikatos sričiai skiriamų lėšų? Ačiū.

D. KEPENIS (LVŽSF). Pradėsiu nuo pabaigos. Kodėl 1/24? Todėl, kad Pasaulio bankas yra pasakęs, kad kai mes investuojame 1 eurą į ligų profilaktiką, tai mums nereikia 24 lignoninių. Štai todėl 1 ir 24 santykis.

Pirmas klausimas. Į mūsų Teisės departamento pasiūlymus yra reaguota, jie visi yra pataisyti ir gairės šiandien yra būtent... Į visus pasiūlymus yra atsižvelgta ir, jeigu skaitėte, jie dabar yra įdėti mūsų Seimo puslapyje, viskas yra sutvarkyta pagal Teisės departamento pasiūlymus.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl sumos.

D. KEPENIS (LVŽSF). Suma šiandien, mes žinome, yra apie 2,5 mlrd. bendra valstybinė, kiek yra miestuose, niekas negali suskaičiuoti šitų lėšų. Mes šiandien matėme, kad tausojimui ir visuomenės sveikatai skiriama apie 30 mln., tai yra keturis kartus mažiau, negu turėtų būti šiandien.

Aš džiaugiuosi, kad kitais metais sveikatos biurui jau gaus atlyginimo, ko gero, beveik du kart daugiau, negu iki šiol gaudavo. Gėda prisipažinti, kad tie žmonės, kurie labiausiai atsakingi, gauna beveik mažiau negu slaugytojos lignoninėse.

PIRMININKAS. Kolega, jeigu galima, į klausimą atsakome. Kolega T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, aš tikrai labai džiaugiuosi šituo Seimo nutarimu. Labai man patinka tas horizontalus požiūris, įvairių politikų integravimas, tokios darnos sukūrimas, nekategoriškas tonas. Pakankamai aukštas teisinis raštingumas to dokumento, nors tai yra strateginis dokumentas, jame neprivalo būti visiškai viskas detalų. Reikės vis tiek rengti teisės aktus.

Mano klausimas labiau praktinis. Priemonių yra labai daug, sričių labai daug. Jūsų galvoje kokia priemonė yra pirma, antra? Nuo ko jūs tikrai pradėtumėte, kalbant apie konkretų sprendimą? Ar tai būtų PVM ekologiniams produktams, ar tai būtų transportas, ar kas nors? Nuo ko jūs pradėtumėte konkrečiai?

D. KEPENIS (LVŽSF). Štai su Švietimo ir mokslo ministerija sutarėme, kad paruošime mokykloms pusantro tūkstančio mokytojų, kurie būtų sveikos gyvensenos lyderiai tose mokyklose. Tam reikia maždaug 50 valandų kurso mokytojui. Nesvarbu, ar jis būtų biologijos, ar literatūros, ar matematikos, jis turi būti sveikai gyvenantis pavyzdys moksleiviams. Tam reikia, kaip sakiau, maždaug 50 valandų kurso. Tai trunka porą savaitių. Mes galime pradėti jau nuo kito pavasario, kad kitų metų rugsėjo 1 dieną pusantro tūkstančio mokytojų, pasirengusių sveikai gyvensenai, ateitų į mokyklas. Tai yra labai realu. Nuo to, galvojame, reikia pradėti.

Aš noriu pagirti Žemės ūkio ministeriją, kuri jau pradėjo rodyti iniciatyvą, kad sveikas maitas greituoju būdu ateitų į mokyklas, nelaukiant tų 3–4 parų, o iš karto, va, rytą morką išrovėme, po pietų ji jau mokykloje. Tie darbai jau pradėti. Čia būtų galima daug darbų įvardinti. Jie jau šiandien rikiuojami į vieną eilę.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū, kolega. Kolega V. Ažuolas. Prašau.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, iš tikrųjų labai reikia gairių mūsų šaliai, nes iki šiol kaip ir nebuvo tokių – kažkas kažką darė, kažkur darė ir nebuvo. Bet kaip jūs manote, valstybės lygmeniu taip pat labai svarbu, kad būtų kuriojantis koks dalykas, bet taip pat turime labai daug savivaldybių, kurios yra labai skirtingos viena nuo kitos. Vienoje savivaldybėje yra sveikatinimo programų, sveikatos centrų, visa kita, kitoje jų tarsi nėra. Kaip jūs galvojate, ar šios gairės padės toms savivaldybėms, kuriose nepakankamo lygio sveikatos priežiūra ir visi kiti dalykai, pasitempti ir labiau rūpintis tuo?

D. KEPENIS (LVŽSF). Nėra abejonių. Aš manau, kad pirmajame etape reikėtų startuoti, sutelkti pajėgas tose savivaldybėse, kurios jau šiandien turi suprantančius merus. Aš žinau nemažai merų, kurie tikrai yra sveikuoliai, mokyklų, kurių vadovai yra sveiką gyvenimą suprantantys žmonės, bendruomenės lyderiai. Galiu pasidžiaugti, kad štai aną savaitę mes kartu su kolega Lauru buvome surinkę būrį mokslininkų, kurie jau pradėjo labai rimtą programą – bendruomenių sveikatinimo, tausojimo, saugumo ir apsirūpinimo projektą, su kuriuo kaip tik startuojame nuo sveikos gyvensenos, nes labai greitai galime pajusti permainas. Tie *pilotiniai* projektai turėtų būti pradėti. Po metų mes, sakysime, turėdami kokius 5–10 tų projektų, galėsime turėti patirties ir platininti ją kitu lygiu, ištaisę visas klaidas.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. A. Kirkutis. Prašau.

A. KIRKUTIS (LVŽSF). Gerbiami Seimo nariai, leiskite jums priminti, kad praeitą mėnesį Seimas priėmė rezoliuciją dėl Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo Lietuvoje. Šioje rezoliucijoje trečias pagal svarbumą klausimas yra užtikrinti sveiką gyvenseną ir visų amžiaus grupių gerovę.

Noriu atkreipti jūsų dėmesį į sveiką gyvenseną, ne medicininių paslaugų kokybę, ne lovų skaičių, bet būtent sveiką gyvenseną. Jeigu Seimas priėmė tokią rezoliuciją, Seimas turi turėti ir gaires, kaip ta rezoliucija bus įgyvendinama. Aš labai noriu sveikinti D. Kepenį ir Sveikos gyvensenos komisiją, kuri atsižvelgė į tą rezoliuciją ir numato kelius, kaip šitas klausimas bus sprendžiamas. Kviečiu visus palaikyti šitą rezoliuciją.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū.

PIRMININKAS. Klausimo nėra. Kolega A. Skardžius. Prašau klausti.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aš taip pat prisidedu prie sveikinimų su šia gražia iniciatyva, Lietuvos šimtmečio proga – šimtas gairių.

Mano klausimas būtų toks: kaip vertina mokslo bendruomenė šias jūsų iniciatyvas ir pateikiamas gaires? Būtų įdomu sužinoti. Ačiū.

D. KEPENIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Štai Seimo puslapyje yra vaizdo įrašas – vakar įvyko konferencija. Čia buvo ir aukščiausių mokslų institucijų atstovų: Lietuvos mokslų akademijos, Mokslininkų sąjungos, Mokslo tarybos atstovų, buvo universitetų žmonių, ir mes labai džiaugiamės matydami, kad atsirado sutarimas tarp Klaipėdos, Kauno sporto, Vytauto Didžiojo, Vilniaus universitetų mokslininkų bendradarbiauti būtent sveikos gyvensenos kryptimi. Buvome aptarę gaires Klaipėdos sveikatos taryboje, Kauno sporto universitete. Nacionalinė sveikatos taryba aptarė jas, padarė savo išvadas, mus labai palaikančias išvadas, mes pataisėme, jeigu buvo pasiūlymų – visus juos, ir tikrai džiaugiamės, kad turbūt pirmą kartą mokslininkai žengs tą rimtą žingsnį ir pirmieji diktuos sąlygas ir idėjas, apibendrintas pasaulines idėjas, ką Lietuvoje mes galime padaryti geriausio. Tikrai malonu, sakysime, pasidžiaugti, toks mokslininkų noras bendradarbiauti yra pagirtinas.

PIRMININKAS. Ačiū. Paskutinis klausia S. Jovaiša.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau (aš čia), išgirdote daug gerų žodžių dėl savo projekto, bet mano toks labai netradicinis klausimas. Mes dabar visi balsuosime, palaikysime ar ne, bet ar mes nė kiek neveidmainiaujame, nes Seime tie, kurie šiandien balsuos, ir antsvorio turi, ir vaistus vartoja, ir nesveikai maitinasi. Kaip jūs bandysite paveikti tuos žmones, kurie staiga balsuos ir nurodys kryptis, kaip būti visiems kitiems sveikiems? (*Balsai salėje*)

D. KEPENIS (LVŽSF). Aišku, galima pajuokauti šiek tiek tuo klausimu. Žiūrėkite, Seimo valgykloje pasikeitė maitinimas. Niekas nieko nesakė, bet pamatė maitintojai mūsų, kad tiek daug sveikuolių Seime, ir patys padarė mūsų maitinimo pataisas, ir tiek daug daržovių atsirado. Lygiai tas pats vyksta ir ten, kur atsiranda bendraminčių būrys, – viskas savaime keičiasi. Aš neabejoju, kad čia mūsų kolegos... Anksčiau nebūdavo jokių kalbų – išgeriame. Dabar jau visi: ar reikia gerti? Visi klausinėja vienas kito, jau nebėra taip, kad išgeriame natūraliai – gėrimas nebėra norma, pasirodo. Ir nereikia jokių ypatingų agitacijų. Viskas keičiasi natūraliai, ir aš džiaugiuosi, kad daugybė mūsų kolegų lieknėja akyse. Jūs patys matote.

PIRMININKAS. Kolegos, neišgyvenkite...

D. KEPENIS (LVŽSF). Pradėkime nuo mūsų posėdžio pirmininko. Koks prieš metus jis buvo, pamenate? Štai sveikuolis – pavyzdys.

PIRMININKAS. Pamėginsiu aš visus įkvėpti. Ačiū, kolegos. Ačiū, kolega. Yra užsirašę dėl motyvų už, prieš. Kolega A. Matulas – prieš. Prašau.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, nesu aš prieš geras idėjas, iniciatyvius žmones visada palaikau, bet negalima taip jau girtis, kad vien tik jūsų buvimas čia ir R. Žemaitaičio figūrą pataisė, ir salotų valgykloje atsirado, ir su alkoholizmu pradėjome kovoti (tai mes jau darome daugybę metų), ir panašiai, ir panašiai, kad iki tol nieko nebuvo. Tie, kurie nežino, nereiškia, kad nebuvo. Yra patvirtinta Lietuvos sveikatos strategija, Lietuvos sveikatos programa buvo vadinama. Yra Nacionalinė sveikatos taryba, kuri, deja, per dvejus metus susirinko tik, atrodo, praeitą savaitę. Ji aplei-

sta yra. Dvejus metus neskaitomas metinis pranešimas apie Lietuvos gyventojų būklę. Ten viskas yra surašyta. Šita struktūra yra apleista.

Sveikatos reikalų komitetas pavedė ministerijai papildyti Lietuvos sveikatos strategiją naujomis formuluotėmis. Tuo, ką dabar jūs, kolega, čia naujo siūlote, būtų galima papildyti strateginį dokumentą ir nekurti, neįpareigoti Vyriausybės iš naujo nustatyti įvairias priemones. Bet jūs tai apleidote, nes svarbu yra iniciatyva, ir dabar teikiate siūlymą, nutarimo projektą, kuris iš esmės, jeigu būtų atsižvelgta į Teisės departamento pastabas, yra niekinis.

Žiūrėkite, jūs į daugelį dalykų neatsižvelgėte, ką Teisės departamentas sako. O Teisės departamentas sako, kad... pagal galimybes naudoti ūkio subjektų, tarptautinių finansinių institucijų, fondų, fizinių asmenų ir kitų paramą yra diskutuotina ir neaiški, taip pat yra pernelyg subjektyvi ir gali kelti neaiškumą ją taikant, nes jūs siūlote pagal galimybę ir panašiai. Kadangi nutarimo projekto pagrindinis punktas sukritikuotas, iš esmės nutarimo projekte nieko nelieka, kolegos. Kitas dalykas, žiūrėkite, viename punkte jūs siūlote, kad sveikatos apsaugai būtų skiriama 1/24 dalis. Jūs vėl sakote, kad PSDF biudžete yra 2,5 mlrd. Yra 1,7 mlrd., aš niekaip jūsų neišmokau, jūs visą laiką pridedate tą sumą.

PIRMININKAS. Kolega, laikas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Tuoj, baigiu. Ir po to, žiūrėkite, kiekviename punkte yra, kad projektas nekonkretus, sąvokos neatitinka, jūs priskiriate ir komisijoms, Nacionalinei sveikatos tarybai, Sveikatos komisijai prie Vyriausybės funkcijų, kurių jūs ten nekeičiate...

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. (*Balsas salėje*) Labai ačiū, kolega. Kolega A. Skardžius – už.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Turbūt viskas prasideda nuo gerų iniciatyvų ir nuo iniciatyvių žmonių. Bet tie, kurie neturi iniciatyvų, yra neinicatyvūs, taip ir plaukia pasroviui. Aš tikrai nesu naujokas Seime, kaip ir daugelis kolegų čia, bet vis dėlto labai gera iniciatyva, kai iniciatyvūs žmonės to imasi. O visa kita – tai jau technikos reikalas. Svarbiausia yra susitarimas. Susitarimas Tautos atstovybėje, toliau – vykdomoji valdžia turbūt. Vis dėlto investicija į žmogų, tai yra į jo gyvenimą, į jo sveiką gyvenimą, valstybei kainuoja kur kas pigiau, ir pati visuomenė yra laimingesnė, negu kovoti su pasekmėmis. Aš suprantu prieš tai kalbėjusį kolegą, tiek metų dirbusį savo profesinį darbą, mačiusį vien tik pasekmes ir turbūt niekad nesusimąščiusį, kodėl tokios pasekmės yra. O dėl to, kad būtent nuo gimimo mes nemokomi teisingai maitintis, teisingai kvėpuoti, teisingai gyventi. Štai. Aš jau nekalbu apie mūsų kartą, mes galvokime apie jaunimą, apie tuos, į kurių rankas pateks Lietuvos valstybė. Štai. O suniekinti, visai iškoneveikti, kad kažkas neaišku, tai išsiaiškinti. Dar yra pakankamai daug laiko, bet iniciatyva yra gera, todėl siūlau paremti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Gal galime bendru sutarimu, nes iš esmės pritarėme? Kaip sakote, kolegos? Balsuojame. Kas už tai, kad būtų pritarta? Kolegos, balsuojame.

Ačiū, kolegos. Už pateikimą balsavo 38, susilaikė 6. Pritarta po pateikimo. Numatoma svarstyti lapkričio 22 dieną. Pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas. Ar yra norinčių, kad būtų papildomų? Nematau dėl papildomų.

Per šoninį mikrofoną kolega A. Matulas. Prašom. Replika po balsavimo.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, dar kartą sakau, idėja gera, bet projektas turi būti gerokai tobulintinas. Jūs pažiūrėkite, ką rašo Teisės departamentas, ir niekas nepataisyta. Tekstas nėra aiškus, vartojamos sąvokos neatitinka šiuo metu galiojančių teisės aktų, vartojamos sąvokos... dažnai pateiktas tekstas nėra aiškus, stokoja logikos, kartojasi nesutampanti turinio formuluotės, neatitinka dabar galiojančių teisės aktų, nekeičiami... atsiranda naujų formuluočių ir kituose įstatymuose tai nėra keičiama. Yra daug techninio broko. Turi būti pataisoma, gražinama tobulinti, pataisoma...

PIRMININKAS. Kolega, ačiū už pasiūlymus.

A. MATULAS (TS-LKDF). ... ir tada jau galime kalbėti.

PIRMININKAS. Tikrai labai svarbūs jūsų pasiūlymai. Aš manau, pagrindiniame komitete, Sveikatos reikalų komitete, padarysite klausymus ir visus tuos pasiūlymus išspręsite. Ačiū, kolega. Jūs dar norėjote repliką? Tuoj, palaukite sekundę. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Gaila, kad kolega neskaitė to varianto, kuris yra pataisytas. Jis turi rankose tą senąjį variantą, kuris jau gerokai pataisytas yra. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Visus nuraminu, po pateikimo yra pritarta. Pagrindinis komitetas pataisys, sutvarkys, o visus kviečiu pasportuoti kiekvieną rytą, bus ramiau.

Kolega R. J. Dagys. Prašom.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, siūlyčiau į šitą klausimą... (*Nutrūksta garsas*) ...labiau filosofškai, apie sveiką mitybą. Ilgą laiką čia buvo kalbama, kad lašiniai yra didžiausias blogis, dabar jau pripažįsta, kad didžiausias gėris. Dietologija ir meilės eliksyras visada buvo geras pasipelnymo šaltinis.

PIRMININKAS. Supratau, pas ką lašinius valgysime. Kolega S. Jovaiša. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū. Aš be juokų. Girdėjau, kad pagrindinis yra Sveikatos reikalų komitetas, tiesa?

PIRMININKAS. Taip.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). O papildomų bus, ar ne?

PIRMININKAS. Papildomų ne, nebuvo nurodyta. Pageidavimų nepaprašė...

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Teisės ir teisėtvarkos komitetas, nes ten juridinė kalba yra labai silpna, turėtų būti.

PIRMININKAS. Supratau. Ačiū, kolega. Papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime bendru sutarimu pritarti? Kadangi toks yra pasiūlymas, tai vis tiek taip ar taip balsuoti reikės. Prašom. Kolega D. Kepenis.

D. KEPENIS (LVŽSF). Frakcijos vardu galiu pasakyti, kad su Švietimo ir mokslo komitetu yra aptarta. Švietimo ir mokslo komitetas. Kadangi visa pagrindinė veikla yra mokykloje, nuo vaikų pradedame, tai pagrindinis komitetas yra Švietimo ir mokslo komitetas, o po to – Sveikatos reikalų komitetas. Šiandien, patikėkite, tai, ką mes vadiname sveikata, yra medicininė pagalba žmogui, o čia sveikų vaikų auginimas yra mokykloje. Švietimo ir mokslo komitetas, sutarta frakcijoje, pasiūlymas, o pagalbinis gali būti Sveikatos reikalų komitetas. Švietimo ir mokslo komitetas – pagrindinis.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, mes negalime, nes yra pagal Statutą kuravimo sritys. Mes galime padaryti, kad Švietimo ir mokslo komitetas būtų papildomas. Tinka?

D. KEPENIS (LVŽSF). Pagrindinis!

PIRMININKAS. Pagal kuravimo sritį, kolega, pagal kuravimo sritį, deja, tai yra Sveikatos reikalų komiteto. Taip, yra toks Statutas. Palikime Sveikatos reikalų ir... (*Balsai salėje*) Sekundėlę, dėl Švietimo ir mokslo ir dėl Teisės ir teisėtvarkos komitetų kaip papildomų galime susitarti? Ačiū, kolegos, bendru sutarimu. Leidžiame kolegai... Atsiprašau, Jurgi. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš manau, kad tokiai programai įgyvendinti reikia nemažai pinigų. Dėl to Biudžeto ir finansų komitetas čia yra būtinas ir taip pat būtina Vyriausybės išvada, nes tai nėra vien kažkokios teorijos, kurios būtų be pinigų.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Dėl Biudžeto ir finansų kaip papildomo pritariame. Dėl Vyriausybės išvados tada valdyboje apsispręsimė. (*Balsai salėje*) Ar balsuojame dėl Vyriausybės išvados? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Ne, Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas S. Jakeliūnas. Prašom, kolega, tuojau įjungsime. Palaukite, sekundėlę.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Čia yra gairės. Kai bus sukonkretintos programos, kai su Vyriausybe pokalbiai prasidės, tada bus galima svarstyti Biudžeto ir finansų komitete ir Vyriausybėje. Dabar čia yra toks (...) dokumentas, Biudžeto ir finansų komitetas nemato, ką čia svarstyti.

PIRMININKAS. Kolegos, noriu pasakyti, tai nėra įstatymo projektas. Čia yra tik nutarimo projektas, todėl Vyriausybės išvados dėl nutarimo projekto prašyti negalima. Prašom, kolega A. Matulas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš pritariu, kad reikia Vyriausybės išvados, nes viename punkte yra konkrečiai įrašyta, kokia suma turi būti skiriama. Nežinau, kodėl toks nenuoseklus Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas. Jei mes teiktume panašų dalyką, tai jau čia būtų revoliucija.

Kita dalykas. Pone Kepeni, užmiršote pasiūlyti savo komitetą, komisiją, kuriai vadovaujate, ji tikrai galėtų būti papildoma.

PIRMININKAS. Paskutinis repliką – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDDF). Aš labai trumpai. Jeigu lėšos bus reikalingos, tai mes jas ir skirsime su kitų metų biudžetu. Anksčiau kaip 2019 metais neįsigalios konkretūs gairėse numatyti projektai.

PIRMININKAS. Viskas. Žiūrėkite, dabar taip, kadangi papildomiems pritarėme, Švietimo ir mokslo komitetas kaip papildomas, Teisės ir teisėtvarkos komitetas kaip papildomas, dėl Vyriausybės išvados reikia balsuoti, apsispręsti balsuojant. Kas už tai, kad būtų pritarta Vyriausybės išvadai? Motyvai. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega Skardžiau, jei 1/24 PSDF lėšų, vadinasi, tokiu dydžiu yra sumažinamas PSDF biudžetas. *(Balsai salėje)* Ne, būtent. *(Balsai salėje)* Taip, tai yra didžiuoliai pinigai. Mes nesame vien tik palinkėjimo...

PIRMININKAS. Nuraminkime visas emocijas – čia yra tiesiog Seimo nutarimas, tai nėra įstatymo projektas, nebus į biudžetą integruojamas. Tiesiog dėl bendro žinojimo. *(Balsai salėje)* Kolegos, viskas, jokių diskusijų, balsuojame už tai, kad... Kas už tai, kad būtų pritarta Vyriausybės išvadai? Kolega, balsuojame. Kas už tai, kad būtų Vyriausybės išvada. *(Balsai salėje)*

Kolegos, už tai, kad būtų prašoma Vyriausybės išvados, už balsavo 16, prieš – 14, susilaikė 10. Nepritarta. Atkreipiu dėmesį, kad pats Sveikatos reikalų komitetas kaip pagrindinis gali prašyti Vyriausybės išvados.

Kitas mūsų darbotvarkės klausimas – projektas Nr. XIIIIP-2563. *(Balsai salėje)* Neprašė! Gerai, dar tada kaip papildomai pritariame Sveikatinimo ir tausojimo komisijai. Ačiū, kolegos.

18.24 val.

Valstybinių pensijų įstatymo Nr. I-730 3 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2563(2) (pateikimas)

Kitas darbotvarkės klausimas – Valstybinių pensijų įstatymo 3 straipsnio papildymo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-2563(2). Kolega V. Simulikas. Prašom, kolega.

V. SIMULIK (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Mielieji kolegos, Konstitucijos 29 straipsnio, įteisinančio lygiateisiškumą ir teisėtus lūkesčius, pagrindu teikiu, grupė Seimo narių teikiame Valstybinių pensijų įstatymo projektą, kuriame siūlome kaip ir senatvės pensijas, taip ir valstybines pensijas indeksuoti Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo 8 straipsnio nustatyta tvarka ir dydžiais, kai valstybė turės galimybę augant ekonominei gerovei, verslui. Sulyginame galimybes senatvės pensijas gaunantiems ir valstybės pensijas gaunantiems dalyvauti tame procese. Tai yra lygiateisiškumo pagrindai.

Pritariu Teisės departamento išvadoms, kad reikia Vyriausybės išvados, kad Biudžeto ir finansų komitetas siūlomas kaip papildomas – viskam pritariu. Vienai daliai nepritariu, ji susijusi su numatymu, kad valstybinės pensijos turi skirtingus dalykus. Bet šiandien šitų pensijų gavėjai... negali būti lygiateisiškais pagrindais žiūrima į senatvės pensijas indeksavimo prasme. Taigi siūlome, kad jos būtų lygiateisiškais pagrindais vienodai indeksuojamos esant valstybės galimybėms.

PIRMININKAS. Ačiū už pristatymą. Jūsų nori paklausti vienas Seimo narys. R. J. Dagys. Prašom, kolega.

R. J. DAGYS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, iš principo jūsų mąstymas teisingas, bet išpildymas ir susiejimas su socialinio draudimo sistema yra ganėtinai abejotinas, ne jie ten priklauso ne nuo kokių nors... nuo daugelio draudiminių sąlygų išpildymo, biudžeto, ten sudėtingas mechanizmas. Šiaip valstybinės pensijos yra valstybės biudžeto reikalas ir mūsų valia, kaip norime indeksuoti. Ten yra dvi dalys. Tai yra tremtinių dalis, kuri yra iš esmės kaip priedas, kompensacija už tremtį, ji turėtų būti panaši į socialinį draudimą. Bet yra kita dalis, kuri yra mūsų valios ir geros... išraiška – tai I ir II laipsnio pensijos. Vis dėlto, matyt, reikėtų detaliau svarstyti tuos dalykus, nes susiejimo mechanizmas kelia tam tikrų abejonių, valstybinės pensijos yra iš kelių dalių.

V. SIMULIK (LVŽSF). Iš esmės pritariu pačiai filosofijai lygiateisiškumo, o daugiau viską siūlysiu komitetams tobulinti. Dėkoju.

PIRMININKAS. Kolegos, kadangi autorius pats inicijuoja prašyti Vyriausybės išvados, galbūt galima bendru sutarimu pritariti projektui ir kreiptis į Vyriausybę dėl išvados? Galime pritariti? Galime.

Kaip pagrindinis komitetas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Biudžeto ir finansų komitetas. Planuojama svarstyti gruodžio 6 dieną. Galime? Galime. Ačiū, kolegos.

18.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-2673 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Aš manau, reikia baigti visą mūsų darbotvarkę. Liko keletas minučių ir leiskime mūsų kolegai V. Gailiui pristatyti Seimo nutarimo projektą (rugsėjo (...) dienos) dėl Seimo rudens sesijos darbų programos papildymo. Prašau, kolega Vitalijau. Paskutiniai trys klausimai liko, kolegos. Aš manau, baikime darbotvarkę.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Pristatau Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. XIII-1482 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo V (rudens) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektą. Nutarimo esmė – įtraukti į darbotvarkę du įstatymų projektus: Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio. Šis projektas parengtas vadovaujantis Seimo statuto 137 straipsnio nuostatomis, kad jeigu nagrinėjamas projektas, kuris yra analogiškas jau įregistruotam, jie turėtų būti nagrinėjami kartu.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega, jūsų paklausti niekas nenori. Galime pritarti po pateikimo? Ačiū. Galime pritarti po svarstymo?

Kolegos, priėmimas. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Reikia. Kas už tai, kad būtų pritarta Seimo nutarimui dėl rudens sesijos darbotvarkės papildymo?

Šio nutarimo priėmimas

Ačiū, kolegos. Už balsavo 37, prieš – 2, susilaikė 1. (*Gongas*)

18.30 val.

Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-264, Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-265 (pateikimas)

Prašom kolegą V. Gailių pristatyti Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio ir Administracinių nusižengimų kodekso 422 straipsnio pakeitimo įstatymų projektus.

V. GAILIUS (LSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jums gerai sekasi.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. GAILIUS (LSF). Gerbiami kolegos, norėčiau iš šios tribūnos padėkoti už garbingą ir padorų elgesį Seimo vicepirmininkei R. Baškienei, kadangi aš atkreipiau jos dėmesį, kad buvo galimai pažeistos Seimo statuto 137 straipsnio 3 ir 4 dalys. Tai yra antradienį buvo teikiamas vidaus reikalų ministro projektas Baudžiamojo ir Administracinių nusižengimų kodeksų. Jame yra nuostata, dėl kurių aš buvau įregistravęs įstatymo projektą 2016 m. gruodžio 23 d.

Jau tada iki įstatymo įsigaliojimo mano profesinė patirtis, teisėkūros patirtis leido suprasti ydingumą normos, tai yra Baudžiamojo kodekso 281 straipsnio, kad asmuo gali atsisakyti ir vengti patikrinimo. Iš esmės tokiu būdu sukuriama ydinga teisinė reguliavimo sistema, kai diferencijuojama atsakomybė už vairavimą neblaiviam ir neblaivumo patikrinimo vengimą. Esmė, kad ne nuo objektyvių aplinkybių priklauso atsakomybės klausimas ir patraukimo baudžiamajon atsakomybėn, o nuo to, ar žmogus nori, ar nenori. Iš esmės tai labai subjektyvu.

Šį projektą buvau įregistravęs 2016 metų gruodžio mėnesį, bandžiau pateikti, nepavyko įtraukti į darbotvarkę. Pamačiusi tą ydingumą, po beveik dvejų metų Vidaus reikalų ministerija teikia. Iš tikrųjų Teisės departamentas savo išvadoje buvo akcentavęs, kad yra tas projektas ir tam projektui reikėtų irgi Seimo pritarimo, ar juos sujungti, ar nesujungti. Aš matau, kad mano Baudžiamojo įstatymo nuostatos yra grakštesnės, tai turbūt sujungus būtų galima pasiekti optimalų rezultatą, ir tiek. Pasiruošęs atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Kolega, jūsų klausiti niekas nenori. Kadangi pristatėte abu klausimus, galime bendru sutarimu pritarti, nes po to juos reikės sujungti? (*Balsai salėje*) Galime. Numatyta svarstyti lapkričio 13 dieną. Pagrindinis komitetas yra Teisės ir teisėtvarkos komitetas, papildomo nėra numatyta.

Seimo narių pareiškimų irgi nematau, nėra.

Tada, mieli kolegos, registruojamės. Atsiprašau, lyg nėra. (*Balsai salėje*) Gal jūs dabar tiktai?.. Gerai, kolega N. Puteikis. Labai atsiprašome, nes tikrai nebuvo. Prašau.

18.33 val.

Seimo narių pareiškimai

N. PUTEIKIS (*LVŽSF*). Aš prieš dvi minutes. Atsimenate, aš viešinau sutartį tarp advokato V. Markevičiaus ir vieno iš LEO LT įkūrėjų D. Nedzinsko. Už tą viešinimą jie padavė mane į teisimą ir šiandien apylinkės teismas man priteisė D. Nedzinskui 1 tūkst. ir V. Markevičiui 1 tūkst. Čia dar būtų galima išverti ir sumokėti iš Seimo nario algos, bet šitie oligarchai atrado visuomenės nuskausminimo būdą: advokatų išlaidos – po 2 tūkst., taigi iš manęs – 6 tūkst.

Noriu pasakyti, kad aš – tik pirmas *kregždutis*. Rimtesnis *kregždutis* – V. Bako asmeny, „MG Baltic“ iš jo taip pat prašo. Iš manęs prašė priteisti 250 tūkst. ir V. Markevičiaus advokatas pasakė tiesiai šviesiai – tu turi per daug nekilnojamojo turto, o mes nesiekiamo... Davė labai aiškiai suprasti, mes nesiekiamo informacijos paneigimo, mes siekiame tave nubausti turtinėmis sankcijomis. Turbūt reikia padėkoti teismui, kad tik 1 tūkst. Aš tą sprendimą, aišku, skūsiu, bet noriu pasakyti, kad Lietuvos oligarchai įgavo sparnus.

M. Marcinkevičius, buvęs „VP Market“ dešimtuko narys, kur dabar čia visokias statybas visur vysto, gi nori į tokį stiklo ir betono šulinį įkomponuoti Jokūbo ir Pilypo bažnyčią Lukiškių aikštėje. Tokia visuomenininkė R. Kalinauskaitė rengė Seime konferenciją. Už tą konferenciją M. Marcinkevičius reikalavo teismo, kad areštuotų jos butą, nes nori jos buto suma nubausti ją už tai, kad ji kritikuoja tas statybas. Taigi Lietuvos oligarchai atrado Vakaruose kadaise naudotą, bet dabar jau nebenaudojamą būdą, jis vadinamas strateginiais ieškiniais prieš visuomenę, ir civiliniais ieškiniais bando sustabdyti tiesos ir informacijos skleidimą.

Noriu pasakyti, kad aš nebijau V. Markevičiaus, aš nebijau D. Nedzinsko, aš prašau Seimo tęsti V. Bako iniciatyvą ir tirti LEO LT aferą, nes šitie žmonės šioje aferoje dalyvavo ir jiems labai nepatinka, kad aš išviešinau tą sutartį. Kaip jūs atsimenate, 2,5 mln. Lt grynais išvakarėse LEO LT skelbimo D. Nedzinskas skolina be palūkanų, be užstato ir be notaro V. Markevičiui, kuris buvo premjero G. Kirkilo patarėju teisingumo klausimais, ir neabejotinai abu yra vieni iš LEO LT apologetų, D. Nedzinskas, be abejo, yra ir steigėjas. Aš ir toliau viešinsiu, aš nebijau. Prašysiu Seimo narių, jeigu ką, man paaukoti po 100 eurų, kad aš galėčiau ir toliau viešinti šias aferas. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas kolega. Paskutinis ir smagiausias etiudas, kaip aš sakau, registruojamės. (*Šurmuly salėje*)

Ačiū, kolegos, iš viso užsiregistravo 36 Seimo nariai. Gero jums ateinančio savaitgalio ir gero, darbingo penktadienio! (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Ačienė Vida 54
Aleksa Virgilijus 73
Andriukaitis Vytenis Povilas 84
Antanavičienė Lina 55, 57, 58, 59
Anušauskas Arvydas 55
Armonaitė Aušrinė 20, 26, 27, 32, 71
Augūnaitė Viltė 12
Ažuolas Valius 67, 68, 79, 80, 82, 83, 86
- Bacvinka Kęstutis 80, 81, 82
Bakas Vytautas 53, 54, 92
Balsys Linas 31, 32
Baškienė Rima 9, 28, 91
Baura Antanas 26, 64, 81
Bėrontas Erikas 48
Bilotaitė Agnė 36, 48
Bleras Tonis (Blair Tony) 45
Bogatyriovaitė Viltė ? 12
Budbergytė Rasa 48
Burokienė Guoda 23
Butkevičius Algirdas 47
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 36
- Dagys Rimantas Jonas 15, 16, 17, 27, 28, 69, 89, 90
Daukantas Simonas 11
Degutienė Irena 18, 39, 51
Dineika Karolis 85
Dostojevskis Fiodoras (Dostojevskij Fiodor) 11
Dumbrava Algimantas 45, 46, 77
- Gaidžiūnas Aurimas 80
Gailius Vitalijus 37, 51, 65, 68, 71, 91
Gelūnas Arūnas 26, 32, 33, 49
Generolas Vėtra-Noreika Jonas 16
Gentvilas Eugenijus 13, 14, 17, 21, 22, 23, 33, 35, 36, 45, 46, 51, 60, 71
Gentvilas Simonas 46, 47, 67, 68, 71, 72, 82
Glaveckas Kęstutis 45, 75
Gražulis Petras 18
Grybauskaitė Dalia 55
Gumuliauskas Arūnas 12, 14, 39, 40, 42, 43, 44, 55
- Imbrasas Juozas 55
- Jakeliūnas Stasys 35, 37, 63, 69, 79, 89
Jovaiša Eugenijus 55
Jovaiša Sergejus 52, 73, 87, 89
Juknevičienė Rasa 14
Juozapaitis Vytautas 38, 55
Juška Ričardas 55, 71
- Kalanta Romas 11
Kalinauskaitė Rasa 92
Kamblevičius Vytautas 48, 65
Kaminskas Darius 19
Karbauskis Ramūnas 13, 14, 15, 32, 34, 39, 46, 52, 53, 54
Kepenis Dainius 70, 71, 72, 84, 85, 86, 87, 88, 89
Kildišienė Greta 60
Kindurys Gintautas 26, 27
Kirkilas Gediminas 9, 24, 92
Kirkutis Algimantas 83, 87
Kisindžeris Henris (Kissinger Henry) 11
Konfucijus 84
Kubilienė Asta 19, 20
Kubilius Andrius 33, 35, 36, 37, 38, 39, 43, 44, 62, 68
Kukuraitis Linas 49
Kupčinskis Andrius 53
- Landsbergis Gabrielius 37, 44, 62
Landsbergis Vytautas 15, 17, 18
Liesys Jonas 9, 44, 71, 74
Linkevičius Linas Antanas 46, 47
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 47
- Maceina Antanas 11, 85
Majauskas Mykolas 19, 30, 31, 34, 57, 63
Marcinkevičius Mindaugas 92
Markauskas Bronius 48
Markevičius Vytautas 92
Martinėlis Raimundas 21
Masiulis Kęstutis 74
Masiulis Rokas 47
Matelis Bronislovas 31, 34, 36
Matjošaitytė Laura 52
Matulas Antanas 49, 82, 83, 85, 87, 88, 89
Meilutytė Rūta 27
Milašius Oskaras 11
Miliūtė Rūta 78
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 12, 40, 41, 42, 43, 48, 49, 63
- Narkevič Jaroslav 15
Navickas Andrius 12
Navickas Kęstutis 48, 50
Nedzinskas Darius 92
Nekrošius Arvydas 23, 28, 31, 32, 33, 34, 39, 43
- Olekas Juozas 24, 25, 27, 28, 30, 31, 40, 43, 45, 52, 59, 61, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 72
- Palionis Andrius 69, 79, 81, 83
Patackas Algirdas Vaclovas 9, 10, 11, 12
Pečiulis Žygintas 29

- Pranciškus 10
Pranckietis Viktoras 9, 12, 24, 25, 35, 41, 51, 61, 74
Puidokas Mindaugas 78
Puksas Andrius 51, 52, 53, 54
Puteikis Naglis 92
Putinas Vladimiras (Putin Vladimir) 11
- Ramanauskas-Vanagas Adolfas 13, 14, 15, 17, 18, 55
Razma Jurgis 12, 13, 24, 26, 27, 28, 43, 52, 53, 54, 61,
69, 74, 78, 89
Rinkevičius Viktoras 43, 67, 79, 80
Rozova Irina 24
- Sabatauskas Julius 36, 42, 61, 62, 72, 73
Salamakinas Algimantas 79
Saudargas Algirdas 9, 11
Saudargas Paulius 17
Sezemanas Vosylius 85
Simulik Valerijus 90
Sinkevičius Rimantas 26
Sivakas Anatolijus (Sivak Anatolij) 47
Sysas Algirdas 14, 46, 48, 61
Skaistė Gintarė 28, 45, 63, 69, 77
Skardžius Artūras 58, 73, 87, 88, 89, 90
Skvernelis Saulius 58
Smirnovas Kęstutis 28, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76,
77, 78
Stacevičius Lauras 22
Starkevičius Kazys 20
Streikus Zenonas 18, 69, 71
- Surplys Giedrius 46, 48, 64, 65, 66, 67, 68
- Šalaševičiūtė Rimantė 79
Šalkauskis Stasys 85
Šapoka Vilius 44, 45, 48, 49
Šarknickas Robertas 15, 40, 58
Šedbaras Stasys 52, 54, 69, 74
Šiaulienė Irena 55
Šimas Audrys 81
Širinskienė Agnė 14, 15, 16, 23, 24, 34, 36, 37, 38, 39,
40, 59, 60, 61, 62, 69, 74
- Tamašunienė Rita 25
Tomilinas Tomas 35, 58, 59, 86
Tučkus Andrius 18
Tumėnas Stasys 55
- Urbšys Povilas 32, 55
- Vaičekauskas Gintaras 71
Valančius Motiejus 85
Valionytė Birutė 11, 12
Varkalys Jonas 71
Vasiliauskas Gediminas 57
Vingrienė Virginija 20, 81
Viskontas Egidijus 51, 53, 54
Vydūnas-Storosta Vilhelmas 11, 85
- Žemaitaitis Remigijus 38, 39, 51, 73, 74, 87
Žemaitis-Vytautas Jonas 13, 14, 15, 16

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*